Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (šiesta komora)

z 15. júla 2015*

„Hospodárska súťaž — Kartely — Európsky trh s predpínacou oceľou — Určenie cien, rozdelenie trhu a výmena citlivých obchodných informácií — Rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie článku 101 ZFEÚ — Jediné, komplexné a nepretržité porušenie — Premlčanie — Usmernenia k metóde stanovovania výšky pokút z roku 2006 — Pripísanie zodpovednosti za porušenie materskej spoločnosti — Proporcionalita — Zásada individualizácie trestov a sankcií — Neobmedzená právomoc“

Vo veciach T-389/10 a T-419/10,

Siderurgica Latina Martin SpA (SLM), so sídlom v Ceprano (Taliansko), v zastúpení: G. Belotti a F. Covone, advokáti,

žalobkyňa vo veci T-389/10,

Ori Martin SA, so sídlom v Luxemburgu (Luxembursko), v zastúpení: P. Ziotti, advokát,

žalobkyňa vo veci T-419/10,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: vo veci T-389/10, pôvodne B. Gencarelli, V. Bottka a P. Rossi, neskôr V. Bottka, P. Rossi a G. Conte, splnomocnení zástupcovia, a vo veci T-419/10, pôvodne B. Gencarelli, V. Bottka a P. Rossi, neskôr V. Bottka, P. Rossi a G. Conte, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorých predmetom je návrh na zrušenie a zmenu rozhodnutia Komisie K(2010) 4387 v konečnom znení z 30. júna 2010 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/38344 – Predpínacia oceľ), zmeneného a doplneného rozhodnutím Komisie K(2010) 6676 v konečnom znení z 30. septembra 2010 a rozhodnutím Komisie K(2011) 2269 v konečnom znení zo 4. apríla 2011,

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora),

v zložení: predseda komory S. Frimodt Nielsen (spravodajca), sudcovia F. Dehousse a A. M. Collins,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 30. júna 2014,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: taliančina.

Rozsudok[1] *[omissis]*

Konanie a návrhy účastníkov konania

44 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 13. septembra 2010 podala SLM žalobu vo veci T-389/10.

45 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 14. septembra 2010 podala Ori Martin žalobu vo veci T-419/10.

46 Rozhodnutím z 29. októbra 2010 Všeobecný súd (prvá komora) informoval žalobkyne, že majú možnosť upraviť svoje žalobné dôvody a tvrdenia tak, aby zohľadnili zmeny uskutočnené prvým rozhodnutím o zmene. SLM a Ori Martin nevyužili túto možnosť.

47 Rozhodnutím zo 6. júna 2011 Všeobecný súd požiadal Komisiu, aby mu predložila druhé rozhodnutie o zmene.

48 Dňa 22. júna 2011 Komisia oznámila druhé rozhodnutie o zmene.

49 Rozhodnutím z 30. júna 2011 Všeobecný súd (prvá komora) informoval žalobkyne, že majú možnosť upraviť svoje žalobné dôvody a tvrdenia tak, aby zohľadnili zmeny uskutočnené druhým rozhodnutím o zmene.

50 SLM a Ori Martin predložili pripomienky k druhému rozhodnutiu o zmene, ktoré im bolo adresované, v rámci svojich replík podaných 13. apríla 2011.

51 Dňa 20. októbra 2011 Komisia podala originál svojich duplík v jazyku konania, ako aj svoje poznámky k pripomienkam k druhému rozhodnutiu o zmene, ktoré predložili SLM a Ori Martin, v dôsledku čoho došlo k ukončeniu písomnej časti konania.

52 Po zmene zloženia komôr Všeobecného súdu s účinnosťou od 23. septembra 2013 bol sudca spravodajca pridelený do šiestej komory, ktorej boli v dôsledku toho tieto veci pridelené.

53 Predbežné správy uvedené v článku 52 ods. 2 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu z 2. mája 1991 boli predložené šiestej komore 8. novembra 2013.

54 Všeobecný súd vo veci T-389/10 rozhodnutím zo 17. decembra 2013 vyzval účastníkov konania, aby odpovedali na sériu opatrení na zabezpečenie priebehu konania.

55 SLM a Komisia odpovedali na tieto opatrenia listami z 28. januára a 28. februára 2014. Komisia však vo svojej odpovedi uviedla, že nemôže úplne vyhovieť určitým žiadostiam o predloženie dokumentov z dôvodu, že vyžiadané dokumenty jej boli zaslané v rámci vybavovania žiadostí o zhovievavosť. SLM oznámila svoje pripomienky k tejto poznámke Komisie.

56 Všeobecný súd v rámci opatrení týkajúcich sa dokazovania stanovených v článku 65 svojho rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 nariadil 16. mája 2014 Komisii, aby predložila dokumenty, ktoré odmietla predložiť v reakcii na opatrenia na zabezpečenie priebehu konania prijaté 17. decembra 2013.

57 Všeobecný súd v ten istý deň opatrením na zabezpečenie priebehu konania vyzval Komisiu, aby predložila určité dokumenty týkajúce sa dokazovania alebo stíhania porušenia vo fáze správneho konania.

1 — Uvádzajú sa iba tie body rozsudku, ktorých uverejnenie považuje Všeobecný súd za užitočné.

58 Komisia predložila vyžiadané dokumenty 27. mája a 6. júna 2014.

59 Všeobecný súd vo veci T-419/10 rozhodnutím zo 17. decembra 2013 vyzval účastníkov konania, aby odpovedali na sériu opatrení na zabezpečenie priebehu konania.

60 Ori Martin a Komisia odpovedali na tieto opatrenia 28. a 30. januára 2014.

61 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na písomné a ústne otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 30. júna 2014. Účastníci konania boli navyše vyzvaní, aby predložili svoje pripomienky k prípadnému spojeniu prejednávaných vecí T-389/10 a T-419/10 na spoločné konanie na účely vyhlásenia rozsudku v súlade s článkom 50 ods. 1 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991.

62 Vo veci T-389/10 SLM navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zrušil napadnuté rozhodnutie,

— opäť stanovil výšku pokuty, ktorá jej bola uložená spoločne a nerozdielne so spoločnosťou Ori Martin, vzhľadom na druhé rozhodnutie o zmene,

— v rámci opatrení týkajúcich sa dokazovania nariadil v súlade s článkom 65 písm. c) a článkom 68 a nasl. rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 výsluch alebo svedeckú výpoveď zástupcov spoločností Redaelli a ITC v súvislosti s nasledujúcou otázkou: „Je pravda, že SLM sa pred koncom roka 1999 nezúčastňovala na stretnutiach, ktorých predmetom bol daný kartel?“ a vyzval Komisiu, aby predložila zoznam s uvedením počtu úradníkov, vrátane riaditeľov a vedúcich oddelení, ktorí sa postupne zaoberali týmto prípadom od začiatku roka 2002 do júna 2010,

— uložil Komisii povinnosť nahradiť splatné úroky z už zaplatenej sumy,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

63 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu a žiadosti o nariadenie opatrení týkajúcich sa dokazovania,

— zaviazal spoločnosť SLM na náhradu trov konania.

64 Vo veci T-419/10 Ori Martin navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa jej pripisuje zodpovednosť za sankcionované konanie,

— zrušil alebo znížil pokutu, ktorá jej bola uložená,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

65 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu,

— zaviazal spoločnosť Ori Martin na náhradu trov konania.

Právny stav

66 Po vypočutí účastníkov konania v tejto súvislosti (bod 61 vyššie) Všeobecný súd na základe článku 50 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 rozhodol, že spojí prejednávané veci na spoločné konanie na účely vyhlásenia rozsudku.

67 SLM uvádza na podporu svojej žaloby viaceré žalobné dôvody.

68 Prvé dva žalobné dôvody sú opísané ako žalobné dôvody, ktoré môžu viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o spoločnosť SLM, a týkajú sa jednak porušenia zásady primeranej lehoty a jednak porušenia zásady riadnej správy vecí verejných.

69 Ostatné uvedené žalobné dôvody sú opísané ako žalobné dôvody, ktoré môžu viesť k zníženiu spornej pokuty. Tieto žalobné dôvody sa týkajú po prvé nesprávneho uplatnenia usmernení z roku 2006 namiesto usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy o ESUO (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171; ďalej len „usmernenia z roku 1998“); po druhé porušenia 10 % zákonnej hranice a povinnosti odôvodnenia, ku ktorému došlo v tejto súvislosti; po tretie porušenia povinnosti odôvodnenia, pokiaľ ide o určenie závažnosti a rozsah zvýšenia pokuty na účely odstrašenia; po štvrté porušenia zásady proporcionality; po piate nesprávneho posúdenia dĺžky trvania účasti spoločnosti SLM na karteli; po šieste nezohľadnenia poľahčujúcich okolností v prospech spoločnosti SLM; po siedme nezohľadnenia vyhlásení spoločnosti SLM; po ôsme nezohľadnenia platobnej neschopnosti spoločnosti SLM a po deviate premlčania porušenia.

70 V nadväznosti na druhé rozhodnutie o zmene SLM upravila svoje žalobné dôvody s cieľom poukázať na nový aspekt spor týkajúci sa výpočtových chýb, ktorých sa dopustila Komisia pri stanovení časti pokuty, za ktorú je zodpovedná výlučne SLM, a časti, za ktorú zodpovedajú SLM a Ori Martin spoločne a nerozdielne.

71 Z odpovede spoločnosti SLM na opatrenia na zabezpečenie priebehu konania vyplýva, že už netreba rozhodnúť o pôvodne uplatnených žalobných dôvodoch, pokiaľ ide jednak o porušenie 10 % zákonnej hranice a povinnosti odôvodnenia, ku ktorému došlo v tejto súvislosti – iba ak na určenie dôsledkov, ktoré môžu vyplynúť z tvrdení uvedených v tejto súvislosti vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania v prospech spoločnosti SLM – a jednak o nezohľadnenie platobnej neschopnosti spoločnosti SLM. Táto skutočnosť bola vzatá na vedomie na pojednávaní.

72 Ori Martin uvádza na podporu svojej žaloby tri žalobné dôvody. Prvý žalobný dôvod je založený na premlčaní porušenia. Druhý žalobný dôvod sa týka porušenia viacerých pravidiel uplatniteľných na pripísanie zodpovednosti za porušenie spoločnosti Ori Martin ako takmer výlučnému vlastníkovi spoločnosti SLM. Tretí žalobný dôvod smeruje proti určitým aspektom výpočtu pokuty a vyjadruje pochybnosti o možnosti uplatniť usmernenia z roku 2006 namiesto usmernení z roku 1998.

73 Argumentácia spoločnosti SLM sa prekrýva s argumentáciou spoločnosti Ori Martin, pokiaľ ide o premlčanie, možnosť uplatniť usmernenia z roku 2006 namiesto usmernení z roku 1998, ako aj určité aspekty výpočtu pokuty. Táto argumentácia oboch spoločností bude preskúmaná súčasne.

A – *O premlčaní porušenia*

1. *Tvrdenia účastníkov konania*

74 SLM a Ori Martin tvrdia, že právomoc Komisie uložiť pokuty je v prejednávanom prípade premlčaná. Premlčacia lehota začala plynúť 19. septembra 2002, teda v deň ukončenia porušenia, a uplynula 19. septembra 2007. Žiadna činnosť Komisie vykonávaná po tomto dátume a pred oznámením

o výhradách, teda jej žiadosti týkajúce sa obratov podnikov, jej stanoviská k žiadostiam o zhovievavosť, ako aj inšpekcia vykonaná 7. a 8. júna 2006 v priestoroch daňového poradcu, nebola potrebná na prešetrenie veci alebo na sankcionovanie porušenia. K zaslaniu oznámenia o výhradách 30. septembra 2008 teda došlo po uplynutí päťročnej lehoty, ktorá sa počíta odo dňa ukončenia porušenia, stanovenej v článku 25 nariadenia č. 1/2003.

75 Komisia sa s touto argumentáciou nestotožňuje.

2. *Posúdenie Všeobecným súdom*

76 Z článku 25 nariadenia č. 1/2003 vyplýva, že právomoc Komisie uložiť pokuty podlieha v prípade porušení článku 101 ZFEÚ päťročnej premlčacej lehote. Táto premlčacia lehota začína plynúť dňom ukončenia porušovania.

77 Túto premlčaciu lehotu však preruší každý úkon Komisie, ktorého cieľom je prešetriť alebo sankcionovať porušenie. Za úkony, ktoré prerušujú premlčaciu lehotu, sú označené napríklad písomné žiadosti Komisie o informácie, ako aj písomné povolenia na vykonanie inšpekcií, ktoré Komisia udelila svojim úradníkom.

78 V tejto súvislosti článok 25 nariadenia č. 1/2003 jasne stanovuje, že premlčacia lehota sa preruší s účinnosťou odo dňa, keď bol úkon oznámený aspoň jednému podniku alebo združeniu podnikov, ktoré sa podieľali na porušovaní, a že toto prerušenie sa uplatňuje na všetky podniky alebo združenia podnikov, ktoré sa podieľali na porušovaní.

79 V prejednávanom prípade treba poukázať na to, že počas päťročnej lehoty, ktorá začala plynúť 19. septembra 2002, teda v deň ukončenia porušenia, Komisia doručila rôznym podnikom, ktoré sa podieľali na porušení, viaceré žiadosti o informácie, ktorých cieľom bolo prešetriť alebo sankcionovať porušenie.

80 Ako príklady spomenuté Komisiou v jej odpovedi na otázky Všeobecného súdu položené v tejto súvislosti možno na základe spisu uviesť, že Komisia zaslala spoločnosti ITC 19. apríla 2006 žiadosť o informácie týkajúce sa najmä úlohy, ktorú v rámci kartelu zohrával taliansky daňový poradca. Tiež je nesporné, že Komisia vykonala 7. a 8. júna 2006 inšpekciu, pri ktorej zaistila mnohé dokumenty, ktoré sú vymenované v prílohe 5 napadnutého rozhodnutia a ktoré jej umožnili potvrdiť dôležité skutočnosti týkajúce sa klubu Italia.

81 Komisia tým platne prerušila premlčaciu lehotu vo vzťahu ku všetkým podnikom, ktoré sa podieľali na porušení pred 19. septembrom 2007. Právomoc Komisie uložiť pokuty preto nebola premlčaná 30. septembra 2008, keď Komisia prijala oznámenie o výhradách, ani 30. júna 2010, keď prijala pôvodné rozhodnutie.

82 Žalobné dôvody týkajúce sa premlčania teda treba zamietnuť ako nedôvodné.

B – *O uplatnení usmernení z roku 2006 namiesto usmernení z roku 1998*

1. *Tvrdenia účastníkov konania*

83 SLM a Ori Martin vytýkajú Komisii, že uplatnila usmernenia z roku 2006 pri sankcionovaní skutkov spáchaných pred dňom uverejnenia týchto usmernení. SLM konkrétne tvrdí, že spätné uplatnenie prísnejšieho trestnoprávneho predpisu porušuje zásady zákonnosti trestov a zákazu retroaktivity trestnoprávnych predpisov. Komisia sa najmä nemôže voči tretím osobám odvolávať na pravidlo časovej pôsobnosti vymedzené v bode 38 usmernení z roku 2006, keďže tieto usmernenia neboli prijaté

v súčinnosti s inými inštitúciami alebo členskými štátmi. Uplatnenie usmernení z roku 2006 na situáciu spoločnosti SLM spôsobuje aj rozdielne zaobchádzanie, keďže väčšine podnikov sankcionovaných za skutky porovnateľné s tými, ktoré sa kladú za vinu spoločnosti SLM, na základe usmernení z roku 2006 boli uložené nižšie pokuty, a to v rozmedzí 1 % až 5 % ich obratu. Všeobecný súd by mal preskúmať výšku pokuty s prihliadnutím na usmernenia z roku 1998, ktoré platili v čase skutkových okolností a pri začatí správneho konania.

84 Komisia sa s touto argumentáciou nestotožňuje.

2. *Posúdenie Všeobecným súdom*

85 Článok 7 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950, nazvaný „Uloženie trestu výlučne na základe zákona“, v odseku 1 stanovuje:

„Nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.“

86 Podobné ustanovenie sa nachádza v Charte základných práv Európskej únie, ktorá v článku 49 ods. 1 stanovuje:

„Nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu. Ak po spáchaní trestného činu zákon ustanovuje miernejší trest, uloží sa tento trest.“

87 V tejto súvislosti článok 53 Charty základných práv spresňuje, že citované ustanovenie sa nesmie vykladať tak, že obmedzuje alebo poškodzuje ľudské práva a základné slobody uznané okrem iného medzinárodnými zmluvami, ktorých zmluvnou stranou je Únia alebo všetky členské štáty, vrátane Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

88 V tomto kontexte treba poukázať na to, že článok 15 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 17 zo 6. februára 1962, prvého nariadenia implementujúceho články [101 ZFEÚ] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES 13, 1962, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3), stanovoval:

„Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty od 1000 do 1000000 [eur] alebo viac, ale nepresahujúcej 10 % obratu [alebo viac, ale maximálne 10 % obratu – *neoficiálny preklad*] v predchádzajúcom obchodnom roku každého podniku, ktorý sa zúčastnil porušenia, ak buď úmyselne, alebo z nedbalosti:

a) porušili článok [101 ods. 1 ZFEÚ] alebo článok [102 ZFEÚ]… .

Pri stanovení pokuty sa bude posudzovať jednak závažnosť porušenia a tiež jeho trvanie.“

89 Toto ustanovenie bolo s účinnosťou od 1. mája 2004 zrušené na základe článku 43 nariadenia č. 1/2003 a nahradené článkom 23 ods. 2 a 3 tohto nariadenia, v ktorých sa uvádza:

„2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty, keď úmyselne alebo z nedbalosti:

a) porušujú článok [101 ZFEÚ] alebo článok [102 ZFEÚ]… .

Pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

…

3. Pri stanovení čiastky pokuty sa zohľadní závažnosť a doba trvania porušovania.“

90 Komisia následne 1. septembra 2006 uverejnila v Úradnom vestníku usmernenia z roku 2006. V tomto dokumente je upravená metóda, ktorou sa chce Komisia riadiť pri určovaní výšky pokuty uloženej podnikom, ktoré sa dopustili porušenia článku 81 ES (teraz článok 101 ZFEÚ). Bod 38 usmernení z roku 2006 znie takto:

„[Usmernenia z roku 2006] sa uplatnia na všetky veci, v prípade ktorých bolo po ich uverejnení v Úradnom vestníku notifikované oznámenie o námietkach [doručené oznámenie o výhradách – *neoficiálny preklad*], a to nezávisle od toho, či je pokuta uložená podľa článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 alebo článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17.“

91 Usmernenia z roku 2006 teda nahradili usmernenia z roku 1998.

92 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že hoci pravidlá interného postupu prijaté administratívou, ktoré majú vyvolávať právne účinky voči tretím osobám, akými sú hospodárske subjekty, ktoré sa môžu dopustiť porušení článku 101 ZFEÚ, vzhľadom na ich imanentnú povahu nemožno označiť za záväzné právne pravidlá, tieto pravidlá vyjadrujú konvenčné pravidlá postupu, od ktorých sa administratíva sama nemôže v individuálnom prípade odkloniť, pokiaľ neuvedie dôvody, ktoré sú zlučiteľné so zásadou rovnosti zaobchádzania (rozsudok z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb., EU:C:2005:408, body 209 a 210).

93 Z toho vyplýva, že usmernenia z roku 2006, ktoré sú takými pravidlami postupu, spadajú pod pojem „právo“ v zmysle článku 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článku 49 ods. 1 Charty základných práv (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudky Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 92 vyššie, EU:C:2005:408, bod 216, a z 18. mája 2006, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, C-397/03 P, Zb., EU:C:2006:328, bod 20).

94 Hoci tieto ustanovenia nemôžu byť vykladané v tom zmysle, že vylučujú postupné ujasňovanie pravidiel trestnej zodpovednosti, môžu brániť retroaktívnemu uplatneniu nového výkladu normy ustanovujúcej porušenie (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 92 vyššie, EU:C:2005:408, bod 217, a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva citovanú v bode 215 uvedeného rozsudku).

95 Z toho vyplýva, že – v rozpore s tým, čo tvrdí Komisia – samotná skutočnosť, že usmernenia z roku 2006 rešpektujú maximálnu hranicu, ktorú predstavuje 10 % obratu sankcionovaných podnikov, stanovenú v článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a uplatniteľnú vzhľadom na skutkové okolnosti, ktoré vyvolali prejednávaný spor, ešte neumožňuje preukázať, že uplatnenie uvedených usmernení z roku 2006 neporušuje zásadu zákazu retroaktivity trestnoprávnych predpisov.

96 K porušeniu tejto zásady by totiž mohlo dôjsť v prípade uplatnenia výkladu, ktorý v čase spáchania sankcionovaného porušenia nebolo možné odôvodnene predvídať (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 92 vyššie, EU:C:2005:408, bod 218).

97 Z vyššie uvedeného vyplýva, že usmernenia treba považovať za výklad, ktorého pôvodcom je Komisia, týkajúci sa postupu, ktorý sa Komisia zaväzuje použiť pri ukladaní pokút, a podľa judikatúry sú zmeny takého výkladu vykonané Komisiou zlučiteľné so zásadami zákazu retroaktivity trestnoprávnych predpisov a právnej istoty, pokiaľ tieto zmeny možno považovať za odôvodnene predvídateľné.

98 Z judikatúry tiež vyplýva, že význam pojmu predvídateľnosť závisí vo veľkej miere od obsahu dotknutého textu, od oblasti, na ktorú sa vzťahuje, ako aj od počtu a charakteru osôb, ktorým je určený. Predvídateľnosť zákona nebráni tomu, aby dotknutá osoba požiadala o radu odborne spôsobilé osoby s cieľom posúdiť spôsobom primeraným okolnostiam prípadu dôsledky, ktoré môžu vyplynúť z daného konania. Ide najmä o profesionálov navyknutých na vykazovanie veľkej obozretnosti pri výkone ich profesie, od ktorých možno očakávať, že s osobitnou obozretnosťou posúdia riziká, ktoré vyplývajú z ich protiprávneho konania (pozri v tomto zmysle rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 92 vyššie, EU:C:2005:408, bod 219 a citovanú judikatúru).

99 Efektívne uplatnenie pravidiel v oblasti hospodárskej súťaže však vyžaduje, aby Komisia mohla kedykoľvek prispôsobiť výšku pokút potrebám tejto politiky. Z toho vyplýva, že podniky zúčastnené na správnom konaní, na základe ktorého im môže byť uložená pokuta, nemôžu nadobudnúť legitímnu dôveru v skutočnosť, že Komisia neprekročí výšku pokút uložených v minulosti, ani v metódu ich stanovenia (pozri rozsudok Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, už citovaný v bode 93 vyššie, EU:C:2006:328, body 21 a 22 a citovanú judikatúru).

100 Dotknuté podniky preto museli v prejednávanom prípade počítať s možnosťou, že Komisia môže kedykoľvek rozhodnúť o zvýšení výšky pokút v porovnaní so svojou predchádzajúcou praxou. To platí nielen vtedy, keď Komisia pristúpi k zvýšeniu pokút v konkrétnych prípadoch, ale tiež vtedy, ak sa zvýšenie v konkrétnych prípadoch uskutoční uplatnením pravidiel postupu, ktoré majú všeobecný dosah, ako sú napríklad usmernenia (pozri rozsudok Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, už citovaný v bode 93 vyššie, EU:C:2006:328, body 23 a 24 a citovanú judikatúru).

101 Také podniky teda nie sú oprávnené domnievať sa, že Komisia po prijatí usmernení z roku 1998 nemohla v nijakom prípade uplatniť na prebiehajúce konania nové usmernenia bez toho, aby porušila legitímnu dôveru podnikov. Je však potrebné overiť, či podmienky uplatnenia usmernení z roku 2006 v prejednávanom prípade zodpovedajú požiadavkám právnej istoty a predvídateľnosti stanoveným judikatúrou.

102 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že usmernenia z roku 2006 sa podľa ich bodu 38 uplatnia na všetky veci, v prípade ktorých bolo oznámenie o výhradách doručené po uverejnení týchto usmernení v Úradnom vestníku. Keďže k tomuto uverejneniu došlo 1. septembra 2006 a oznámenie o výhradách bolo v prejednávanom prípade doručené najskôr 30. septembra 2008, výška uloženej pokuty bola vypočítaná podľa metodiky stanovenej v usmerneniach z roku 2006.

103 Po prvé je potrebné zamietnuť tvrdenie spoločnosti SLM založené na tom, že Komisia nemá právomoc prijať pravidlo časovej pôsobnosti vymedzené v bode 38 usmernení a odvolávať sa naň voči tretím osobám. Možnosť odvolávať sa na toto pravidlo, ktoré prispieva k rešpektovaniu zásady právnej istoty, keďže jasne a objektívne stanovuje podmienky časovej pôsobnosti usmernení z roku 2006, totiž vyplýva z právomoci Komisie, aby sa sama obmedzila, ktorú jej priznáva judikatúra, tak, že spresní podmienky, za ktorých chce uplatniť voľnú úvahu, ktorú jej priznáva nariadenie č. 1/2003, ktoré tvorí právny základ napadnutého rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudky Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 92 vyššie, EU:C:2005:408, body 211 a 213, a z 2. februára 2012, Denki Kagaku Kogyo a Denka Chemicals/Komisia, T-83/08, EU:T:2012:48, bod 108).

104 Po druhé teda treba preskúmať, či bolo prijatie usmernení z roku 2006 dostatočne predvídateľné v zmysle judikatúry pripomenutej v bodoch 96 až 100 vyššie.

105 V tejto súvislosti – ako vyplýva z bodov body 5 až 7 usmernení z roku 2006 – hlavná novinka, ktorú tieto usmernenia zavádzajú, spočíva v tom, že pri výpočte sumy pokuty sa vychádza zo základnej sumy, určenej v závislosti od hodnoty predaja tovaru alebo služieb v súvislosti s porušením, jeho trvania a závažnosti, pričom sa do nej zahrnie aj konkrétna suma s cieľom odradiť podniky od samotného začatia protiprávnych činností. Treba teda konštatovať, že usmernenia z roku 2006 sa

opierajú o kritériá závažnosti a trvania vymedzené v nariadení č. 17 a prebraté do nariadenia č. 1/2003, ktoré už boli zohľadnené v usmerneniach z roku 1998 (pozri v tomto zmysle rozsudok Denki Kagaku Kogyo a Denka Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 103 vyššie, EU:T:2012:48, bod 114).

106 Okrem toho možnosť, že obozretný subjekt nebude schopný vopred presne určiť úroveň pokút, ktoré Komisia uloží v každom konkrétnom prípade, sama osebe neodporuje požiadavke predvídateľnosti, ktorá je imanentnou súčasťou zásady zákazu retroaktivity trestnoprávnych predpisov. Ciele spočívajúce v sankcionovaní a odstrašení, ktoré sleduje politika hospodárskej súťaže, totiž môžu odôvodniť stav, keď podniky nie sú schopné presne zhodnotiť výhody a nevýhody, ktoré im vyplynú z ich účasti na porušení. Stačí, aby podniky – prípadne s využitím právneho poradenstva – mohli dostatočne presne predvídať kritériá a približnú výšku pokút, ktoré im hrozia. Ako pritom bolo uvedené vyššie, kritériá zohľadnené v usmerneniach z roku 2006 vyplývajú z kritérií spomenutých v nariadení č. 17, ktoré už boli zohľadnené v usmerneniach z roku 1998 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. mája 2008, Evonik Degussa/Komisia, C-266/06 P, EU:C:2008:295, bod 55, a Denki Kagaku Kogyo a Denka Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 103 vyššie, EU:T:2012:48, bod 118).

107 Z toho treba vyvodiť, že usmernenia z roku 2006 a nová metóda výpočtu, ktorú zahŕňajú – aj za predpokladu, že v dôsledku nej sa uložené pokuty sprísnili –, boli v čase spáchania príslušného porušenia odôvodnene predvídateľné pre podniky ako SLM. Komisia preto tým, že v napadnutom rozhodnutí uplatnila usmernenia z roku 2006 pri výpočte výšky pokuty, ktorá sa má uložiť za porušenie spáchané pred ich prijatím, neporušila zásadu zákazu retroaktivity (pozri v tomto zmysle rozsudok Denki Kagaku Kogyo a Denka Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 103 vyššie, EU:T:2012:48, body 117 a 124).

108 Z toho vyplýva, že žalobný dôvod týkajúci sa uplatnenia usmernení z roku 2006 namiesto usmernení z roku 1998 treba zamietnuť bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o tom, či SLM oprávnene tvrdí, že také uplatnenie viedlo k prísnejšej pokute, než aká by jej bola uložená, ak by bola vypočítaná na základe usmernení z roku 1998.

109 Ako totiž bolo spomenuté v bodoch 99 a 100 vyššie, zásady, na ktoré sa odvoláva SLM, nebránia uplatneniu usmernení, ktoré by prípadne mohli mať priťažujúci účinok vo vzťahu k pokutám uloženým za spáchané porušenia, ale len pod podmienkou, že politiku, ktorú uskutočňujú, bolo možné rozumne predpokladať v tom období, keď došlo k spáchaniu dotknutých porušení (pozri rozsudky z 12. decembra 2007, BASF a UCB/Komisia, T-101/05 a T-111/05, Zb., EU:T:2007:380, body 233 a 234 a citovanú judikatúru, a Denki Kagaku Kogyo a Denka Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 103 vyššie, EU:T:2012:48, bod 126 a citovanú judikatúru).

110 V každom prípade treba poznamenať, že SLM vzhľadom na to, že len rekapituluje výpočtové prvky, z ktorých Komisia vychádzala v napadnutom rozhodnutí, nepreukázala, že pokuta, ktorá jej mohla byť uložená podľa metodiky vymedzenej v usmerneniach z roku 1998, by nevyhnutne bola nižšia. SLM totiž v prejednávanom prípade len poukazuje na určité rozdiely, ktoré existujú medzi usmerneniami z roku 2006 a usmerneniami z roku 1998 (dodatočná suma, pravidlá zohľadnenia dĺžky trvania porušenia, obsah poľahčujúcich okolností), bez toho, aby uviedla, k akému výsledku by Komisia mohla dospieť, ak by uplatnila usmernenia z roku 1998, ktorých východiskový bod výpočtu je tiež odlišný ako v prípade usmernení z roku 2006.

111 Na poskytnutie odpovede spoločnosti SLM, ktorá namieta prísnosť pri uplatnení usmernení z roku 2006, ktorej obeťou sa údajne bezdôvodne stala, pričom tvrdí, že toto uplatnenie predstavuje porušenie zásady rovnosti zaobchádzania, stačí poznamenať, že taká otázka nesúvisí s otázkou, či je uplatnenie usmernení z roku 2006 v súlade so zásadou zákazu retroaktivity. Tvrdenia, ktoré SLM uviedla v tejto súvislosti, budú preskúmané neskôr v spojení so zhodnými tvrdeniami, ktoré SLM uviedla v súvislosti so skutočnosťami, ktoré Komisia vzala do úvahy pri použití týchto usmernení na účely stanovenia výšky spornej pokuty.

112 Žalobný dôvod týkajúci sa nesprávneho uplatnenia usmernení z roku 2006 namiesto usmernení z roku 1998 teda treba zamietnuť ako nedôvodný.

C – O skutočnostiach zohľadnených pri výpočte výšky pokuty, ako aj o zaobchádzaní s dôkazmi predloženými Komisii

113 Viaceré žalobné dôvody uvedené spoločnosťou SLM sa týkajú skutočností, ktoré Komisia vzala do úvahy pri stanovení výšky pokuty. Tieto žalobné dôvody sa týkajú „nedostatku odôvodnenia pri stanovení sankcie“; použitia európskeho obratu spoločnosti SLM na stanovenie základnej sumy pokuty po roku 2000; „nedostatku odôvodnenia pri určovaní závažnosti spoločnej pre podniky na účely stanovenia základnej sumy“ a „nedostatku odôvodnenia pri stanovení dodatočnej sumy uvedenej v bode 25 usmernení“, ako aj porušenia zásady *ne bis in idem*, ku ktorému došlo v tejto súvislosti; porušenia zásady proporcionality a zásady rovnosti zaobchádzania z dôvodu, že sankcia dostatočne nezohľadňuje „údajnú závažnosť porušenia“, jeho „účinky“, „hospodársky kontext odvetvia“, predchádzajúcu prax Komisie, ako aj „skutočnosti vytýkané spoločnosti SLM a ostatným dotknutým podnikom“; nesprávneho posúdenia dĺžky trvania účasti spoločnosti SLM na porušení; nezohľadnenia poľahčujúcich okolností súvisiacich s jej nízkymi podielmi na trhu, so spoluprácou s Komisiou a s „vedľajšou úlohou“ spoločnosti SLM pri porušení, ako aj nezohľadnenia vyhlásení urobených v rámci žiadosti o zhovievavosť.

114 S cieľom uľahčiť skúmanie týchto žalobných dôvodov Všeobecný súd navrhol – a SLM s tým súhlasila – rozdeliť ich podľa jednotlivých etáp, v rámci ktorých Komisia stanovovala výšku pokuty, a to jednak na skutočnosti zohľadnené pri vymedzení základnej sumy (hodnota predaja, závažnosť, dĺžka trvania, dodatočná suma) a jednak na skutočnosti, ktoré možno zohľadniť pri úprave tejto sumy (poľahčujúce okolnosti a oznámenie o zhovievavosti, platobná schopnosť). Tiež sa vezmú do úvahy prierezové výhrady spoločnosti SLM, pokiaľ ide o porušenie povinnosti odôvodnenia alebo zásad proporcionality a rovnosti zaobchádzania.

115 Okrem toho v rámci jedného žalobného dôvodu založeného na porušení zásady riadnej správy vecí verejných SLM poukazuje na štyri aspekty veci, z ktorých vyplýva, že Komisia zaujato a nespravodlivo odmietla dôkazy predložené spoločnosťou SLM, pričom uprednostnila iné dôkazy, ktoré mala k dispozícii. Tieto aspekty sa týkajú posúdenia faktúr, ktoré SLM predložila počas správneho konania, významu pripísaného stretnutiam klubu Italia, v prípade ktorých nie je preukázaná prítomnosť spoločnosti SLM, prípadného vplyvu dátumov získania technických schválení potrebných na uvádzanie predpínacej ocele na trh v rôznych členských štátoch Únie a dátumu začatia kontrol vykonávaných osobou, ktorú touto úlohou poverili členovia klubu Italia.

116 V tejto súvislosti treba poukázať na to, že spomenuté štyri aspekty, ktoré uvádza SLM, sú uvedené aj v rámci rôznych žalobných dôvodov týkajúcich sa skutočností zohľadnených pri výpočte výšky pokuty, a preto budú preskúmané súčasne.

117 Tieto tvrdenia ako celok v podstate napádajú rozhodnutie Komisie, ktorým sa konštatuje účasť spoločnosti SLM na súbore dohôd a zosúladených postupov v odvetví predpínacej ocele od 10. februára 1997 do 19. septembra 2002 bez zohľadnenia obsahu a dĺžky trvania účasti, ktoré uviedla alebo uznala SLM, ktorá tvrdí, že sa jednak nezúčastňovala na porušení pred koncom roka 1999 a jednak jej účasť bola v tom čase obmedzená na Taliansko a až neskôr sa rozšírila na ďalšie územia.

118 Ori Martin v rámci svojho žalobného dôvodu týkajúceho sa určitých aspektov výpočtu výšky pokuty namieta viaceré prípady nesprávneho posúdenia, ktorého sa dopustila Komisia pri uplatňovaní usmernení z roku 2006, ako aj porušenie článku 23 nariadenia č. 1/2003, porušenie zásad proporcionality a rovnosti zaobchádzania, porušenie zásad osobnej povahy trestov a zákonnosti a porušenie povinnosti odôvodnenia. Ori Martin v rámci tohto žalobného dôvodu uvádza v podstate tri

výhrady: prvá je založená na nesprávnom posúdení závažnosti porušenia vytýkaného spoločnosti SLM, druhá je založená na protiprávnom uplatnení dodatočnej sumy uvedenej v bode 25 usmernení z roku 2006 a tretia je založená na nezohľadnení určitých poľahčujúcich okolností.

119 Tieto výhrady budú preskúmané súbežne s výhradami spoločnosti SLM týkajúcimi sa tých istých otázok.

120 V podstate treba poukázať na to, že žalobkyne v rámci námietok proti výsledku posúdení vykonaných Komisiou na základe metodiky vymedzenej v usmerneniach z roku 2006 na stanovenie výšky pokuty tvrdia, že neboli náležite zohľadnené špecifiká účasti spoločnosti SLM na porušení, ktorá bola údajne oneskorená a tiež obmedzená.

1. *Úvodné pripomienky*

a) Obsah napadnutého rozhodnutia

121 Z článku 1 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že SLM a Ori Martin porušili článok 101 ZFEÚ a článok 53 Dohody o EHP tým, že sa zúčastnili – pokiaľ ide o spoločnosť SLM – od 10. februára 1997 do 19. septembra 2002 a – pokiaľ ide o spoločnosť Ori Martin – od 1. januára 1999 do 19. septembra 2002 na „súbore dohôd a zosúladených postupov v odvetví predpínacej ocele na vnútornom trhu a od 1. januára 1994 v rámci EHP“ (ďalej len „kartel“ alebo „ jediné porušenie“, pričom také porušenie je podľa zvyčajne používanej terminológie tiež komplexné a nepretržité).

Zložky kartelu a charakteristika jediného porušenia

122 V odôvodnení 122 napadnutého rozhodnutia sa kartel opisuje ako „paneurópska dohoda spočívajúca v takzvanej fáze Zürich a v takzvanej európskej fáze a/alebo v národných/regionálnych dohodách v závislosti od konkrétneho prípadu“. Odôvodnenia 123 až 135 tohto rozhodnutia v skratke opisujú tieto rôzne dohody a zosúladené postupy, ktoré sú následne podrobne opísané a posúdené vzhľadom na článok 101 ods. 1 ZFEÚ a článok 53 Dohody o EHP.

123 Pre schematické znázornenie sa kartel skladá z nasledujúcich dohôd:

— klub Zürich, prvá fáza paneurópskej dohody. Táto dohoda trvala od 1. januára 1984 do 9. januára 1996 a týkala sa stanovenia kvót na jednotlivé krajiny (Nemecko, Rakúsko, Benelux, Francúzsko, Taliansko a Španielsko), rozdelenia zákazníkov, určenia cien a výmeny citlivých obchodných informácií. Jeho členmi boli Tréfileurope, Nedri, WDI, DWK a Redaelli, ktorá zastupovala viacero talianskych podnikov minimálne od roku 1993 do roku 1995, a neskôr sa k nim pridali Emesa v roku 1992 a Tycsa v roku 1993;

— klub Italia, národná dohoda, ktorá trvala od 5. decembra 1995 do 19. septembra 2002. Táto dohoda sa týkala stanovenia kvót pre Taliansko, ako aj pre vývozy z tejto krajiny do zvyšku Európy. Jeho členmi boli talianske podniky Redaelli, ITC, CB a Itas, ku ktorým sa neskôr pripojili Tréfileurope a Tréfileurope Italia (3. apríla 1995), SLM (10. februára 1997), Trame (4. marca 1997), Tycsa (17. decembra 1996), DWK (24. februára 1997) a Austria Draht (15. apríla 1997);

— južná dohoda, regionálna dohoda dohodnutá a uzavretá v roku 1996 talianskymi podnikmi Redaelli, ITC, CB a Itas, Tycsa a Tréfileurope s cieľom stanoviť mieru rozšírenia každého z účastníkov v južných krajinách (Španielsko, Taliansko, Francúzsko, Belgicko a Luxembursko) a zaviazať sa spoločne dohodnúť kvóty s ostatnými výrobcami zo severnej Európy;

— klub Európa, druhá fáza paneurópskej dohody. Táto dohoda bola uzavretá v máji 1997 spoločnosťami Tréfileurope, Nedri, WDI, DWK, Tycsa a Emesa (nazvané „stáli členovia“ alebo „šiesti výrobcovia“) a skončila sa v septembri 2002. Cieľom dohody bolo prekonať krízu klubu Zürich, rozdeliť si nové kvóty (vypočítané na obdobie od štvrtého štvrťroku 1995 do prvého štvrťroku 1997), rozdeliť si zákazníkov a určiť ceny. Šiesti výrobcovia dohodli koordinačné pravidlá, ktoré zahŕňali vymenovanie koordinátorov zodpovedných za vykonanie dohôd v jednotlivých krajinách a koordináciu s ostatnými dotknutými podnikmi pôsobiacimi v tých istých krajinách alebo vo vzťahu k rovnakým zákazníkom. Ich zástupcovia sa navyše pravidelne stretávali na rôznych úrovniach s cieľom dohliadnuť vykonanie dohôd. Vymieňali si medzi sebou citlivé obchodné informácie. V prípade odklonu od dohodnutého obchodného správania sa uplatňoval systém primeraných kompenzácií;

— koordinácia v súvislosti so zákazníkom Addtek. V rámci tejto paneurópskej dohody sa šiesti výrobcovia, ku ktorým sa príležitostne pripojili talianski výrobcovia a Fundia, udržiavali tiež bilaterálne (alebo multilaterálne) kontakty a zúčastňovali sa na určovaní cien a rozdelení zákazníkov *ad hoc*, pokiaľ to bolo v ich záujme. Napríklad spoločnosti Tréfileurope, Nedri, WDI, Tycsa, Emesa, CB a Fundia koordinovali spoločne ceny a objemy pre zákazníka Addtek. Tieto projekty sa týkali hlavne Fínska, Švédska a Nórska, ale aj Holandska, Nemecka, pobaltských štátov a strednej a východnej Európy. Ku koordinácii v súvislosti so spoločnosťou Addtek dochádzalo už počas fázy klubu Zürich, ktorá bola súčasťou paneurópskej dohody, a táto koordinácia pokračovala prinajmenšom do konca roka 2001;

— diskusie medzi klubom Európa a klubom Italia. V období od minimálne septembra 2000 do septembra 2002 sa šiesti výrobcovia, ITC, CB, Redaelli, Itas a SLM pravidelne stretávali s cieľom prijať talianske podniky do klubu Európa ako trvalých členov. Talianske podniky chceli zvýšiť taliansku kvótu v Európe, kým klub Európa podporoval zachovanie *status quo*. Na tento účel sa konali stretnutia v rámci klubu Italia s cieľom definovať jednotný postoj, stretnutia v rámci klubu Európa s cieľom preskúmať tento postoj a definovať vlastný postoj a stretnutia medzi členmi klubu Európa a talianskymi zástupcami s cieľom dospieť k dohode o rozdelení talianskej kvóty na konkrétnom trhu. Zúčastnené podniky si medzi sebou vymieňali citlivé obchodné informácie. Pre potreby prerozdelenia európskej kvóty s cieľom zahrnúť talianskych výrobcov sa tieto podniky dohodli na použití referenčného obdobia (od 30. júna 2000 do 30. júna 2001). Tieto podniky sa tiež dohodli na objeme celkového vývozu talianskych podnikov do Európy, ktorý si talianske podniky rozdelili podľa jednotlivých krajín. Súčasne prerokúvali ceny, pričom členovia klubu Európa sa snažili prijať na úrovni Európy mechanizmus určovania cien uplatňovaný talianskymi výrobcami v rámci klubu Italia;

— klub España. Paralelne popri paneurópskej dohode a klube Italia sa päť španielskych podnikov (Trefilerías Quijano, Tycsa, Emesa, Galycas a Proderac – tento podnik od mája 1994) a dva portugalské podniky (Socitrel od apríla 1994 a Fapricela od decembra 1998) dohodlo vo vzťahu k Španielsku a Portugalsku a na obdobie od minimálne decembra 1992 do septembra 2002 na zachovaní ich stabilného trhového podielu a stanovení kvót, rozdelení zákazníkov, vrátane verejných obstarávaní na práce, a na určení cien a platobných podmienok. Takisto si vymieňali citlivé obchodné informácie.

124 Podľa Komisie všetky dohody opísané vyššie majú vlastnosti jediného a nepretržitého porušenia podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (odôvodnenia 135 a 609, ako aj oddiel 12.2.2 napadnutého rozhodnutia).

125 Konkrétne sa Komisia domnievala, že vyššie citované dohody boli súčasťou spoločného plánu určujúceho línie činnosti členov kartelu vo všetkých geografických zónach: „tieto podniky obmedzili svoje individuálne obchodné správanie, aby dosiahli jeden protisúťažný cieľ a jeden protisúťažný obchodný cieľ, a síce skresliť alebo odstrániť normálne súťažné podmienky na trhu predpínacej ocele

v EHP, a zaviesť globálnu rovnováhu, a to najmä určením cien a stanovením kvót, rozdelením zákazníkov a výmenou citlivých obchodných informácií“ (odôvodnenie 610, ako aj oddiel 9.3 napadnutého rozhodnutia).

126 Komisia v tejto súvislosti uviedla:

„Plán, ktorý sa zaviazali plniť DWK, WDI, Tréfileurope, Tycsa, Emesa, Fundia, Austria Draht, Redaelli, CB, ITC, Itas, SLM, Trame, Proderac, Fapricela, Socitrel, Galycas a Trefilerías Quijano (hoci nie všetky súčasne), bol rozvinutý a uplatňovaný počas obdobia minimálne 18 rokov, prostredníctvom skupiny tajných dohovorov, osobitných dohôd a/alebo zosúladených postupov. Jeho jediný a spoločný cieľ spočíval v obmedzení hospodárskej súťaže medzi účastníkmi použitím podobných mechanizmov na dosiahnutie uvedeného cieľa (pozri oddiel 9.3.1). Hoci aj niektorý z dohovorov bol problematický, ostatné zatiaľ fungovali normálne“ (odôvodnenie 612 napadnutého rozhodnutia).

Skutočnosti zohľadnené v súvislosti so spoločnosťou SLM

127 V napadnutom rozhodnutí Komisia konštatovala, že SLM sa priamo zúčastňovala na karteli a najmä na klube Italia a na začlenení talianskych výrobcov do klubu Európa od 10. februára 1997 do 19. septembra 2002 (odôvodnenie 862 napadnutého rozhodnutia).

128 Komisia v tejto súvislosti odkázala na nasledujúce skutočnosti uvedené v odôvodneniach 474 až 478 napadnutého rozhodnutia v časti týkajúcej sa individuálnej účasti spoločnosti SLM na klube Italia:

„(474) Pokiaľ ide o spoločnosť SLM, viaceré okolnosti svedčia o tom, že vedela o talianskej dohode od 18. decembra 1995, keď bolo prijaté rozhodnutie informovať okrem iného spoločnosť SLM o nových cenách, ktoré sa mali uplatňovať v roku 1996… . Na stretnutí zo 17. decembra 1996… bola tiež rozdaná tabuľka s uvedením pridelených ton podľa zákazníkov, v ktorej boli vymenovaní hlavní dodávatelia pre určitý počet zákazníkov na talianskom trhu v roku 1997. Hoci kolónky týkajúce sa spoločnosti SLM zostali prázdne, zohľadnenie tejto spoločnosti v tabuľke svedčí o tom, že diskusie medzi účastníkmi sa museli uskutočniť alebo aspoň boli plánované. Jej situácia bola opäť predmetom diskusií na stretnutiach zo 17. januára 1997 a 27. januára 1997. K prvému preukázanému prideleniu kvóty spoločnosti SLM došlo na stretnutí z 10. februára 1997, a preto Komisia považuje tento dátum za dátum začatia účasti spoločnosti SLM na talianskej dohode. V rukou písaných poznámkach spoločnosti ITC… vyhotovených počas tohto stretnutia sa totiž nachádza zoznam objemov dodaných (ktoré majú byť dodané) určitým zákazníkom, ktorých si rozdelili na jednej strane SLM a na druhej strane Redaelli, CB, Tycsa, ITC… . V poznámkach spoločnosti ITC sa výslovne uvádza, že CB a ITC získali informácie o predaji týkajúce sa spoločnosti SLM od [zástupcu spoločnosti SLM]. O situácii spoločnosti SLM sa diskutovalo aj 7. apríla 1997. Okrem toho existujú konkrétne dôkazy o účasti spoločnosti SLM na viac ako sto stretnutiach vzťahujúcich sa na taliansky trh od 15. apríla 1997 do septembra 2002. Ak táto spoločnosť nebola prítomná, o jej situácii sa diskutovalo medzi ostatnými členmi klubu Italia, čo svedčí o jej nepretržitom podieľaní sa a účasti na klube Italia.

(475) SLM sama potvrdzuje, že sa zúčastňovala na klube Italia od konca roka 1999 do roka 2002 prostredníctvom [dvoch svojich zástupcov], a uznáva, že v roku 2001 sa jej vedenie tiež zúčastnilo na viacerých stretnutiach európskych výrobcov v hoteli Villa Malpensa. SLM napokon tiež uvádza, že na stretnutí v sídle spoločnosti Redaelli koncom roka 1998 alebo začiatkom roka 1999 bola vyzvaná, aby sa zúčastňovala na pravidelných stretnutiach alebo aby diskutovala o obmedzeniach výroby. Najprv odmietla, ale neskôr sa rozhodla, že sa na nich zúčastní.

(476) SLM však napáda závery, ktoré vyvodila Komisia, pokiaľ ide o dátum začatia jej účasti na karteli, pričom uvádza, že sa zúčastňovala na klube Italia až od konca roka 1999. Po prvé SLM tvrdí, že nebola prítomná na stretnutí z 10. februára 1997. Komisia však poznamenáva, že listinné dôkazy, ktoré má k dispozícii, týkajúce sa stretnutia z 10. februára 1997 (rukou písané poznámky spoločnosti ITC) svedčia o podrobnom pridelení kvót týkajúcich sa určitých zákazníkov okrem iného spoločnosti SLM. Ako bolo vysvetlené vyššie, údaje poskytol samotný… zástupca spoločnosti SLM…, čo svedčí o tom, že SLM poskytovala informácie pred stretnutím. Nemožno teda potvrdiť jej údajnú neúčasť na tomto stretnutí.

(477) Aj keď SLM 4. marca 1997 vyjadrila pochybnosti o svojom budúcom postavení v karteli, naďalej sa zúčastňovala na kartelových stretnutiach od nasledujúceho mesiaca, teda od stretnutia z 15. apríla 1997, počas ktorého boli určené ceny surovín a predajné ceny pre Francúzsko, Španielsko a Nemecko a počas ktorého sa konali diskusie o tovare, ktorý Redaelli predala viacerým zákazníkom, ako aj o ponukách, ktoré zákazníkom predložili SLM a CB. SLM sa totiž naďalej pravidelne zúčastňovala na stretnutiach klubu Italia a diskutovala s ostatnými účastníkmi kartelu až do dátumu vykonania inšpekcií Komisie. V rozpore s tým, čo tvrdí SLM, jej ‚pochybnosti' určite nemožno vykladať ako prerušenie jej účasti na karteli.

(478) Hoci podľa spoločnosti Redaelli SLM nedodržiavala dohodu o rozdelení talianskeho trhu od začiatku, ITC, Tréfileurope a CB potvrdzujú účasť spoločnosti SLM na stretnutiach klubu Italia. Hoci SLM vedela o talianskej dohode od začiatku (rozhodnutie členov informovať spoločnosť SLM), Komisia sa na základe listinných dôkazov… domnieva, že nepretržitá účasť spoločnosti SLM sa začala 10. februára 1997 a skončila 19. septembra 2002."

129 V odôvodneniach 649 a 650 napadnutého rozhodnutia, v časti týkajúcej sa povahy jediného, komplexného a nepretržitého porušenia, Komisia zdôraznila tieto skutočnosti:

„(649) Čo sa týka spoločnosti SLM, okrem toho, že sa od 10. februára 1997 zúčastňovala na klube Italia…, tiež sa zúčastňovala na diskusiách o rozšírení klubu Európa od 11. septembra 2000… . SLM nepopiera svoju prítomnosť na uvedenom stretnutí z 11. septembra 2000. Aj pred týmto dátumom však SLM vedela alebo musela vedieť, že klub Italia, na ktorom sa zúčastňovala, bol neoddeliteľnou súčasťou širšieho systému, ktorý existoval aj na paneurópskej úrovni. Po prvé Komisia má dôkaz o tom, že SLM sa na začiatku svojej účasti na klube Italia stretávala so spoločnosťami, ktoré sa zúčastňovali na iných kluboch, ako napríklad DWK, Tréfileurope (ktorá bola účastníkom paneurópskej dohody) a Tycsa (ktorá bola účastníkom paneurópskej dohody a klubu España), a že s nimi viedla diskusie o podmienkach, ktoré sa mali uplatňovať na európskom trhu. Napríklad na svojom stretnutí z 15. apríla 1997 sa zaoberali otázkou cien vo viacerých európskych krajinách (Francúzsko, Španielsko a Nemecko), ako aj dovozom a vývozom… . Dňa 29. novembra 1999… SLM ďalej usporiadala stretnutie so spoločnosťami Redaelli, Austria Draht, Tréfileurope, Tycsa a DWK, na ktorom sa diskutovalo nielen o cenách uplatňovaných v Španielsku a Portugalsku dvoma spoločnosťami, ktoré sa zúčastňovali na klube España, teda spoločnosťami Emesa a Fapricela, ale aj o spoločnosti Addtek, ktorá bola najväčším zákazníkom na škandinávskom trhu a okolo ktorej sa vytvoril ‚škandinávsky klub' … . SLM sa tiež zúčastnila na diskusii o situácii a problémoch európskeho trhu 18. januára 2000 (so spoločnosťami Redaelli, ITC, Itas, AFT/Tréfileurope Italia, CB, Nedri, Tycsa a Tréfileurope). Dňa 21. februára 2000 sa SLM stretla so spoločnosťami Redaelli, ITC, Itas, Tréfileurope Italia, CB, Tréfileurope, DWK a Tycsa (s touto poslednou spoločnosťou sa spojila telefonicky) a diskutovala okrem iného o objeme v Španielsku a o zvýšení cien v Nemecku… . Na stretnutí spoločností SLM, Redaelli, ITC, Itas, CB, Tréfileurope Italia, DWK, Tycsa a Trame konanom 13. marca 2000 sa hovorilo o situácii v Holandsku a v Švajčiarsku. Dňa 15. mája 2000 Tréfileurope v prítomnosti spoločností SLM, ITC, Itas, Tréfileurope Italia, CB, SLM, Trame a DWK vyhlásila, že tak klub Európa, ako aj klub Italia sa nachádzajú v kríze.

SLM sa napokon 12. júna 2000 zúčastnila na stretnutí so spoločnosťami Redaelli, ITC, ITAS, Tréfileurope Italia CB, Trame, Tycsa a DWK, na ktorom sa konštatovalo, že klub Európa sa sťažuje na spoločnosť Tycsa… .

(650) Je teda dostatočne preukázané, že najneskôr od 29. novembra 1999 SLM vedela alebo musela vedieť, že svojou účasťou na klube Italia sa zúčastňovala na širšom systéme, ktorý zahŕňal rôzne úrovne a ktorého cieľom bolo stabilizovať trh s predpínacou oceľou, a tak zabrániť poklesu cien.“

130 V reakcii na pripomienky spoločnosti SLM, pokiaľ ide o jej účasť na klube Italia pred koncom roka 1999, Komisia navyše poukázala na tieto skutočnosti:

„(863)
SLM popiera svoju účasť na karteli a najmä na klube Italia do konca roka 1999. Jej účasť na klube Italia od 10. februára 1997 je však jednoznačne preukázaná na základe listinných dôkazov a viacerých žiadostí spoločností ITC, Tréfileurope a CB o zhovievavosť … . SLM tiež tvrdí, že napriek svojej účasti na niektorých stretnutiach klubu Italia uplatňovala agresívnu obchodnú politiku, že nesúhlasila s nijakou nezákonnou dohodou a že údaje, ktoré poskytovala konkurentom, boli síce hodnoverné, ale nikdy neboli skutočné a pravdivé. V tejto súvislosti stačí zopakovať, že akýkoľvek priamy alebo nepriamy kontakt medzi súťažiteľmi, ktorého cieľom alebo výsledkom je buď ovplyvniť správanie skutočného alebo potenciálneho konkurenta na trhu, alebo oznámiť takému konkurentovi, akým spôsobom sa rozhodli alebo zamýšľajú správať na trhu, je zakázaný… . Na vznik zodpovednosti teda stačí samotná účasť na stretnutiach s protisúťažným obsahom. Skutočnosť, že SLM nedodržiavala kartelové dohody, je nepodstatná. Podvádzanie je totiž neoddeliteľnou súčasťou každého kartelu… . SLM navyše sama uznáva, že cieľom jej účasti na stretnutiach bolo rozšíriť svoju klientelu alebo ju aspoň zachovať.“

131 V reakcii na pripomienky spoločnosti SLM, pokiaľ ide o klub Európa, Komisia poukázala na tieto skutočnosti:

„(864)
SLM navyše popiera svoju účasť na začlenení talianskych výrobcov do klubu Európa od 11. septembra 2000 do 19. septembra 2002. V tejto súvislosti SLM tvrdí, že sa zúčastnila len na deviatich z 51 stretnutí klubu Európa, a to vo veľmi neskorej fáze a len na základe sústavného nabádania ostatných talianskych výrobcov. SLM tiež tvrdí, že nemala nijaký záujem na účasti na klube Európa, keďže nemala schválenia potrebné pre väčšinu dotknutých krajín. SLM sa napokon domnieva, že jej účasť na stretnutiach klubu Európa bola spôsobená nedbanlivosťou.

(865)
Komisia konštatuje, že len za obdobie dvoch rokov (od 11. septembra 2000 do 19. septembra 2002) sa SLM v pravidelných intervaloch zúčastnila na deviatich stretnutia klubu Európa… . Treba poznamenať, že SLM sa mala navyše zúčastniť na ďalších dvoch stretnutiach (23. júla 2001 a 25. júla 2001). Preto je preukázané, že SLM sa pravidelne zúčastňovala na klube Európa od fázy jeho rozšírenia. Za týchto okolností sú dôvody alebo záujmy, pre ktoré sa SLM zúčastňovala na kartelových stretnutiach, alebo skutočnosť, že nemala schválenie pre niektoré z krajín, či dokonca pre väčšinu z nich, irelevantné. Aj keby SLM nemala schválenie pre všetky krajiny, na ktoré sa vzťahoval kartel, jej účasť na stretnutiach mohla ovplyvniť jej správanie, najmä jej rozhodnutia týkajúce sa podania žiadosti o schválenie… . Klub Európa sa v každom prípade vzťahoval na Taliansko a na viaceré iné krajiny, v ktorých SLM predávala tovar, takže SLM určite mala záujem na diskusiách. Komisia napokon opakuje, že údajná nedbanlivosť neumožňuje podniku vyhnúť sa zodpovednosti za účasť na karteli. Komisia preto konštatuje, že SLM zodpovedá za svoju účasť na klube Európa od 11. septembra 2000 do 19. septembra 2002.

(866)
V každom prípade je tiež preukázané, že od 10. februára 1997 sa SLM zúčastňovala na klube Italia… . SLM je preto zodpovedná za svoju účasť na karteli od 10. februára 1997 do 19. septembra 2002.“

Situácia spoločnosti Ori Martin

132 Komisia po tom, čo v odôvodnení 866 napadnutého rozhodnutia uviedla, že SLM je zodpovedná za svoju účasť na karteli od 10. februára 1997 do 19. septembra 2002, opísala situáciu spoločnosti Ori Martin takto:

„(867) Od 1. januára 1999 sa SLM nachádza vo výlučnom vlastníctve spoločnosti Ori Martin SA (ktorá 31. októbra 2001 previedla 2 % na spoločnosť Ori Martin Lux SA).

(868) Na základe toho, že Ori Martin bola od 1. januára 1999 do 19. septembra 2002 (takmer) výlučným vlastníkom spoločnosti SLM, Komisia zastáva názor, že Ori Martin uplatňovala rozhodujúci vplyv na spoločnosť SLM.

(869) Ori Martin vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách nepopiera skutočnosti posúdené Komisiou, ale tvrdí, že ju nemožno považovať za spoločne a nerozdielne zodpovednú so spoločnosťou SLM. Konkrétne uvádza, že Komisia dostatočne nepreukázala, že Ori Martin uplatňovala rozhodujúci vplyv na spoločnosť SLM. Ori Martin tvrdí, že taká domnienka by odporovala zásade osobnej zodpovednosti, a konštatuje, že Komisia nepreukázala jej priamu ani nepriamu účasť na porušení.

(870) Podľa ustálenej judikatúry… Komisia môže predpokladať, že materské spoločnosti uplatňujú na svoju stopercentnú dcérsku spoločnosť rozhodujúci vplyv. Ak sa uplatní taká domnienka, prináleží materskej spoločnosti, aby ju vyvrátila predložením dôkazov, ktoré svedčia o tom, že jej dcérska spoločnosť rozhodovala o svojom správaní na trhu nezávisle. Neschopnosť materskej spoločnosti poskytnúť dostatočné dôkazy potvrdzuje túto domnienku a predstavuje dostatočný základ na pripísanie zodpovednosti.

(871) Údajná neexistencia priamej účasti materskej spoločnosti na protisúťažnom správaní a jej údajná nevedomosť nie sú relevantné. Na rozdiel od tohto tvrdenia pripísanie zodpovednosti materskej spoločnosti za porušenie, ktorého sa dopustila jej dcérska spoločnosť, vyplýva z toho, že tieto dva subjekty tvoria jeden podnik na účely pravidiel Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže, a nie z preukázania účasti materskej spoločnosti na porušení alebo z toho, že vedela o porušení.

(872) Napokon v súvislosti so zásadou osobnej zodpovednosti Komisia konštatuje, že článok 101 [ZFEÚ] je určený ‚podnikom', ktoré sa môžu skladať z viacerých právnych subjektov. V tomto kontexte zásada osobnej zodpovednosti nie je porušená, pokiaľ sa konštatuje zodpovednosť rôznych právnych subjektov na základe okolností, ktoré sa vzťahujú na ich úlohu a správanie v rámci toho istého podniku. V prípade materských spoločností sa zodpovednosť preukáže na základe toho, že uplatňujú skutočný vplyv na obchodnú politiku svojich dcérskych spoločností, ktorých sa konkrétne týkajú skutkové okolnosti (pozri oddiel 13).

(873) Ori Martin navyše tvrdí, že neuplatňovala rozhodujúci vplyv na spoločnosť SLM, ktorá vždy vykonávala svoju činnosť v odvetví predpínacej ocele samostatne. Svedčí o tom skutočnosť, že nemala povinnosť podávať správy spoločnosti Ori Martin, ktorá bola navyše finančnou holdingovou spoločnosťou, a teda nerozhodovala o jej obchodnej politike.

(874) Komisia poznamenáva, že samotná skutočnosť, že určitý podnik je finančnou holdingovou spoločnosťou, neznamená, že tento podnik neuplatňuje rozhodujúci vplyv na svoje dcérske spoločnosti. Ori Martin tiež mala záujem a úlohu vo svojej dcérskej spoločnosti SLM ako akcionár, ktorého cieľom bolo chrániť svoj finančný majetkový podiel. Napokon, zatiaľ čo Ori Martin tvrdí, že nepôsobila v odvetví, na ktoré sa vzťahoval kartel, Komisia konštatuje, že jej dcérska spoločnosť Ori Martin SpA pôsobila v oceliarskom odvetví a že obchodné činnosti

spoločnosti SLM teda boli prepojené s obchodnými činnosťami skupiny. Za týchto podmienok nemožno spoločnosť Ori Martin označiť len za holdingovú spoločnosť a táto spoločnosť sa v každom prípade nemôže vyhnúť zodpovednosti.

(875) Toto rozhodnutie je teda určené spoločnostiam SLM a Ori Martin. SLM je zodpovedná za obdobie od 10. februára 1997 do 19. septembra 2002. Ori Martin je spoločne a nerozdielne zodpovedná za protiprávne konanie spoločnosti SLM za obdobie od 1. januára 1999 do 19. septembra 2002.“

Výpočet výšky pokuty uloženej spoločnostiam SLM a Ori Martin

133 Komisia vypočítala výšku pokuty uloženej spoločnostiam SLM a Ori Martin v súlade s metodikou uvedenou v usmerneniach z roku 2006 (odôvodnenia 920 až 926 napadnutého rozhodnutia).

134 Komisia použila nasledujúce výpočtové prvky:

— použitá hodnota predaja bola stanovená na 15,86 milióna eur (odôvodnenie 5 prvého rozhodnutia o zmene),

— percentuálny podiel hodnoty predaja spoločnosti SLM zohľadnený pri výpočte základnej sumy je 19 % (odôvodnenie 953 napadnutého rozhodnutia),

— dĺžka trvania účasti na karteli, ktorá predstavuje v prípade spoločnosti SLM 5 rokov a 7 mesiacov a v prípade spoločnosti Ori Martin 3 roky a 8 mesiacov, má za následok uplatnenie násobného koeficientu 5,58 v prípade spoločnosti SLM a 3,66 v prípade spoločnosti Ori Martin (odôvodnenie 7 prvého rozhodnutia o zmene),

— Komisia použila na stanovenie dodatočnej sumy koeficient 19 % (odôvodnenie 962 napadnutého rozhodnutia),

— základná suma bola stanovená na 19,8 milióna eur (odôvodnenie 9 prvého rozhodnutia o zmene),

— nebola uznaná nijaká priťažujúca ani poľahčujúca okolnosť,

— výška pokuty pred uplatnením limitu vo výške 10 % obratu bola stanovená na 19,8 milióna eur (odôvodnenie 10 prvého rozhodnutia o zmene),

— žiadosť spoločnosti SLM o zníženie pokuty na základe oznámenia o zhovievavosti bola zamietnutá (odôvodnenia 1126 až 1129 napadnutého rozhodnutia),

— pokuta stanovená po zohľadnení 10 % limitu bola znížená na 15,956 milióna eur s cieľom zabezpečiť, aby pokuta, za ktorú zodpovedá výlučne SLM, rešpektovala limit vo výške 10 % obratu spoločnosti (odôvodnenia 17 a 19 druhého rozhodnutia o zmene),

— žiadosť spoločnosti SLM o zníženie pokuty vzhľadom na jej platobnú schopnosť bola zamietnutá na základe sumy pôvodne stanovenej v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia 1169 až 1172 napadnutého rozhodnutia),

— konečná suma pokuty uloženej spoločnosti SLM predstavuje 15,956 milióna eur za jej účasť na karteli v období od 1. januára 1999 do 19. septembra 2002, pričom Ori Martin je spoločne a nerozdielne zodpovedná za túto pokutu do výšky 14 miliónov eur (články 1 a 2 napadnutého rozhodnutia a odôvodnenie 21 a článok 1 ods. 2 druhého rozhodnutia o zmene), pričom SLM je

sama zodpovedná za zaplatenie 1,956 milióna eur za svoju účasť na karteli v období od 10. februára 1997 do 31. decembra 1998 (články 1 a 2 napadnutého rozhodnutia a článok 1 ods. 2 druhého rozhodnutia o zmene).

b) Pripomenutie zásad

135 Z článku 49 ods. 3 Charty základných práv vyplýva, že prísnosť trestov nesmie byť neprimeraná porušeniu.

136 V tomto ohľade článok 101 ods. 1 ZFEÚ a článok 53 ods. 1 Dohody o EHP vyhlasujú za výslovne nezlučiteľné s vnútorným trhom všetky dohody a zosúladené postupy, ktoré priamo alebo nepriamo určujú nákupné alebo predajné ceny alebo iné obchodné podmienky, alebo také, ktoré obmedzujú alebo kontrolujú výrobu či odbyt. Porušenia tohto typu, najmä pokiaľ ide o horizontálne kartely, judikatúra kvalifikuje ako obzvlášť závažné, pretože majú priamy vplyv na základné podmienky hospodárskej súťaže na relevantnom trhu (rozsudok z 11. marca 1999, Thyssen Stahl/Komisia, T-141/94, Zb., EU:T:1999:48, bod 675).

137 V zmysle článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 môže Komisia uložiť pokutu podnikom, ktoré sa zúčastňujú na takomto porušení, pod podmienkou, že vo vzťahu ku každému podniku zúčastnenému na porušení pokuta neprekročí 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku. V článku 23 ods. 3 uvedeného nariadenia sa tiež uvádza, že pri stanovení sumy pokuty sa zohľadní závažnosť a doba trvania porušovania.

138 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že pri stanovovaní výšky pokút treba zohľadniť všetky okolnosti, ktoré hrajú úlohu pri posúdení závažnosti uvedených porušení, najmä úlohu každého z účastníkov pri porušení a riziko, ktoré predstavujú porušenia tohto druhu pre ciele Únie. Ak sa porušenia dopustilo viacero podnikov, treba preskúmať relatívnu závažnosť účasti každého z nich (pozri rozsudok z 8. júla 1999, Hercules Chemicals/Komisia, C-51/92 P, Zb., EU:C:1999:357, bod 110 a citovanú judikatúru).

139 Rovnako skutočnosť, že sa určitý podnik nepodieľal na všetkých zložkách kartelu alebo že zohrával malú úlohu v aspektoch, na ktorých sa zúčastňoval, sa musí zohľadniť pri posudzovaní závažnosti porušenia a prípadne pri stanovovaní výšky pokuty (rozsudky z 8. júla 1999, Komisia/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Zb., EU:C:1999:356, bod 90, a zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb., EU:C:2004:6, bod 86).

140 Najmä pri jedinom porušení v zmysle komplexného porušenia, ktoré zahŕňa skupinu dohôd a zosúladených postupov na samostatných trhoch, na ktorých sa všetci porušitelia nenachádzajú alebo títo porušitelia majú len čiastočnú vedomosť o celkovom pláne, musia byť sankcie individualizované v tom zmysle, že sa musia vzťahovať na správania a špecifiká vlastné dotknutým podnikom (pozri analogicky rozsudok zo 7. júna 2007, Britannia Alloys & Chemicals/Komisia, C-76/06 P, Zb., EU:C:2007:326, bod 44).

141 V tomto kontexte zo zásady proporcionality vyplýva, že pokuta sa stanovuje pomerne k skutočnostiam, ktoré treba zohľadniť tak pri posudzovaní objektívnej závažnosti porušenia ako takého, ako aj pri posúdení relatívnej závažnosti účasti sankcionovaného podniku na porušení (pozri v tomto zmysle a po zohľadnení uskutočneného rozlíšenia medzi objektívnou závažnosťou porušenia v zmysle bodov 22 a 23 usmernení z roku 2006 a relatívnou závažnosťou účasti sankcionovaného podniku na porušení, ktorá je posudzovaná vzhľadom na okolnosti vlastné tomuto podniku v zmysle bodu 27 a nasl. týchto usmernení, rozsudok z 27. septembra 2006, Jungbunzlauer/Komisia, T-43/02, Zb., EU:T:2006:270, body 226 až 228 a citovanú judikatúru).

142 Preto v oblasti sankcií ukladaných za porušenia práva hospodárskej súťaže týkajúceho sa kartelov musí Komisia dohliadať na individualizáciu trestov v závislosti od porušenia, pričom musí zohľadniť osobitnú situáciu každého porušiteľa (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. septembra 2011, Lucite International a Lucite International UK/Komisia, T-216/06, EU:T:2011:475, body 87 a 88, a zo 14. mája 2014, Donau Chemie/Komisia, T-406/09, Zb., EU:T:2014:254, bod 92). Porušiteľ, ktorý nie je zodpovedný za účasť na niektorých častiach jediného porušenia, teda nemohol mať úlohu pri vykonávaní týchto častí. Vzhľadom na obmedzený rozsah porušenia, ktoré sa mu vytýka, porušenie práva hospodárskej súťaže je nevyhnutne menej závažné, než je porušenie, za ktoré sa vyvodzuje zodpovednosť voči porušiteľom, ktorí sa zúčastnili všetkých častí takéhoto porušenia.

143 V praxi možno individualizáciu trestu v závislosti od porušenia uskutočniť v rôznych štádiách stanovovania výšky pokuty, tak ako sa to stalo v napadnutom rozhodnutí.

144 Po prvé Komisia môže uznať osobitosť účasti podniku na porušení v štádiu posúdenia objektívnej závažnosti jediného porušenia. V prejednávanej veci skutočnosti, ktoré v tomto štádiu zohľadnila, boli jednak vecné obmedzenie (prípad spoločnosti Fundia, ktorá sa zúčastnila len koordinácie týkajúcej sa spoločnosti Addtek) alebo geografické obmedzenie (prípad spoločností Socitrel, Fapricela a Proderac, ktoré boli len členmi klubu España, ktorý mal vplyv len na Španielsko a Portugalsko) účasti na jedinom porušení, a jednak neskoré oboznámenie sa s paneurópskou dimenziou (máj 2001, pokiaľ ide o uvedené podniky).

145 Po druhé Komisia môže uznať osobitosť účasti určitého podniku na porušení v štádiu posúdenia poľahčujúcich okolností, na ktoré poukazuje bod 29 usmernení z roku 2006 v rámci celkového posúdenia všetkých relevantných okolností (pozri bod 27 usmernení z roku 2006). Hoci nijaký z podnikov nebol schopný predložiť dôkaz, že porušenie bolo spôsobené nedbanlivosťou, Komisia uznala, že úloha spoločností Proderac a Trame (Emme) bola podstatne obmedzenejšia než úloha ostatných účastníkov kartelu a že sa im teda musí priznať zníženie pokuty (v tomto prípade o 5 %).

146 Po tretie Komisia môže uznať osobitosť účasti podniku na porušení v štádiu nasledujúcom po posúdení objektívnej závažnosti porušenia alebo poľahčujúcich okolností, na ktoré sa odvolávajú dotknuté podniky. Bod 36 usmernení z roku 2006 totiž uvádza, že Komisia môže v určitých prípadoch uložiť symbolickú pokutu a že sa môže tiež, ako sa to uvádza v bode 37 týchto usmernení, odchýliť od všeobecnej metodiky stanovovania pokút najmä vzhľadom na konkrétne okolnosti danej veci.

147 V prejednávanej veci ani v úvodnom štádiu posúdenia závažnosti porušenia ako takého, ani v štádiu nasledujúcom po diskusii týkajúcej sa poľahčujúcich okolností alebo v akomkoľvek inom štádiu Komisia pri stanovovaní sumy pokuty nezohľadnila údajnú osobitnú situáciu žalobkýň.

148 V dôsledku toho vzhľadom na neexistenciu nijakej poľahčujúcej okolnosti alebo osobitnej okolnosti Komisia uplatnila na žalobkyne rovnaký vzorec, aký použila pri sankcionovaní podnikov, ktoré sa zúčastnili všetkých zložiek globálneho kartelu, a nie len niektorých z nich. Ide o tento vzorec: 19 % hodnoty predaja predpínacej ocele dotknutého podniku v EHP (na základe závažnosti porušenia ako takého) vynásobených počtom rokov a mesiacov účasti na porušení (dĺžka trvania individuálnej účasti spoločnosti SLM na porušení alebo dĺžka obdobia, počas ktorého Ori Martin podľa domnienky uplatňovala rozhodujúci vplyv na spoločnosť SLM), k čomu sa pripočíta 19 % hodnoty predaja predpínacej ocele dotknutého podniku v EHP na základe dodatočnej sumy (dodatočná suma).

149 V prípade žalobkýň bol výsledok tohto vzorca, teda pokuta vo výške 19,8 milióna eur, znížený na 15,956 milióna eur cieľom zabezpečiť, aby výška pokuty, za ktorú zodpovedá výlučne SLM, rešpektovala limit vo výške 10 % obratu spoločnosti.

150 Výhrady spoločností SLM a Ori Martin, podľa ktorých Komisia pri stanovovaní výšky pokuty náležite nezohľadnila špecifiká účasti spoločnosti SLM na porušení, treba preskúmať vzhľadom na vyššie uvedené pripomienky.

2. *O všeobecnom nedostatku odôvodnenia a o všeobecnej výhrade zaujatosti*

151 SLM na úvod poznamenáva, že nechápe, ako Komisia dospela k stanoveniu výšky pokuty a k jej rozdeleniu medzi ňu a spoločnosť Ori Martin. Také porušenie povinnosti odôvodnenia by malo viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k jeho zmene.

152 Údaje, ktoré poskytla Komisia v napadnutom rozhodnutí a ktoré sú zhrnuté v bodoch 133 a 134 vyššie, však umožňujú spoločnosti SLM pochopiť jednotlivé skutočnosti zohľadnené pri stanovovaní výšky pokuty. Z napadnutého rozhodnutia tiež vyplýva, že Komisia v ňom uviedla dôvody, na základe ktorých sa možno domnievať, že SLM a Ori Martin sú spoločne a nerozdielne zodpovedné za zaplatenie časti pokuty, ktorou sa sankcionuje účasť spoločnosti SLM na porušení v období od 1. januára 1999 do 19. septembra 2002 (odôvodnenia 867 až 875 napadnutého rozhodnutia a bod 132 vyššie).

153 Okrem toho SLM vytýka Komisii, že keď skutočnosti, ktoré má k dispozícii, nie sú v súlade s jej obvinením, vždy rozhodne v neprospech tejto spoločnosti.

154 V tejto súvislosti vzhľadom na údaje poskytnuté v napadnutom rozhodnutí a najmä v jeho prílohách 2 a 3, v ktorých je opísaný obsah jednotlivých dôkazov zhromaždených Komisiou v súvislosti s klubmi Zürich/Európa a klubom Italia, nemožno považovať za dostatočné tvrdenie o zaujatom alebo nespravodlivom správaní Komisie, ktoré je založené len na tom, že Komisia uprednostnila pred vysvetlením, ktoré navrhla SLM, iné vysvetlenie. Zaujatosť nemožno vyvodiť len z toho, že správne konanie sa skončilo nepriaznivým výsledkom pre spoločnosť SLM.

155 Žalobné dôvody uvedené spoločnosťou SLM v súvislosti so všeobecným nedostatkom odôvodnenia a so všeobecnou výhradou zaujatosti sa teda musia zamietnuť ako nedôvodné.

3. *O skutočnostiach zohľadnených pri vymedzení základnej sumy pokuty (hodnota predaja, závažnosť, dĺžka trvania, dodatočná suma)*

156 Čo sa týka skutočností zohľadnených pri vymedzení základnej sumy pokuty, treba preskúmať nasledujúce výhrady: výhradu, ktorú SLM uviedla v rámci svojho štvrtého žalobného dôvodu, pokiaľ ide o hodnotu predaja súvisiaceho s porušením; piaty žalobný dôvod uplatnený spoločnosťou SLM, ako aj prvú a druhú výhradu vznesenú spoločnosťou Ori Martin, ktoré sa týkajú posúdenia závažnosti porušenia a stanovenia dodatočnej sumy; šiesty žalobný dôvod uplatnený spoločnosťou SLM, ktorý sa – v rámci námietky založenej na porušení zásady proporcionality a zásady rovnosti zaobchádzania – tiež týka posúdenia závažnosti porušenia, a siedmy žalobný dôvod uplatnený spoločnosťou SLM, ktorý sa týka posúdenia dĺžky trvania porušenia.

a) O hodnote predaja súvisiaceho s porušením

Tvrdenia účastníkov konania

157 SLM poznamenáva, že z odôvodnenia 865 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že sa zúčastňovala na klube Európa až od septembra 2000. Pokiaľ ide o predchádzajúce obdobie, pri stanovení výšky pokuty sa teda nemal vziať do úvahy predaj uskutočnený mimo Talianska. Napadnuté rozhodnutie treba zmeniť tak, aby zohľadňovalo hodnotu predaja uskutočneného mimo Talianska len v období, keď sa SLM zúčastňovala na klube Európa.

158 Komisia tvrdí, že najneskôr od roku 1995 a až do septembra 2002 sa SLM súbežne s paneurópskymi dohodami zúčastňovala na protisúťažných stretnutiach týkajúcich sa tak Talianska, ako aj vývozov z Talianska do zvyšku Európy. Je teda objektívne odôvodnené stanoviť základnú sumu s prihliadnutím na hodnotu predaja spoločnosti SLM v Európe.

Posúdenie Všeobecným súdom

159 Z bodu 13 usmernení z roku 2006 vyplýva, že „pri stanovení základnej výšky uloženej pokuty bude Komisia vychádzať z hodnoty predaja tovaru alebo služieb podniku, s ktorými porušenie priamo alebo nepriamo súvisí v príslušnej geografickej oblasti v rámci EHP“. V tom istom bode Komisia spresnila, že „obvykle použije na výpočet hodnotu predaja podniku počas posledného celého roku, v ktorom sa podnik podieľal na porušení“. Ako totiž vyplýva z bodu 37 usmernení z roku 2006, „i keď tieto usmernenia vysvetľujú všeobecnú metodiku stanovovania výšky pokút, konkrétne okolnosti danej veci… môžu byť dôvodom na to, aby sa Komisia odchýlila od tejto metodiky“.

160 V prejednávanom prípade treba po prvé poukázať na to, že pri vymedzení relevantnej geografickej oblasti na stanovenie hodnoty predaja Komisia v podstate vychádzala z geografickej oblasti, na ktorú sa vzťahoval klub Zürich a následne klub Európa.

161 V odôvodnení 932 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že „od roku 1984 do roku 1995 (obdobie klubu Zürich) [táto oblasť] pokrývala Nemecko, Francúzsko, Taliansko, Holandsko, Belgicko, Luxembursko, Španielsko a Rakúsko“, že „od roku 1992 (v rámci dohôd klubu España) zahŕňala aj Portugalsko“ a že „od roku 1996 do roku 2002 (obdobie krízy klubu Zürich – keď bola pripravená dohoda klubu Európa týkajúca sa kvóty –, obdobie klubu Európa a obdobie expanzie) pokrývala geografická oblasť tie isté krajiny ako v období klubu Zürich vrátane Portugalska, ako aj Dánska, Švédska, Fínska a Nórska“.

162 S cieľom zohľadniť časový vývoj dotknutej geografickej oblasti však Komisia spresnila, že zo zohľadnenej hodnoty predaja vylúčila predaj uskutočnený v Portugalsku pred 15. decembrom 1992, ako aj predaj uskutočnený v Dánsku, Fínsku, Švédsku a Nórsku pred 9. januárom 1996. S cieľom zohľadniť pristúpenie k Únii alebo vstup Dohody o EHP do platnosti Komisia tiež spresnila, že nezohľadní predaj uskutočnený v Španielsku pred 1. januárom 1986 a v Rakúsku, Fínsku, Švédsku a Nórsku pred 1. januárom 1994. Okrem toho, čo sa týka spoločnosti Fundia, ktorej účasť na karteli bola obmedzená na koordináciu v súvislosti so spoločnosťou Addtek, Komisia uviedla, že zohľadní len predaj uskutočnený spoločnosťou Fundia u tohto zákazníka (odôvodnenia 932, 933 a 935 napadnutého rozhodnutia).

163 V napadnutom rozhodnutí Komisia teda vzala do úvahy určité skutočnosti súvisiace s časovým vývojom kartelu, so zmenou rozsahu pôsobnosti uplatniteľných pravidiel alebo s podmienkami účasti podniku na porušení s cieľom rozlíšiť dve alebo viaceré situácie pri stanovení hodnoty predaja, ktorá sa má vziať do úvahy. Taký postup je ešte nevyhnutnejší v prípade jediného porušenia, ktoré je v skutočnosti komplexné, aké bolo sankcionované v napadnutom rozhodnutí, ktoré tvorí „súbor dohôd a zosúladených postupov v odvetví predpínacej ocele na vnútornom trhu a od 1. januára 1994 v rámci EHP“ v období od 1. januára 1984 do 19. septembra 2002.

164 Po druhé zo spisu vyplýva, že hodnota predaja, na základe ktorej Komisia stanovila výšku pokuty, teda 15,863 milióna eur, zodpovedá hodnote predaja predpínacej ocele, ktorý SLM uskutočnila v roku 2001 v jednotlivých štátoch, v súvislosti s ktorými bola požiadaná o informácie (ide teda o Nemecko, Francúzsko, Taliansko, Belgicko, Holandsko, Luxembursko, Španielsko, Portugalsko, Dánsko, Rakúsko, Švédsko, Fínsko a Nórsko).

165 Z geografického hľadiska sa takmer celý predaj spoločnosti SLM uskutočnil v Taliansku (približne 96,5 % celkového predaja), pričom zvyšok sa uskutočnil v Rakúsku, Nemecku alebo Francúzsku (približne 3,5 % celkového predaja).

166 Zo spisu tiež vyplýva, že SLM získala technické schválenia potrebné na uvádzanie predpínacej ocele na trh v Európe okrem Talianska až v auguste 2000, pokiaľ ide o Nemecko a Francúzsko, v júli 2001, pokiaľ ide o Rakúsko, a v januári 2002, pokiaľ ide o Holandsko. Až po skončení porušenia, teda v júli 2006, pokiaľ ide o Španielsko, a v apríli 2007, pokiaľ ide o Belgicko, SLM získala technické schválenia potrebné pre tieto krajiny.

167 SLM vo svojej odpovedi na žiadosť Komisie o informácie z 9. septembra 2009 tiež spresnila, že jej výrobky predané v Rakúsku pred ich typovým schválením, ku ktorému došlo v júli 2001, boli určené „rakúskym obchodným klientom, ktorí ďalej predávali tieto výrobky do iných krajín, než je Rakúsko“. Z informácií poskytnutých Komisii skutočne vyplýva, že SLM predala v rokoch 1999 a 2000 určité výrobky do Rakúska.

168 Po tretie, ako uvádza SLM, treba poukázať na to, že v prejednávanej veci Komisia konštatovala, že hoci sa SLM zúčastňovala na klube Italia od 10. februára 1997 do 19. septembra 2002 a od 29. novembra 1999 vedela alebo musela vedieť, že svojou účasťou na klube Italia sa zúčastňuje na širšom systéme, jej účasť na klube Európa bola konštatovaná až od 11. septembra 2000 (odôvodnenia 650, 865 a 866 napadnutého rozhodnutia).

169 Pri zohľadnení podmienok účasti spoločnosti SLM na porušení teda treba rozlíšiť dve obdobia: prvé obdobie od 10. februára 1997 do 10. septembra 2000, ktoré zodpovedá účasti spoločnosti SLM len na klube Italia, a druhé obdobie od 11. septembra 2000 do 19. septembra 2002, v ktorom sa SLM zúčastňovala tak na klube Italia, ako aj na klube Európa.

170 Čo sa týka druhého obdobia, vzhľadom na geografickú oblasť, ktorej sa týkala účasť spoločnosti SLM na klube Italia a na klube Európa, je objektívne odôvodnené stanoviť výšku pokuty s prihliadnutím na hodnotu európskeho predaja spoločnosti SLM. Počas tohto obdobia SLM skutočne predávala svoje výrobky v Taliansku, ale aj v Rakúsku, Nemecku a Francúzsku.

171 Pokiaľ však ide o prvé obdobie, treba overiť, či sa vzhľadom na geografickú oblasť, ktorej sa týkala účasť spoločnosti SLM na klube Italia, možno domnievať, že je objektívne odôvodnené stanoviť výšku pokuty s prihliadnutím na hodnotu európskeho predaja spoločnosti SLM.

172 Táto otázka sa netýka predaja uskutočneného v Taliansku, ktorý predstavuje 96,5 % hodnoty predaja spoločnosti SLM zohľadneného pri stanovení výšky pokuty, keďže tento predaj bol počas prvého obdobia jednoznačne predmetom klubu Italia.

173 Čo sa týka Rakúska, ktoré predstavuje približne 2 % hodnoty predaja spoločnosti SLM zohľadneného pri stanovení výšky pokuty, treba poukázať na to, že žiadna skutočnosť uvedená v prejednávanej veci neumožňuje preukázať, že tento štát bol predmetom diskusií vedených v rámci klubu Italia v prítomnosti spoločnosti SLM od 10. februára 1997 do 10. septembra 2000. Na pojednávaní Všeobecný súd vyzval Komisiu, aby označila dôkazy, ktoré umožňujú preukázať, že počas účasti spoločnosti SLM na porušení boli kvóty pre vývoz z Talianska do Rakúska alebo citlivé obchodné informácie týkajúce sa predaja predpínacej ocele v Rakúsku spomenuté v prítomnosti zástupcov spoločnosti SLM, a Komisia odpovedala, že nie je schopná predložiť také dôkazy.

174 Za týchto okolností pri stanovení výšky pokuty vzhľadom na závažnosť a dĺžku trvania porušenia, ktorého sa dopustila SLM, nemožno vziať do úvahy hodnotu predaja uskutočneného počas celej dĺžky trvania jej účasti na karteli v štáte, ktorý nebol predmetom diskusií vedených v jej prítomnosti v rámci klubu Italia. Hodnotu predaja spoločnosti SLM uskutočneného v Rakúsku teda možno vziať do úvahy len počas doby zodpovedajúcej obdobiu, keď sa SLM zúčastňovala na klube Európa.

175 Pokiaľ ide o Nemecko a Francúzsko, ktoré predstavujú približne 1,5 % hodnoty predaja spoločnosti SLM zohľadneného pri stanovení výšky pokuty, Komisia správne poznamenáva, že klub Italia mal nielen tuzemský rozmer, ale aj zahraničný rozmer v tom zmysle, že sa – v prítomnosti alebo neprítomnosti zástupcu spoločnosti SLM – viackrát viedli diskusie s cieľom stanoviť kvóty pre vývoz z Talianska alebo vymeniť si citlivé obchodné informácie o situácii v Nemecku, vo Francúzsku alebo v iných štátoch.

176 Čo sa týka obdobia od 10. februára 1997 do 10. septembra 2000 – podľa toho, čo je o stretnutiach klubu Italia uvedené v prílohe 3 napadnutého rozhodnutia –, účelom diskusií vedených 15. apríla 1997 v prítomnosti zástupcu spoločnosti SLM bolo okrem iného „stanov[iť] ceny surovín a predajné ceny vo Francúzsku, Španielsku a Nemecku (v Nemecku od septembra 1997 do januára 1998)“. Tento raz v neprítomnosti zástupcu spoločnosti SLM si účastníci stretnutia z 22. októbra 1997 rovnako „vymenil[i] informácie o cenách v Nemecku, Belgicku a Holandsku“ a účastníci stretnutia z 29. novembra 1999 „diskut[ovali] o svojich potrebách[,] o španielskom trhu [a o] cenách uplatňovaných v Španielsku a Portugalsku“. Okrem toho na stretnutí z 21. februára 2000, na ktorom bol prítomný zástupca spoločnosti SLM, sa diskutovalo o „zvýšení cien o ‚+ 40 %‘ v Nemecku“.

177 Hoci sa však počas obdobia od 10. februára 1997 do 10. septembra 2000 príležitostne hovorilo o situácii v Nemecku a vo Francúzsku, SLM mohla predávať svoje výrobky v týchto štátoch až od augusta 2000 a vzhľadom na údaje, ktoré SLM v tejto súvislosti poskytla Komisii vo svojej odpovedi na žiadosť o informácie z 9. septembra 2009, predaj týchto výrobkov sa uskutočňoval až počas roka 2000, pokiaľ ide o Nemecko, a počas roka 2001, pokiaľ ide o Francúzsko.

178 Za týchto okolností pri stanovení výšky pokuty vzhľadom na závažnosť a dĺžku trvania porušenia, ktorého sa dopustila SLM, nemožno vziať do úvahy hodnotu predaja uskutočneného počas celej dĺžky trvania jej účasti na karteli v štátoch, v ktorých SLM pôvodne nepôsobila, keďže okrem iného nebola oprávnená uvádzať tam svoje výrobky na trh. Hodnota predaja spoločnosti SLM uskutočneného v Nemecku a vo Francúzsku sa teda môže vziať do úvahy len od dátumu začatia tohto predaja, k čomu došlo počas roka 2000, pokiaľ ide o Nemecko, a v každom prípade počas roka 2001, pokiaľ ide o Francúzsko.

179 V konečnom dôsledku vzhľadom na komplexnú povahu predmetného porušenia, ktoré sa skladá z viacerých samostatných zložiek, vrátane klubu Italia a klubu Európa, s cieľom zohľadniť špecifické podmienky účasti spoločnosti SLM na porušení, ktoré sa jej kladie za vinu, nie je objektívne odôvodnené zohľadniť celý európsky predaj spoločnosti SLM ako východisko pri stanovení výšky pokuty vzhľadom na závažnosť a dĺžku trvania porušenia, ktorého sa dopustila SLM.

180 Dôsledky, ktoré vyplývajú z vyššie uvedeného pre stanovenie výšky pokuty, budú posúdené neskôr v rámci výkonu neobmedzenej súdnej právomoci Všeobecným súdom.

b) O časti hodnoty predaja stanovenej v závislosti od stupňa závažnosti porušenia

Tvrdenia účastníkov konania

181 SLM a Ori Martin tvrdia, že rozhodnutie Komisie stanoviť časť hodnoty predaja, ktorá sa má zohľadniť pri posudzovaní stupňa závažnosti porušenia, na 19 % nie je dostatočne odôvodnené a porušuje zásadu proporcionality, zásadu rovnosti zaobchádzania, ako aj zásadu individualizácie trestov. Po prvé pri stanovení tejto časti sa mala vziať do úvahy skutočnosť, že SLM sa nepodieľala na európskom rozmere kartelu aspoň do septembra 2000. SLM sa nezúčastňovala na klube Zürich, na klube España, na južnej dohode, na severnej dohode na škandinávskom trhu ani na zadávaní zákaziek spoločnosťou Addtek. SLM nepatrila ani k stálym členom klubu Európa a nikdy nezohrávala úlohu koordinátora v rámci kartelu. Úroveň 19 % mala byť stanovená len pre podniky, ktoré založili kartel a ktoré sa v značnej miere podieľali na jeho vykonávaní. Po druhé Komisia tiež mala pri posudzovaní závažnosti porušenia

zohľadniť jeho konkrétne účinky. Po tretie okrem toho, že pokuty uložené na sankcionovanie porušenia sú oveľa vyššie ako pokuty uložené v minulosti na sankcionovanie kartelov a uvedené pokuty sú vyššie ako obrat v danom odvetví v roku 2001, sankcia uložená spoločnosti SLM je triapolkrát vyššia ako sankcia uložená spoločnosti Redaelli, ktorá sa zúčastňovala na karteli od roka 1984 na európskej a talianskej úrovni; šesťkrát vyššia ako sankcia uložená spoločnosti Emme, ktorej obsah a dĺžka trvania účasti na karteli sú podobné ako v prípade spoločnosti SLM; sedemkrát vyššia ako sankcia uložená spoločnosti CB a štyrikrát vyššia ako sankcia uložená spoločnosti ITC, pričom tieto dve spoločnosti sa zúčastňovali na karteli vo väčšej miere ako SLM. Všeobecný súd by mal teda podstatne znížiť pokutu s cieľom zohľadniť skutočnú úlohu spoločnosti SLM v rámci porušenia, ako aj neexistenciu konkrétnych dôsledkov jej účasti na karteli pre trh a umožniť zabezpečiť jednotné zaobchádzanie so spoločnosťou SLM a inými sankcionovanými podnikmi.

182 Komisia sa s touto argumentáciou nestotožňuje.

Posúdenie Všeobecným súdom

183 Jednotlivé vyššie uvedené výhrady smerujú proti výsledku posúdenia závažnosti porušenia vykonaného Komisiou vzhľadom na všeobecnú metodiku uvedenú v usmerneniach z roku 2006.

184 V tejto súvislosti body 19 až 23 usmernení z roku 2006 stanovujú:

„19. Základná výška pokuty bude súvisieť s určitou časťou hodnoty predaja stanovenou v závislosti od stupňa závažnosti porušenia a vynásobenou počtom rokov, v ktorých porušenie trvalo.

20. Vyhodnotenie závažnosti sa vykoná na osobitne na každý typ porušenia prihliadajúc na všetky relevantné okolnosti prípadu.

21. Vo väčšine prípadov sa zohľadňovaná časť hodnoty predaja stanoví na úrovni, ktorá môže dosiahnuť až 30 %.

22. Pri rozhodovaní o tom, či časť hodnoty predaja, ktorá sa má vziať do úvahy pre daný prípad by mala byť situovaná v hornej alebo v dolnej časti stupnice, Komisia zohľadní určitý počet ukazovateľov, napríklad povahu porušenia, kumulovaný podiel všetkých zúčastnených strán na trhu, geografický rozsah porušenia, uskutočnenie alebo neuskutočnenie porušenia.

23. Medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže patria svojou povahou horizontálne dohody o stanovení cien, rozdelení trhu a obmedzení produkcie, ktoré sú zväčša tajné. Tieto by mali byť na základe politiky hospodárskej súťaže prísne sankcionované. Časť zohľadňovaných predajov [Zohľadňovaná časť predaja – *neoficiálny preklad*] u takýchto porušení sa teda obvykle bude nachádzať v hornej časti stupnice.“

185 V odôvodnení 953 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatovala, že na stupnici, ktorá môže dosiahnuť až 30 %, časť hodnoty predaja spoločnosti SLM zohľadnená pri posudzovaní závažnosti porušenia predstavuje 19 %.

186 Ako sa uvádza v napadnutom rozhodnutí, táto časť bola určená s prihliadnutím na štyri ukazovatele spomenuté ako príklady v bode 22 usmernení z roku 2006.

187 Po prvé, čo sa týka povahy porušenia, Komisia poukázala na to, že „všetky podniky, s výnimkou spoločnosti Fundia, sa zúčastňovali na rozdelení trhu (stanovenie kvót), rozdelení zákazníkov a horizontálnom určení cien“ a že „tieto dohody patria medzi najškodlivejšie obmedzenia hospodárskej súťaže, lebo narúšajú základné podmienky hospodárskej súťaže“ (odôvodnenie 939 napadnutého rozhodnutia).

188 Po druhé, čo sa týka kumulovaného podielu podnikov, v prípade ktorých bolo preukázané porušenie, na trhu, Komisia konštatovala, že tento podiel možno „odhadnúť približne na 80 %“ (odôvodnenie 946 napadnutého rozhodnutia).

189 Po tretie, pokiaľ ide o geografický rozsah porušenia, Komisia zdôraznila, že tento rozsah „sa postupom času rozvíjal“, že „od roku 1984 od roku 1995 zahŕňal Nemecko, Francúzsko, Taliansko, Holandsko, Belgicko, Luxembursko, Španielsko a Rakúsko“ a že od „roku 1996 do roku 2002 sa porušenie vzťahovalo na tie isté krajiny, ako aj na Portugalsko, Dánsko, Švédsko, Fínsko a Nórsko“ (odôvodnenie 947 napadnutého rozhodnutia).

190 Po štvrté, čo sa týka vykonania porušenia, Komisia poznamenala, že „hoci neboli vždy úplne úspešné, dohody v skutočnosti boli vykonané“ (odôvodnenie 950 napadnutého rozhodnutia).

191 Argumentáciu žalobkýň treba preskúmať vzhľadom na tieto konštatovania.

192 V prvom rade SLM a Ori Martin tvrdia, že pri stanovení časti hodnoty predaja Komisia mala vziať do úvahy menšiu zodpovednosť spoločnosti SLM za porušenie v porovnaní so zodpovednosťou iných podnikov, ktoré sa podieľali na karteli v oveľa väčšej miere alebo dlhšie. Žalobkyne tým tvrdia, že Komisia nedostatočne individualizovala svoje úvahy s cieľom zohľadniť špecifiká účasti spoločnosti SLM na porušení.

193 Vzhľadom na všeobecnú metodiku uvedenú v usmerneniach z roku 2006 však Komisia spravidla nevykonáva takú individualizáciu sankcie v počiatočnom štádiu stanovenia základnej sumy, ale v neskoršom štádiu úprav tejto sumy, či dokonca v ešte neskoršom štádiu, ak to je potrebné.

194 Treba konštatovať, že v štádiu stanovenia základnej sumy Komisia nezaobchádzala s podnikmi, ktoré vystupovali ako vodcovia alebo koordinátori jednotlivých aspektov jediného porušenia, inak ako s podnikmi, ktoré sa k nemu len pripojili. Komisia rovnako nepovažovala za užitočné rozlíšiť podniky, ktoré sa zúčastnili najprv len na klube Italia, od podnikov, ktoré sa podieľali na klube Italia a zároveň aj na klube Zürich alebo na klube Európa, keďže podľa Komisie „geografický rozsah klubu Italia sa do veľkej miery prekrýva s geografickým rozsahom paneurópskych dohôd“ (odôvodnenie 949 napadnutého rozhodnutia).

195 V prejednávanom prípade žalobkyne nespochybňujú žiadne zo štyroch zistení, ktoré Komisia uviedla s cieľom odôvodniť svoje rozhodnutie stanoviť časť hodnoty predaja, ktorá sa má zohľadniť pri posudzovaní stupňa závažnosti porušenia, na 19 % ako také. Všetky tieto zistenia sú objektívne preukázané so zreteľom na skutočnosti uvedené v spise, na ktoré napadnuté rozhodnutie v tejto súvislosti odkazuje, a vzťahujú sa na porušenie vo všeobecnosti a nie osobitne na spoločnosť SLM.

196 Okrem toho, pokiaľ ide o stanovenie časti hodnoty predaja, ktorá sa má zohľadniť pri posudzovaní stupňa závažnosti porušenia, nemožno tvrdiť, že Komisia nevzala do úvahy skutočnosť, že SLM sa nezúčastnila na klube Zürich alebo na iných aspektoch porušenia, keďže táto časť bola použitá len od okamihu, keď sa SLM začala podieľať na porušení, a vzťahuje sa len na predaj spoločnosti SLM súvisiaci s porušením (pozri v tejto súvislosti body 159 až 180 vyššie).

197 Prvá výhrada sa teda musí zamietnuť ako nedôvodná.

198 V druhom rade, čo sa týka prípadného vplyvu tvrdenia, že kartel nemal očakávané účinky na trhu, treba poukázať na to, že v prejednávanej veci Komisia uviedla, že v prípade dohôd a zosúladených postupov, ktorých cieľom je obmedziť hospodársku súťaž, je zohľadnenie ich konkrétnych účinkov na trhu nadbytočné. V prejednávanom prípade však Komisia uviedla, že také účinky možno predpokladať, keďže bolo preukázané, že citované dohody boli aspoň čiastočne vykonané (odôvodnenia 676 až 681 napadnutého rozhodnutia).

199 Komisia v každom prípade pri stanovení časti hodnoty predaja, ktorá sa má zohľadniť pri posudzovaní stupňa závažnosti porušenia, nepoukázala na účinky porušenia na trhu, ale len na skutočnosť, že porušenie bolo vykonané.

200 Treba navyše konštatovať, že v prejednávanom prípade sa časť hodnoty predaja, ktorú použila Komisia, nachádza na začiatku hornej časti stupnice (od 15 do 30 %), zatiaľ čo v usmerneniach z roku 2006 Komisia po tom, čo uviedla, že kartel takého typu, o aký ide v prejednávanom prípade, patrí medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže a musí byť prísne sankcionovaný, spresnila, že v takom prípade sa zohľadňovaná časť predaja obvykle bude nachádzať v hornej časti stupnice.

201 Za týchto podmienok sa možno domnievať, že ak by Komisia skutočne zistila konkrétne účinky, použila by časť, ktorá je vyššia ako 19 %.

202 Druhá výhrada sa teda musí zamietnuť ako neúčinná vzhľadom na mieru závažnosti, ktorú si Komisia zvolila v prejednávanej veci, a na dôvody uvedené na jej odôvodnenie.

203 V treťom rade treba hneď na úvod zamietnuť výhradu, ktorá je založená na všeobecnej neprimeranosti pokút uložených na sankcionovanie porušenia vzhľadom na predchádzajúcu prax Komisie alebo hodnotu odvetvia predpínacej ocele v Európe. Taká otázka, ktorá sa týka politiky hospodárskej súťaže, ktorú Komisia uplatňuje s cieľom stíhať kartely, prekračuje rámec súdneho preskúmania napadnutého rozhodnutia. V prejednávanom prípade nie je opodstatnené vyjadriť sa ku konkrétnej výške pokút uložených Komisiou postupom času alebo posúdiť absolútnu hodnotu celkovej výšky sankcií uložených za kartel v odvetví predpínacej ocele.

204 Pokiaľ ide o výhradu, ktorá spočíva na údajných rozdieloch medzi spoločnosťou SLM a inými podnikmi sankcionovanými v napadnutom rozhodnutí, treba poukázať na to, že súdne preskúmanie sa v tomto štádiu týka posúdenia, ktoré vykonala Komisia v napadnutom rozhodnutí, keď stanovila časť hodnoty predaja, ktorá sa má zohľadniť pri posudzovaní stupňa závažnosti porušenia, na 19 %. Toto posúdenie pritom nebolo vykonané vzhľadom na konečný výsledok – výšku pokuty, ktorá bude napokon uložená po jej prípadnej úprave s cieľom zohľadniť určité okolnosti –, ale v skoršom štádiu, ktoré spočíva v stanovení časti hodnoty predaja, ktorá sa má zohľadniť pri stanovení základnej sumy pokuty. Konečná suma pokuty teda závisí od faktorov, ktoré sú špecifické pre každý z týchto podnikov, ako je napríklad spolupráca na základe oznámenia o zhovievavosti alebo maximálna zákonná hranica vo výške 10 % celkového obratu. Keďže v prejednávanom prípade chýbajú argumenty, ktoré by umožnili konštatovať, že situácia spoločnosti Redaelli, CB alebo ITC je porovnateľná so situáciou spoločnosti SLM, pokiaľ ide o všetky faktory, ktoré Komisia vzala do úvahy pri posudzovaní situácie týchto podnikov, túto výhradu treba zamietnuť ako nedôvodnú.

205 V poslednom rade, čo sa týka výhrady založenej na nedostatku odôvodnenia, treba poznamenať, že v rozhodnutí sú z právneho hľadiska dostatočne vysvetlené skutočnosti, ktoré boli zohľadnené pri stanovení časti hodnoty predaja spoločnosti SLM, ktorá sa má zohľadniť pri posudzovaní závažnosti porušenia (odôvodnenia 936 až 953 napadnutého rozhodnutia).

206 Článok 296 ZFEÚ navyše nemožno vykladať v tom zmysle, že Komisii ukladá povinnosť, aby vo svojich rozhodnutiach objasnila dôvody, pre ktoré v súvislosti s výpočtom výšky pokuty nepoužila iné prístupy namiesto tých, aké použila v napadnutom rozhodnutí (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. mája 2010, IMI a i./Komisia, T-18/05, Zb., EU:T:2010:202, bod 153 a citovanú judikatúru).

207 Z vyššie uvedeného vyplýva, že výhrady žalobkýň týkajúce sa časti hodnoty predaja stanovenej v závislosti od stupňa závažnosti porušenia treba zamietnuť.

c) O dĺžke trvania účasti spoločnosti SLM na karteli

Tvrdenia účastníkov konania

208 SLM sa domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa jej v tomto rozhodnutí pripisuje účasť na klube Italia od februára 1997, a nie od konca roka 1999. Komisia konkrétne nezohľadnila viaceré zásadné okolnosti, ktoré môžu vyvrátiť dátum začatia účasti spoločnosti SLM na klube Italia. Po prvé na stretnutí z 10. februára 1997 nebol prítomný žiadny zástupca spoločnosti SLM. Po druhé na nasledujúcom stretnutí zo 4. marca 1997 bolo uvedené, že SLM sa ešte nerozhodla pripojiť sa ku klubu Italia, a Redaelli navyše vyhlásila, že SLM nedodržiavala dohodu o rozdelení talianskeho trhu. Po tretie na stretnutí, ktoré sa konalo v apríli 1998, bolo uvedené, že SLM, ktorá bola opäť neprítomná, uplatňuje agresívnu politiku. Po štvrté zo žiadosti spoločnosti Redaelli o zhovievavosť z 20. marca 2003 vyplýva, že SLM sa začala zúčastňovať na stretnutiach až na konci roka 1999, čo potvrdila Tréfileurope. Po piate jediné faktúry vystavené osobou poverenou kontrolami, ktoré boli nájdené v súvislosti so spoločnosťou SLM, sa týkajú kontrol vykonaných od marca 2000 a nie predchádzajúceho obdobia.

209 Komisia sa s touto argumentáciou nestotožňuje. Poukazuje na poňatie a obsah jediného porušenia, ktoré existovalo od založenia klubu Zürich v roku 1984 a na ktorom sa SLM zúčastňovala od 10. februára 1997 tak, že sa pripojila k plánu, ktorý sa už vykonával. Pokiaľ ide o stretnutie z 10. februára 1997, SLM sa vtedy po prvý raz priamo zúčastnila na karteli, ako to vyplýva z pridelenia kvót a z oznámenia údajov poskytnutých zástupcom spoločnosti SLM.

Posúdenie Všeobecným súdom

210 SLM nepopiera svoju účasť na klube Italia od konca roka 1999. Uznala to krátko po uskutočnení kontrol Komisie v septembri 2002. V konaní na Všeobecnom súde SLM tiež nepopiera, že sa zúčastnila na poslednej fáze klubu Európa, počas ktorej došlo k jeho zlúčeniu s klubom Italia, a to v období od septembra 2000 do 19. septembra 2002.

211 SLM naopak popiera svoju účasť na klube Italia v období od 10. februára 1997 do konca roka 1999. Podľa jej názoru nemožno konštatovať, že v tomto období sa zúčastňovala na karteli.

212 Ako už bolo uvedené, z článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 vyplýva, že pri stanovení sumy pokuty sa zohľadní závažnosť a doba trvania porušovania.

213 V tejto súvislosti Komisia v bode 24 usmernení z roku 2006 uviedla, že „aby sa plne zohľadnilo trvanie účasti každého podniku na porušení, vynásobí sa suma stanovená na základe hodnoty predaja… počtom rokov účasti na porušení“. V tom istom bode Komisia spresnila, že „obdobia kratšie ako 6 mesiacov sa budú počítať ako polrok, obdobia dlhšie ako 6 mesiacov, ale kratšie ako jeden rok sa budú počítať ako celý rok“.

214 Ako sa však uvádza v odôvodnení 956 napadnutého rozhodnutia, v prejednávanom prípade sa Komisia rozhodla zohľadniť skutočnú dĺžku trvania účasti na porušení, vyjadrenú v rokoch a celých mesiacoch, so zaokrúhlením na celý mesiac namiesto toho, aby zaokrúhlila obdobia spôsobom, aký vyplýva z usmernení.

215 Z judikatúry navyše vyplýva, že Komisia je povinná dokázať nielen existenciu kartelu, ale aj dĺžku jeho trvania. Presnejšie pokiaľ ide o dokazovanie porušenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ, je Komisia povinná preukázať porušenia, ktoré konštatuje, a pripojiť vhodné dôkazy na to, aby z právneho hľadiska dostatočne preukázala existenciu skutočností zakladajúcich porušenie (pozri rozsudok zo 17. mája 2013, Trelleborg Industrie a Trelleborg/Komisia, T-147/09 a T-148/09, Zb., EU:T:2013:259, bod 50 a citovanú judikatúru).

216 Pokiaľ má súd pochybnosti, musia byť tieto pochybnosti v prospech podniku, ktorý je adresátom rozhodnutia konštatujúceho porušenie. Súd preto nemôže dospieť k záveru, že Komisia dostatočne právne preukázala existenciu daného porušenia, ak má v tomto ohľade naďalej pochybnosť, čo platí najmä v rámci žaloby smerujúcej k zrušeniu alebo zmene rozhodnutia, ktorým sa ukladá pokuta. V takejto situácii je totiž potrebné zohľadniť zásadu prezumpcie neviny, ktorá je súčasťou základných práv chránených v právnom poriadku Únie a ktorá bola zakotvená v článku 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie. Vzhľadom na povahu predmetných porušení, ako aj na povahu a stupeň prísnosti sankcií, ktoré sú s tým spojené, sa zásada prezumpcie neviny uplatňuje najmä na konania týkajúce sa porušenia pravidiel hospodárskej súťaže uplatniteľných na podniky, ktorých výsledkom môže byť uloženie pokút alebo penále. Je teda nevyhnutné, aby Komisia predložila presné a zhodujúce sa dôkazy na podloženie silného presvedčenia, že došlo k spáchaniu porušenia (pozri rozsudok Trelleborg Industrie a Trelleborg/Komisia, už citovaný v bode 215 vyššie, EU:T:2013:259, bod 50 a citovanú judikatúru).

217 Každý z dôkazov predložených Komisiou nemusí nutne zodpovedať týmto kritériám so zreteľom na každý prvok porušenia. Postačuje, ak súbor nepriamych dôkazov, na ktoré sa inštitúcia odvoláva, zodpovedá tejto požiadavke ako celok (pozri rozsudok Trelleborg Industrie a Trelleborg/Komisia, už citovaný v bode 215 vyššie, EU:T:2013:259, bod 51 a citovanú judikatúru).

218 Okrem toho je obvyklé, že sa činnosti, s ktorými sú spojené protisúťažné dohody, uskutočňujú tajne, stretnutia sa konajú potajomky a súvisiaca dokumentácia je obmedzená na minimum. Z toho vyplýva, že aj keď Komisia objaví dôkazy výslovne preukazujúce protiprávny kontakt medzi hospodárskymi subjektmi, ako sú zápisnice zo stretnutí, obyčajne sú len zlomkovité a nesúrodé do tej miery, že je často nutné rekonštruovať niektoré detaily prostredníctvom dedukcií. Vo väčšine prípadov sa preto existencia protisúťažného postupu alebo dohody musí vydedukovať z určitého množstva zhôd okolností a nepriamych dôkazov, ktoré posudzované ako celok môžu v prípade neexistencie iného koherentného vysvetlenia predstavovať dôkaz porušenia pravidiel hospodárskej súťaže (pozri rozsudok Trelleborg Industrie a Trelleborg/Komisia, už citovaný v bode 215 vyššie, EU:T:2013:259, bod 52 a citovanú judikatúru).

219 Napokon sa podľa judikatúry požaduje, aby sa Komisia pri neexistencii dôkazov spôsobilých priamo preukázať dĺžku trvania porušenia opierala prinajmenšom o dôkazy, ktoré súvisia so skutočnosťami dostatočne blízkymi z hľadiska času tak, aby bolo možné odôvodnene pripustiť, že toto porušenie trvalo neprerušene medzi dvoma konkrétnymi dátumami (pozri rozsudok Trelleborg Industrie a Trelleborg/Komisia, už citovaný v bode 215 vyššie, EU:T:2013:259, bod 53 a citovanú judikatúru).

220 V prejednávanom prípade Komisia konštatovala, že SLM sa zúčastňovala na porušení od 10. februára 1997 do 19. septembra 2002 (článok 1 a odôvodnenia 862 a 899 napadnutého rozhodnutia, ako aj body 127 až 131 vyššie).

221 Komisia vymedzila podmienky účasti spoločnosti SLM na karteli takto:

— SLM sa zúčastňovala na klube Italia od 10. februára 1997 do 19. septembra 2002 (odôvodnenie 866 napadnutého rozhodnutia a body 127, 128 a 130 vyššie),

— SLM najneskôr od 29. novembra 1999 vedela alebo musela vedieť, že svojou účasťou na klube Italia sa zúčastňovala na širšom systéme, ktorý zahŕňal rôzne úrovne a ktorého cieľom bolo stabilizovať trh s predpínacou oceľou na paneurópskej úrovni, a tak zabrániť poklesu cien (odôvodnenia 649 a 650 napadnutého rozhodnutia a bod 129 vyššie), pričom táto vedomosť sa týkala jednotlivých aspektov jediného a nepretržitého porušenia, vrátane škandinávskeho aspektu, o ktorom sa diskutovalo na stretnutí z 29. novembra 1999,

— treba konštatovať, že SLM je zodpovedná za svoju účasť na klube Európa od 11. septembra 2000 do 19. septembra 2002 (odôvodnenie 865 napadnutého rozhodnutia a bod 131 vyššie).

– O skutočnostiach, ktoré predchádzali stretnutiu z 10. februára 1997

222 Komisia v napadnutom rozhodnutí – skôr než vôbec spomenula stretnutie z 10. februára 1997 – uviedla, že má k dispozícii mnohé informácie, na základe ktorých môže dospieť k záveru, že SLM vedela o existencii klubu Italia (odôvodnenie 474 napadnutého rozhodnutia a bod 128 vyššie).

223 Žiadna zo skutočností, ktoré Komisia uvádza v tejto súvislosti, však pri individuálnom ani celkovom posúdení nie je presvedčivá.

224 Prvá skutočnosť, ktorú Komisia cituje v odôvodnení 474 napadnutého rozhodnutia, odkazuje na dve informácie uvedené v dokumente, ktorý obsahuje rukou písané poznámky spoločnosti ITC týkajúce sa stretnutia klubu Italia z 18. decembra 1995, kde Redaelli, CB, Itas a ITC stanovili ceny, ktoré sa majú uplatňovať od roku 1996, na každý štvrťrok. Podľa tohto dokumentu a jeho výkladu zo strany Komisie mali byť o týchto nových cenách informované tretie podniky. Boli to „cudzinci/Trame/SLM“ alebo „[zástupcovia spoločností Tréfileurope, Trame a DWK]/SLM“ (odôvodnenie 429 napadnutého rozhodnutia). Hoci tento dokument môže slúžiť na preukázanie zámeru štyroch hlavných členov klubu Italia (Redaelli, CB, Itas a ITC) rozšíriť pôsobnosť ich dohody, sú potrebné ďalšie dôkazy na preukázanie, že toto vyhlásenie o zámere bolo skutočne účinné, a teda že aspoň SLM vedela o nových cenách stanovených spoločnosťami Redaelli, Itas, CB a ITC. Takéto dôkazy v prejednávanom prípade neexistujú.

225 Druhá skutočnosť, ktorú uvádza Komisia, sa týka tabuliek s uvedením rozpisu pridelených ton podľa zákazníkov a hlavných dodávateľov na talianskom trhu v roku 1997, ktoré boli rozdané na stretnutí klubu Italia zo 17. decembra 1996. Podľa toho, čo Komisia uviedla v odôvodnení 417 napadnutého rozhodnutia, „podniky Austria Draht, Trame, SLM a DWK boli tiež uvedené v tabuľkách programu Excel, ale kolónky s totožnosťou ich zákazníkov a povoleným predajom zostali prázdne“. V odôvodnení 474 napadnutého rozhodnutia Komisia tiež poukázala na to, že „hoci kolónky týkajúce sa spoločnosti SLM zostali prázdne, zohľadnenie tejto spoločnosti v tabuľke svedčí o tom, že diskusie medzi účastníkmi sa museli uskutočniť alebo aspoň boli plánované“. Aj v tomto prípade vzhľadom na to, že neexistujú dôkazy, ktoré by umožnili preukázať, že SLM sa skutočne zúčastnila na diskusiách, ktoré sa jej týkali, uvedený dokument nemožno vykladať v tom zmysle, že SLM sa na týchto diskusiách zúčastnila.

226 Tretia skutočnosť, ktorú Komisia cituje v odôvodnení 474 napadnutého rozhodnutia, odkazuje na zmienky o situácii spoločnosti SLM uvedené v rukou písaných poznámkach spoločnosti ITC týkajúcich sa stretnutí klubu Italia zo 17. (v skutočnosti 19.) a 27. januára 1997. Také zmienky nemôžu preukázať, že SLM vedela o klube Italia ešte skôr, ako sa na ňom začala zúčastňovať. Samotná skutočnosť, že členovia kartelu spomenú konkurenčný podnik pri písaní poznámok alebo na stretnutí, nestačí na to, aby sa z tohto podniku stal účastník kartelu. V prejednávanom prípade je navyše ťažké zistiť, čoho sa týkajú zmienky o spoločnosti SLM. Pokiaľ ide o poznámky týkajúce sa stretnutia z 19. januára 1997 – v prípade ktorých ITC uznáva, že sú čiastočne nečitateľné –, zdá sa, že zmienka o spoločnosti „SLM/Trame“ bola uvedená v súvislosti s pokusom označiť dodávateľov určitého zákazníka, ale bezprostredne po tejto zmienke nasleduje otáznik. Pokiaľ ide o poznámky týkajúce sa stretnutia z 27. januára 1997, nachádzajú sa v nich viaceré zmienky o spoločnosti SLM, ale nie všetky z nich sú zrozumiteľné. Najjednoznačnejšou zmienkou podľa všetkého je, že SLM ponúkla určitému zákazníkovi „920“ a že Trame predložila ďalšiu ponuku. V tejto súvislosti však treba poukázať na to, že v iných rukou písaných poznámkach spoločnosti ITC týkajúcich sa januára 1997 (v ktorých je tiež uvedený už citovaný údaj „920“) sa možno dočítať, že zákazník San Michele uviedol, že „SLM mu predložila písomnú ponuku na 940“. Tento údaj potvrdzuje tvrdenie spoločnosti SLM uvedené v jej vyjadreniach, že jej konkurenti boli schopní získať prostredníctvom spoločných zákazníkov mnoho informácií o množstve výrobkov, ktoré SLM predávala, ako aj o cenách, ktoré uplatňovala. Okrem toho treba poznamenať, že ponúknutá cena podľa všetkého bola oveľa nižšia ako cena, ktorú chceli

dosiahnuť členovia klubu Italia (na stretnutí z 18. decembra 1995 sa plánované ceny pohybovali v rozmedzí 1300 až 1400, pričom v rukou písaných poznámkach spoločnosti ITC z 27. januára 1997 sú uvedené ponuky spoločnosti Redaelli na 1090).

227 Z vyššie uvedeného vyplýva, že jednotlivé skutočnosti, ktoré predchádzali stretnutiu z 10. februára 1997 a ktoré sú uvedené v odôvodnení 474 napadnutého rozhodnutia, neumožňujú preukázať, že „viaceré okolnosti svedčia o tom, že [SLM] vedela o talianskej dohode od 18. decembra 1995“. Komisia v každom prípade nekonštatovala zodpovednosť spoločnosti SLM v období pred 10. februárom 1997.

– O skutočnostiach týkajúcich sa stretnutia z 10. februára 1997

228 Na preukázanie začatia účasti spoločnosti SLM na klube Italia Komisia konštatovala, že „k prvému preukázanému prideleniu kvóty spoločnosti SLM došlo na stretnutí z 10. februára 1997“ (odôvodnenie 474 napadnutého rozhodnutia a bod 128 vyššie).

229 V kolónke týkajúcej sa tohto stretnutia nachádzajúcej sa v prílohe 3 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že toto stretnutie sa konalo pravdepodobne v priestoroch spoločnosti Redaelli v prítomnosti zástupcov spoločností Redaelli, CB, Itas a ITC. SLM nie je spomenutá medzi účastníkmi tohto stretnutia.

230 Okrem toho podľa dôkazov, ktoré Komisia uviedla v citovanej kolónke, sa stretnutie klubu Italia z 10. februára 1997 týkalo nasledujúcich otázok:

— „ITC. Rukou písané poznámky pána [A.] o stretnutí týkajúcom sa výmeny informácií o nákupe hlavných zákazníkov a o uplatňovaných cenách“ („zmienky o výmene informácií“);

— „Poznámky, ktoré sa tiež týkajú pridelenia kvót určitým (vymenovaným) zákazníkom medzi spoločnosťou SLM na jednej strane a spoločnosťami Redaelli, CB, Tycsa, ITC/[A.] na druhej strane“, ako aj skutočnosť, že „tieto informácie poskytli CB (pán [C.]) a Itas (pán [Am.]), ktoré získali údaje o spoločnosti SLM od pána [Ch.], ktorý bol zástupcom spoločnosti SLM“ („zmienky o pridelení ‚kvót‘“);

— „Tiež je spomenutá [osoba poverená kontrolami]: ‚[Pr.]: č. 1 Redaelli č. 2 Tréfileurope č. 3 Itas č. 4 CB č. 5 Italcables“ („zmienka o osobe poverenej kontrolami“);

— „Okrem toho je spomenutá skutočnosť, že Trame… predá 930 ton do zahraničia…“ (tento údaj nemá vplyv na prejednávanú vec);

— „Pán [A. (ITC)] si tiež poznačil telefónne čísla pánov [K. (Tréfileurope)], [T. (DWK)], [Ch. (SLM)], [C. (CB)] a [Pr.]. Ďalšie stretnutie 17.2.1997“ („zmienka o telefónnom čísle zástupcu spoločnosti SLM“).

231 Tieto informácie pochádzajú jednak z dokumentu, ktorý obsahoval rukou písané poznámky spoločnosti ITC týkajúce sa stretnutia, o ktoré ide v prejednávanom prípade, a jednak zo žiadosti o zhovievavosť, ktorú podala ITC 21. septembra 2002. Komisia má teda v tejto súvislosti len jeden zdroj informácií, ktorým je ITC, čo uviedla v reakcii na otázku položenú Všeobecným súdom v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania.

232 Konštatovanie Komisie uvedené v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého „účasť [spoločnosti SLM] na klube Italia od 10. februára 1997 je však jednoznačne preukázaná na základe listinných dôkazov a viacerých žiadostí spoločností ITC, Tréfileurope a CB o zhovievavosť“ (odôvodnenie 863 napadnutého rozhodnutia a bod 130 vyššie), teda môže byť zavádzajúce, keďže to vyplýva len zo žiadosti o zhovievavosť, ktorú podala ITC. Vyhlásenia urobené v rámci žiadostí spoločností Tréfileurope a CB o zhovievavosť v súvislosti so spoločnosťou SLM sa totiž netýkali dátumu začatia jej

účasti na klube Italia, ale bolo v nich uvedené len to, že SLM sa zúčastňovala na klube Italia. Zo žiadostí spoločností Redaelli a Tréfileurope o zhovievavosť navyše vyplýva, že klub Italia existoval v dvoch obdobiach, pričom v prvom období ho tvorilo len tvrdé jadro zložené zo spoločností Redaelli, CB, Itas a ITC, ako aj Tréfileurope, a v druhom období sa k týmto podnikom pripojili ďalšie podniky, vrátane spoločnosti SLM.

233 Výklad dôkazov, ktoré Komisia uvádza v súvislosti so stretnutím klubu Italia z 10. februára 1997, podaný Komisiou v odôvodnení 474 napadnutého rozhodnutia tiež nemôže odstrániť pochybností, ktoré má súd.

234 Po prvé, čo sa týka obsahu zmienok o pridelení kvót, treba poukázať na to, že výraz „pridelenie kvót“, ktorý používa Komisia, je nejednoznačný, keďže je ťažké zistiť, či sa množstvá, ktoré sú spomenuté v rukou písaných poznámkach spoločnosti ITC, pokiaľ ide o spoločnosť SLM a ďalších dodávateľov, týkajú množstiev, ktoré už boli dodané, alebo množstiev, ktoré sa majú dodať. V žiadosti spoločnosti ITC o zhovievavosť sa v tejto súvislosti uvádza, že išlo o zásielky odoslané spoločnosťou SLM.

235 V prejednávanom prípade nemožno vylúčiť, že cieľom diskusií vedených počas stretnutia z 10. februára 1997 medzi zástupcami spoločností Redaelli, CB, Itas a ITC nebolo zaručiť predaj spoločnosti SLM, ktorá na tomto stretnutí nebola prítomná, ale skôr označiť zákazníkov spoločnosti SLM a vyhodnotiť jej pomerný význam ako dodávateľa týchto zákazníkov v porovnaní s významom členov klubu Italia. Taká hypotéza by navyše umožnila vysvetliť, prečo sú zmienky o pridelení kvót rozdelené na dve kolónky, pričom jedna sa týka spoločnosti SLM a druhá spoločností Redaelli, CB, Tycsa a ITC.

236 Po druhé, pokiaľ ide o pôvod informácií o spoločnosti SLM uvedených v zmienkach o pridelení kvót, z odôvodnenia 474 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že „v poznámkach spoločnosti ITC sa výslovne uvádza, že CB a ITC získali informácie o predaji týkajúce sa spoločnosti SLM od [zástupcu spoločnosti SLM]“. Zo znenia poznámok spoločnosti ITC, ktoré boli pravdepodobne spísané v čase skutkových okolností, však nemožno vyvodiť taký jednoznačný záver. Možno len konštatovať, že na začiatku týchto poznámok sa nachádza údaj „SLM“, ktorý je doplnený o meno jedného zo zástupcov tejto spoločnosti napísané veľkými písmenami, a následne sú uvedené zmienky o pridelení kvót. ITC v žiadosti o zhovievavosť uviedla, že informácie o spoločnosti SLM poskytli zástupcovia spoločností CB a Itas, ktorí uviedli, že ich získali od uvedeného zástupcu spoločnosti SLM.

237 Obvinenie spoločnosti SLM je teda nepriame, lebo je založené na informáciách, ktoré zástupcovi spoločnosti ITC poskytli zástupcovia spoločností CB a Itas. Na preukázanie dôvodnosti tohto obvinenia sa Komisia mohla pokúsiť overiť u spoločností CB a Itas, či informácie poskytnuté spoločnosťou ITC viac ako päť rokov po skutkových okolnostiach skutočne zodpovedali obsahu tohto stretnutia. Dôkazy, ktoré má Komisia v prejednávanom prípade k dispozícii, nestačia na úplné vylúčenie dôveryhodnosti stanoviska spoločnosti SLM, ktorá tvrdí, že neposkytla také informácie, a uvádza, že tieto informácie sa dali ľahko získať od zákazníkov alebo konkurentov (ako to bolo v inom prípade konštatované v bode 226 vyššie).

238 Po tretie vzhľadom na ostatné informácie uvedené v rukou písaných poznámkach spoločnosti ITC sa tiež môže zdať nekoherentné priradiť kvóty spoločnosti SLM bez toho, aby zároveň – ako to bolo v prípade spoločností Redaelli, Tréfileurope, CB, Itas a ITC – bolo zaručené, že tieto kvóty bude overovať osoba poverená kontrolami. Hoci zmienka o telefónnom čísle zástupcu spoločnosti SLM môže svedčiť o tom, že tento zástupca mohol byť kontaktovaný po stretnutí, nie je to dôkaz o takom kontaktovaní a možno to vysvetliť aj prípadnou vôľou členov klubu Italia pribrať v budúcnosti spoločnosť SLM, keď títo členovia budú schopní lepšie vyhodnotiť úlohu, ktorú tento dodávateľ zohrával na talianskom trhu.

239 V poslednom rade treba v každom prípade tiež poukázať na to, že – tak ako v prípade dôkazov, ktoré predchádzali stretnutiu z 10. februára 1997 – Komisia nie je schopná uviesť akúkoľvek skutočnosť, ktorá by umožnila z právneho hľadiska dostatočne preukázať, že SLM si bola vedomá toho, že sa zúčastňuje na klube Italia, vzhľadom na diskusie, ktoré viedli členovia tohto klubu v súvislosti s jej situáciou.

240 Z vyššie uvedeného vyplýva, že vzhľadom na to, že neexistuje akákoľvek skutočnosť, ktorá by mohla potvrdiť obsah stretnutia z 10. februára 1997, dôkazy týkajúce sa tohto stretnutia nepostačujú na odôvodnenie konštatovania, že účasť spoločnosti SLM na klube Italia sa začala od tohto dátumu.

– O skutočnostiach nasledujúcich po stretnutí z 10. februára 1997

241 Komisia tiež uviedla skutočnosti nasledujúce po stretnutí z 10. februára 1997 s cieľom odôvodniť svoje posúdenie, pokiaľ ide o začiatok a dĺžku trvania účasti spoločnosti SLM na klube Italia (odôvodnenie 474 napadnutého rozhodnutia a bod 128 vyššie).

242 Komisia v napadnutom rozhodnutí konkrétne zamietla viaceré tvrdenia, ktoré SLM opakuje v konaní na Všeobecnom súde. Ide o tvrdenie, že SLM má ešte stále pochybnosti, ktoré ITC uvádza v súvislosti s rukou písanými poznámkami týkajúcimi sa stretnutia klubu Italia zo 4. marca 1997 vo svojej žiadosti o zhovievavosť, o tvrdenie založené na tom, že osoba poverená kontrolami nevystavila faktúry týkajúce sa spoločnosti SLM pred rokom 2000, ako aj o obsah vyhlásenia spoločnosti Redaelli uvedeného v jej žiadosti o zhovievavosť z 20. marca 2003 (odôvodnenia 477 a 478 napadnutého rozhodnutia a bod 128 vyššie).

243 Pokiaľ ide o tvrdenia spoločnosti ITC, ktorých predmetom sú rukou písané poznámky týkajúce sa stretnutia klubu Italia zo 4. marca 1997, na ktorom boli zastúpené Redaelli, CB, Itas, ITC a Tréfileurope a na ktorom bol tiež prítomný zamestnanec osoby poverenej kontrolami, táto spoločnosť uviedla, že „počas stretnutia boli výrobcovia informovaní o tom, že… Trame a DWK sa chcú zúčastniť a že nabudúce prídu, zatiaľ čo SLM má ešte stále pochybnosti“ („Durante l’incontro i produttori vengono informati che… Trame et DWK vogliono partecipare ed interverranno la prossima volta, mentre la SLM è ancora in dubbio“). Podľa Komisie pochybnosti spoločnosti SLM určite nemožno vykladať ako prerušenie jej účasti na klube Italia.

244 Všeobecný súd však nepovažuje taký výklad za presvedčivý, keďže Komisia v tomto štádiu ešte nie je schopná z právneho hľadiska dostatočne preukázať, že SLM sa vtedy zúčastňovala na klube Italia. Naopak citované tvrdenie spoločnosti ITC nasvedčuje tomu, že SLM v marci 1997 ešte stále nevyjadrila svoj súhlas s účasťou na klube Italia.

245 Účasť spoločnosti SLM na klube Italia však jasne vyplýva z informácií o stretnutí z 15. apríla 1997, na ktorom sa zúčastnil zástupca spoločnosti SLM a na ktorom došlo k „diskusii o predaji výrobkov spoločnosti Redaelli určitým zákazníkom a o ponukách, ktoré zákazníkom predložili SLM a CB, o zákazníkoch a o predajných kvótach“, z „podrobného prehľadu výrobkov predaných spoločnosťou… SLM…“, ako aj z „diskusie o pridelení kvót (s uvedeným konkrétneho percentuálneho podielu) tým istým podnikom“ (príloha 3 napadnutého rozhodnutia).

246 Z informácií o stretnutí klubu Italia z 30. septembra 1997, konanom v prítomnosti zástupcu spoločnosti SLM, uvedených v napadnutom rozhodnutí navyše vyplýva, že predmetom diskusie bolo „vymedzenie predajných kvót, minimálnych cien a kritérií na stanovenie týchto kvót“. Stretnutie z 22. decembra 1997, v prípade ktorého nie je uvedené, či sa na ňom zúčastnila SLM, sa týkalo podobných skutočností súvisiacich so spoločnosťou SLM, tak ako stretnutia z 11. januára 1998, z 29. januára 1998, z 1. februára 1998, z 5. marca 1998, z 12. apríla 1998, z 19. apríla 1998, z 21. júna 1998, z 3. septembra 1998, z 27. septembra 1998, z 15. novembra 1998, z 29. novembra 1998, zo 14. decembra 1998, z 20. januára 1999, z 6. februára 1999, z 24. februára 1999, z 11. marca 1999, z 30. marca 1999, z 18. mája 1999, z 15. júna 1999, z 30. júna 1999, z 16. júla 1999, zo 7. septembra

1999, z 5. októbra 1999, z 19. októbra 1999, z 29. novembra 1999, zo 4. decembra 1999, zo 14. decembra 1999 a z 18. januára 2000, pričom v tomto prípade bola spomenutá účasť spoločnosti SLM.

247 Ďalšie stretnutia, ktoré sa konali neskôr až do stretnutia 16. septembra 2002 konaného v Miláne (Taliansko), sa uskutočnili v prítomnosti zástupcu spoločnosti SLM a ich predmetom boli diskusie, ktoré sa týkali najmä kvót alebo cien.

248 Za týchto okolností skutočnosť, že v nešpecifikovanom čase v roku 1998 bolo v tabuľke, ktorú mala v držbe Tréfileurope, spomenuté rozdelenie zákazníkov v roku 1998 s uvedením spoločnosti SLM, ale neboli v nej spomenuté informácie týkajúce sa tejto spoločnosti, ako je to náležite uvedené v prílohe 3 napadnutého rozhodnutia, nemôže spochybniť záver, ktorý možno vyvodiť zo všetkých vyššie uvedených skutočností, teda že Komisia podľa názoru Všeobecného súdu dostatočne preukázala, že SLM sa od 15. apríla 1997 zúčastňovala na diskusiách klubu Italia, ktorých cieľ bol jednoznačne protisúťažný.

249 Skutočnosť, že osoba poverená kontrolami nepredložila pred rokom 2000 faktúry týkajúce sa spoločnosti SLM, tak ako obsah vyhlásenia spoločnosti Redaelli uvedeného v jej žiadosti o zhovievavosť, z ktorého vyplýva, že SLM sa nezúčastňovala na klube od začiatku fungovania tohto klubu, rovnako nemôžu stačiť na spochybnenie vyššie uvedeného záveru.

250 Okrem toho treba mimochodom poukázať na to – ako tvrdí SLM –, že Komisia konštatovala účasť tejto spoločnosti na klube Európa len v období od 11. septembra 2000 do 19. septembra 2002 (odôvodnenie 865 napadnutého rozhodnutia a bod 131 vyššie) a že Komisia preukázala, že SLM až od 29. novembra 1999 vedela alebo musela vedieť, že svojou účasťou na klube Italia sa zúčastňovala na širšom systéme, ktorý zahŕňal rôzne úrovne a ktorého cieľom bolo stabilizovať trh s predpínacou oceľou na paneurópskej úrovni, a tak zabrániť poklesu cien (odôvodnenie 650 napadnutého rozhodnutia a bod 129 vyššie). Tieto skutočnosti totiž svedčia o špecifickosti účasti spoločnosti SLM na porušení, ktorá nie je totožná s účasťou iných podnikov, ktoré sa – tak ako Redaelli alebo Tréfileurope – dlhšie alebo vo väčšom rozsahu zúčastňovali na jednotlivých zložkách jediného porušenia.

– Záver

251 Z vyššie uvedeného vyplýva, že účasť spoločnosti SLM na klube Italia nemožno dostatočne preukázať od 10. februára 1997, ale až od 15. apríla 1997, pričom táto účasť je následne preukázaná až do septembra 2002.

252 V dôsledku toho treba v tejto časti zrušiť napadnuté rozhodnutie a odpočítať z dĺžky trvania porušenia, ktoré sa kladie za vinu spoločnosti SLM, dvojmesačné obdobie od 10. februára do 14. apríla 1997. Toto obdobie nemá vplyv na obdobie konštatované vo vzťahu k spoločnosti Ori Martin, keďže zodpovednosť za porušenie, ktorého sa dopustila SLM, sa jej pripisuje až od 1. januára 1999.

253 Okrem toho, pokiaľ ide o spoločnosť SLM, treba pripomenúť tieto skutočnosti:

— Komisia konštatovala jej účasť na klube Európa len v období od 11. septembra 2000 do 19. septembra 2002 (odôvodnenie 865 napadnutého rozhodnutia a bod 131 vyššie),

— táto spoločnosť od 29. novembra 1999 vedela alebo musela vedieť, že svojou účasťou na klube Italia sa zúčastňovala na širšom systéme, ktorý zahŕňal rôzne úrovne a ktorého cieľom bolo stabilizovať trh s predpínacou oceľou na paneurópskej úrovni, a tak zabrániť poklesu cien (odôvodnenie 650 napadnutého rozhodnutia a bod 129 vyššie).

254 Tieto skutočnosti treba tiež zohľadniť pri výpočte výšky pokuty uloženej spoločnosti SLM, keďže Komisia nerozlíšila jednotlivé podmienky účasti spoločnosti SLM na karteli, teda že táto spoločnosť sa od apríla 1997 do konca novembra 1999 podieľala len na klube Italia a následne od decembra 1999 do septembra 2002 bola účastníkom kartelu na paneurópskej úrovni.

255 Dôsledky, ktoré vyplývajú z vyššie uvedeného pre stanovenie výšky pokuty, budú posúdené neskôr v rámci výkonu neobmedzenej súdnej právomoci Všeobecným súdom.

d) O dodatočne stanovenej časti hodnoty predaja

Tvrdenia účastníkov konania

256 SLM a Ori Martin uvádzajú tie isté tvrdenia, aké boli uvedené na účely posúdenia závažnosti, pokiaľ ide o uloženie dodatočnej sumy stanovenej v bode 25 usmernení z roku 2006. Žiadne kritérium neumožňuje pochopiť rozhodnutie zvýšiť sumu pokuty o 19 % hodnoty predaja spoločnosti SLM. Toto rozhodnutie je nesprávne, a to najmä vzhľadom na obmedzenú úlohu spoločnosti SLM. Priťažujúca okolnosť súvisiaca len s odstrašujúcim účinkom je vo všeobecnosti nespravodlivá a možno ju považovať za druhú sankciu za tie isté skutky. Okrem toho určenie rovnakej percentuálnej sadzby pre všetky podniky, ktorým je rozhodnutie určené, s výnimkou spoločností Fundia, Socitrel, Fapricela a Proderac, bez ohľadu na ich špecifickú účasť a úlohu, odporuje zásade rovnosti zaobchádzania.

257 Komisia sa s touto argumentáciou nestotožňuje. V prejednávanom prípade len upravila základnú sumu pokuty vzhľadom na horizontálnu povahu sankcionovaného kartelu, teda vzhľadom na jeho špecifickú závažnosť, bez ohľadu na rozsah získanej protiprávnej výhody. Nebola teda uložená nijaká dvojitá sankcia.

Posúdenie Všeobecným súdom

258 V bode 25 usmernení z roku 2006 sa uvádza:

„… Komisia nezávisle od trvania účasti podniku na porušení zahrnie do základnej výšky pokuty sumu pohybujúcu sa medzi 15 % až 25 % hodnoty predaja…, aby podniky odradila od akejkoľvek účasti na horizontálnych dohodách o stanovení cien, rozdelení trhu a obmedzení produkcie. Komisia môže takisto uplatniť takúto dodatočnú sumu aj v prípade iných porušení. Komisia pri rozhodovaní o pomere hodnoty predaja, ktorý [časti hodnoty predaja, ktorá – *neoficiálny preklad*] sa má brať do úvahy v konkrétnom prípade zohľadní určitý počet faktorov, najmä tie, ktoré sú uvedené v bode 22 [usmernení z roku 2006]“.

259 V prejednávanom prípade z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia po tom, čo v odôvodnení 957 pripomenula obsah citovaného ustanovenia, v odôvodnení 962 konštatovala, že „vzhľadom na okolnosti posudzovaného prípadu a najmä na faktory rozobraté v oddiele 19.1.3 [týkajúcom sa závažnosti] sa konštatuje, že primeraná dodatočná suma predstavuje 16 % hodnoty predaja v prípade spoločnosti Fundia, 18 % v prípade spoločností Socitrel, Fapricela a Proderac a 19 % v prípade všetkých ostatných spoločností [vrátane spoločnosti SLM]“.

260 V tejto súvislosti treba konštatovať, že porušenie, na ktorom sa podieľala SLM, sa vyznačuje horizontálnymi dohodami o určovaní cien, rozdelení trhu a obmedzení produkcie, ktoré sú najškodlivejšie pre hospodársku súťaž v rámci Únie. V takom prípade Komisia pritom uviedla, že s cieľom odradiť podniky od samotného začatia protiprávnych činností zahrnie do základnej sumy sumu v rozsahu 15 % až 25 % hodnoty predaja, čo urobila v prejednávanej veci, pričom v prípade spoločnosti SLM stanovila túto sumu na 19 %.

261 Také úvahy, ktoré boli uvedené vopred, nemožno považovať za nespravodlivé alebo za porovnateľné s druhou sankciou, keďže sú v nich len prebraté skutočnosti, ktoré Komisia zamýšľa vziať do úvahy pri stanovení výšky pokuty. V tejto súvislosti Komisia neprekročí medze stanovené pravidlami hospodárskej súťaže uplatniteľnými na podniky vymedzenými v článku 101 ZFEÚ a v článku 23 nariadenia č. 1/2003 o ich vykonávaní, ak uvedie, že na účely stanovenia základnej sumy pokuty považuje za vhodné zahrnúť do pokuty konkrétnu sumu, ktorá nezávisí od dĺžky trvania porušenia, s cieľom odradiť podniky od samotného začatia protiprávnych činností.

262 Tak ako v prípade posúdenia stupňa závažnosti porušenia na účely stanovenia základnej sumy pokuty sa skutočnosti, ktoré Komisia berie do úvahy v tomto štádiu svojej analýzy, týkajú porušenia vo všeobecnosti. Až v neskoršom štádiu musí Komisia upraviť základnú sumu s cieľom zohľadniť prípadné poľahčujúce okolnosti, vrátane poľahčujúcej okolnosti týkajúcej sa údajnej obmedzenej úlohy, na ktorú poukazujú žalobkyne.

263 Vzhľadom na to, že SLM neuviedla akúkoľvek skutočnosť spôsobilú spochybniť úvahy, ktoré Komisia uviedla v súvislosti s povahou porušenia, s kumulovaným podielom dotknutých podnikov na trhu, s geografickým rozsahom a s vykonaním porušenia, ktoré sú jednotlivými skutočnosťami zohľadnenými v tejto súvislosti v napadnutom rozhodnutí, teda treba konštatovať, že Komisii nemožno vytýkať, že považuje za primerané zahrnúť do základnej sumy pokuty konkrétnu sumu, ktorá nezávisí od dĺžky trvania porušenia.

264 Okrem toho, aj keď Komisia neuvedie konkrétne odôvodnenie, pokiaľ ide o časť hodnoty predaja použitej na účely dodatočnej sumy, v tejto súvislosti stačí samotný odkaz na analýzu faktorov použitých pri posúdení závažnosti. Úvahy týkajúce sa skúmania z hľadiska odôvodnenia časti použitej pri stanovení hodnoty predaja na účely posúdenia závažnosti porušenia totiž platia aj vtedy, keď ide o posúdenie odôvodnenia týkajúceho sa časti použitej pri stanovení dodatočnej sumy s odstrašujúcim účinkom (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok z 11. júla 2013, Ziegler/Komisia, C-439/11 P, Zb., EU:C:2013:513, bod 124).

265 Z vyššie uvedeného vyplýva, že výhrady žalobkýň, pokiaľ ide o skutočnosť, že Komisia vzala pri stanovení základnej sumy pokuty na základe usmernení z roku 2006 do úvahy dodatočnú sumu, treba zamietnuť.

4. *O skutočnostiach, ktoré treba zohľadniť pri úprave základnej sumy*

266 V rámci skutočností zohľadnených pri úprave základnej sumy pokuty treba preskúmať nasledujúce výhrady: jednak tvrdenia týkajúce sa poľahčujúcich okolností, ktoré uviedli SLM a Ori Martin, a jednak tvrdenia týkajúce sa uplatnenia zhovievavosti, ktoré uviedla SLM.

a) O poľahčujúcich okolnostiach

Tvrdenia účastníkov konania

267 SLM a Ori Martin tvrdia, že Komisia neprávom nepriznala spoločnosti SLM poľahčujúce okolnosti na základe bodu 29 usmernení z roku 2006. V tejto súvislosti SLM poukazuje na svoje nízke podiely na európskom a talianskom trhu (3 %, resp. 10 %), na svoju oneskorenú a obmedzenú účasť na porušení, ako aj na to, že niekoľko dní po inšpekcii uznala veľkú časť vytýkaných skutočností. Ostatní účastníci porušenia vždy považovali spoločnosť SLM za „outsidera“ z dôvodu jej agresívnych obchodných praktík. SLM sa navyše nezúčastnila na väčšine kartelových stretnutí a zaznamenala značné straty v dôsledku svojho správania a sankcií, ktoré voči nej zaviedli podniky, ktoré sa zúčastňovali na porušení od roku 1995. Ori Martin sa domnieva, že Komisia nevzala do úvahy účasť spoločnosti SLM na porušení, ktorá bola len oneskorená a obmedzená.

268 Komisia sa s touto argumentáciou nestotožňuje.

Posúdenie Všeobecným súdom

269 V bode 29 usmernení z roku 2006 sa uvádza:

„Komisia môže znížiť základnú výšku pokuty ak zistí existenciu poľahčujúcich okolností, napríklad:

— ak podnik dokáže, že ukončil porušenie hneď po prvom zásahu Komisie. Táto okolnosť sa nepoužije v prípade dohôd alebo praktík tajnej povahy (najmä kartelov);

— ak podnik dokáže, že porušenie bolo spáchané z nedbalosti;

— ak podnik dokáže, že jeho účasť na porušení je významne znížená a v dôsledku toho preukáže, že v dobe, keď bol stranou dohôd predstavujúcich porušenie, sa v skutočnosti vyhýbal ich uplatňovaniu a choval sa na trhu konkurenčným spôsobom. Samotná skutočnosť, že sa určitý podnik podieľal na porušení v kratšom časovom období ako ostatné podniky sa nebude považovať za poľahčujúcu okolnosť, pretože táto okolnosť je už zohľadnená vo výške pokuty [v základnej sume – *neoficiálny preklad*];

— ak dotknutý podnik účinne spolupracuje s Komisiou nad rámec oznámenia zhovievavosti a zákonom stanovenej povinnosti spolupráce;

— ak protikonkurenčné správanie bolo povolené, alebo podporované verejnými orgánmi alebo predpismi.“

270 V prejednávanom prípade SLM uvádza tri druhy tvrdení, v rámci ktorých namieta, že Komisia mala pri stanovení výšky pokuty vziať do úvahy jednu alebo viaceré poľahčujúce okolnosti. Ide po prvé o jej nízke podiely na európskom a talianskom trhu, po druhé o jej spoluprácu s Komisiou a po tretie o jej okrajovú úlohu v rámci kartelu tak vzhľadom na dĺžku trvania jej účasti, ako aj vzhľadom na jej obsah. Toto posledné uvedené tvrdenie uvádza aj Ori Martin.

271 Čo sa týka tvrdenia založeného na nízkom podiele spoločnosti SLM na trhu jednotlivých európskych štátov, ktorých sa týkalo porušenie (odhadovanom na menej ako 3 %) a na jej nízkom podiele na talianskom trhu (odhadovanom na menej ako 10 %), treba poukázať na to, že skutočnosť, že také tvrdenie nie je výslovne uvedené medzi poľahčujúcimi okolnosťami, ktoré možno vziať do úvahy pri stanovení výšky pokuty, nestačí na vylúčenie jeho prípadnej relevantnosti. Bod 29 usmernení uvádza demonštratívne, a nie taxatívne určité poľahčujúce okolnosti, ktoré možno vziať do úvahy, ako to vyplýva z výrazu „napríklad“, ktorý je použitý v tomto bode (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. októbra 2011, Aragonesas Industrias y Energía/Komisia, T-348/08, Zb., EU:T:2011:621, body 279 a 280).

272 V prejednávanom prípade však Komisii nemožno vytýkať, že nezohľadnila nízke podiely spoločnosti SLM na trhu na účely zníženia pokuty na základe poľahčujúcich okolností.

273 Z metodického hľadiska treba hneď na úvod zdôrazniť, že Komisia pri stanovení výšky pokuty vzala do úvahy pomerný význam spoločnosti SLM v odvetví predpínacej ocele, keďže za východisko svojho výpočtu si zvolila hodnotu predaja uskutočneného podnikom v súvislosti s predmetným porušením.

274 Okrem toho výška podielov na trhu, ktorú uvádza SLM, nie je sama osebe zanedbateľná. Výšku týchto podielov treba tiež uviesť do súvislosti s výškou podielov na trhu všetkých účastníkov porušenia, ktorá predstavovala približne 80 % predaja predpínacej ocele v rámci EHP, pričom Taliansko bolo krajinou,

v ktorej bola spotreba predpínacej ocele najvyššia, ako aj so štruktúrou dopytu, ktorý bol veľmi rôznorodý a tvorený veľmi malým počtom veľkých zákazníkov (odôvodnenia 98 až 102 napadnutého rozhodnutia a body 14 až 16 vyššie).

275 Treba navyše konštatovať, že SLM neuvádza skutočnosti, ktoré by umožnili preukázať, prečo výška jej podielov na európskom alebo talianskom trhu ako taká odôvodňuje zníženie základnej sumy pokuty na základe poľahčujúcich okolností.

276 Vzhľadom na neexistenciu akejkoľvek argumentácie v tomto zmysle Komisii nemožno vytýkať, že si nepoložila otázku, či nízke podiely spoločnosti SLM na trhu mohli byť dôvodom na to, aby ich osobitne zohľadnila ako poľahčujúcu okolnosť pri stanovení výšky pokuty.

277 Tvrdenie založené na potrebe zohľadniť nízke podiely spoločnosti SLM na trhu ako poľahčujúcu okolnosť, ktorú Komisia mala konštatovať na základe bodu 29 usmernení z roku 2006, teda treba zamietnuť ako nedôvodné.

278 Čo sa týka tvrdenia založeného na spolupráci s Komisiou, SLM pripomína, že uznala svoju účasť na veľkom počte vytýkaných skutkov niekoľko dní po inšpekcii, čo Komisia nepopiera.

279 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že – ako bolo uvedené v napadnutom rozhodnutí – Komisia sa domnieva, že nespochybnenie skutkového stavu samo osebe nestačí na odôvodnenie zníženia pokuty na základe poľahčujúcich okolností. Komisia v tejto súvislosti poukázala na to, že už nie je viazaná svojou predchádzajúcou praxou v tejto oblasti a že zníženie pokuty za nespochybnenie skutkového stavu, ktoré bolo stanovené v jej oznámení o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 207, 1996, s. 4), sa neskôr prestalo uplatňovať (odôvodnenie 1009 napadnutého rozhodnutia).

280 Treba konštatovať, že skutočnosť, že SLM uznala časť skutkov, ktoré sa jej kladú za vinu, v každom prípade nemohla uľahčiť prácu Komisie, pokiaľ ide o konštatovanie porušenia, keďže predmetná časť zodpovedá obdobiu od roku 1999 do roku 2002, v súvislosti s ktorým Komisia už mala k dispozícii viaceré zdroje informácií a veľký počet dôkazov, ktoré boli zaistené najmä pri inšpekciách vykonaných v septembri 2002. Uznanie predmetných skutočností spoločnosťou SLM teda nemalo vplyv na konštatovanie porušenia vo vzťahu k nej alebo vo vzťahu k iným podnikom zúčastneným na porušení.

281 Tvrdenie založené na potrebe zohľadniť skutočnosť, že SLM uznala časť skutkov, ktoré sa jej kladú za vinu, ako poľahčujúcu okolnosť, ktorú Komisia mala konštatovať na základe bodu 29 usmernení z roku 2006, teda treba zamietnuť ako nedôvodné.

282 V tejto súvislosti zo spisu vyplýva, že skutočnosti, ktoré SLM oznámila Komisii vo svojom liste z 25. októbra 2002 alebo neskôr vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách, nemali vplyv na konštatovanie porušenia. Informácie o rozšírení klubu Európa od septembra 2000 do septembra 2002 pochádzajú prevažne z iných zdrojov.

283 Čo sa týka tvrdenia založeného na okrajovej úlohe spoločnosti SLM v rámci porušenia, a to tak z hľadiska dĺžky jej trvania, ako aj z hľadiska jej obsahu, treba – pokiaľ ide o obmedzenú dĺžku trvania účasti spoločnosti SLM na porušení – hneď na úvod poukázať na to, že táto skutočnosť už bola zohľadnená v štádiu stanovenia základnej sumy pokuty, pri ktorom sa berie do úvahy dĺžka trvania účasti každého podniku na porušení.

284 V usmerneniach z roku 2006 Komisia konštatovala, že „samotná skutočnosť, že sa určitý podnik podieľal na porušení v kratšom časovom období ako ostatné podniky sa nebude považovať za poľahčujúcu okolnosť, pretože táto okolnosť je už zohľadnená [v základnej sume]“.

285 Hoci nemožno vylúčiť, že v určitých prípadoch možno zohľadniť podstatný rozdiel v dĺžke trvania účasti dotknutých podnikov v rámci poľahčujúcich okolností, v prejednávanom prípade to nie je tak. V prejednávanej veci totiž účasť spoločnosti SLM na klube Italia trvala niekoľko rokov a bola vedomá. Táto účasť je z hľadiska dĺžky jej trvania dostatočne významná na odôvodnenie záveru, že Komisia vôbec nebola povinná zohľadniť dĺžku trvania účasti spoločnosti SLM na porušení v rámci poľahčujúcich okolností.

286 Pokiaľ ide o údajne obmedzený obsah účasti spoločnosti SLM na porušení a dôsledky, ktoré z toho majú vyplynúť pre stanovenie výšky pokuty uloženej tejto spoločnosti, účastníci konania sa nezhodujú v tom, aký význam treba pripísať skutočnostiam uvedeným v tejto súvislosti.

287 V tejto súvislosti z bodu 29 usmernení z roku 2006 vyplýva, že na konštatovanie existencie takej poľahčujúcej okolnosti Komisia v zásade vyžaduje, aby dotknutý podnik „doká[zal], že jeho účasť na porušení je významne znížená a v dôsledku toho preuká[zal], že v dobe, keď bol stranou dohôd predstavujúcich porušenie, sa v skutočnosti vyhýbal ich uplatňovaniu a choval sa na trhu konkurenčným spôsobom“.

288 Komisia v minulosti zastávala názor, že podnik, ktorý zohrával „výlučne pasívn[u] úloh[u] pri porušení pravidiel alebo úloh[u] ‚nasledovania môjho vodcu‘“, mohol získať zníženie základnej sumy na základe poľahčujúcich okolností (pozri bod B.3 usmernení z roku 1998).

289 SLM zastáva názor, že jej účasť na karteli spĺňa tieto definície. V prejednávanom prípade poukazuje na svoje agresívne obchodné praktiky, na straty spôsobené jej správaním vzhľadom na uloženie sankcií, na skutočnosť, že iné podniky podieľajúce sa na porušení ju aspoň do roku 2000 nevnímali ako člena kartelu, a na skutočnosť, že sa nezúčastnila na väčšine kartelových stretnutí.

290 Podľa Komisie účasť spoločnosti SLM nezodpovedá citovaným definíciám.

291 Komisia v odôvodnení 990 napadnutého rozhodnutia v rámci skúmania argumentácie týkajúcej „vedľajšej a/alebo pasívnej úlohy“ uviedla nasledujúce skutočnosti:

„SLM sa nepretržite a pravidelne zúčastňovala a podieľala na určovaní kvót, rozdeľovaní zákazníkov a určovaní cien, ako aj na výmene citlivých obchodných informácií na viac ako stovke stretnutí klubu Italia od roku 1997 do roku 2002… . V rozpore s tvrdením spoločnosti SLM navyše ITC a Tréfileurope, ako aj CB potvrdzujú účasť spoločnosti SLM na karteli… . Úlohu spoločnosti SLM v rámci kartelu teda nemožno označiť za významne zníženú ani za výlučne pasívnu a vedľajšiu.“

292 Z preskúmania jednotlivých dôkazov, na ktoré sa odvoláva Komisia, a najmä skutočností uvedených v prílohe 3 napadnutého rozhodnutia v súvislosti so stretnutím z 15. apríla 1997, ktoré sa konalo v prítomnosti zástupcu spoločnosti SLM a o ktorého obsahu boli informované ITC a Tréfileurope, vyplýva, že spoločnosť SLM bola vnímaná ako aktér kartelu ešte pred rokom 2000.

293 Okrem toho, ako tiež vyplýva z napadnutého rozhodnutia, SLM sa zúčastnila na veľkom počte kartelových stretnutí a ich počet stačí na odôvodnenie konštatovania, že jej účasť nemožno označiť za výlučne pasívnu a vedľajšiu alebo významne zníženú.

294 Komisia navyše v odôvodneniach 1015 až 1022 napadnutého rozhodnutia v súvislosti so skúmaním argumentácie týkajúcej sa „vyhýbania sa uplatňovaniu/výrazne obmedzenej úlohy“ uvádza, že SLM – tak ako iné podniky – tvrdila, že nevykonávala kartelové dohody alebo narúšala kartel tým, že sa na trhu správala konkurenčným spôsobom. SLM na podporu tohto tvrdenia predložila rôzne faktúry a uviedla, že zvýšila svoj obrat.

295 V reakcii na toto tvrdenie Komisia uviedla nasledujúce skutočnosti:

— „väčšina predložených dôkazov spočíva prevažne v údajoch, ktoré nie sú overené spoločnosťou, ktorá ich predkladá“ (odôvodnenie 1018 napadnutého rozhodnutia),

— „príležitostné podvádzanie v súvislosti so stanovenými cenami a/alebo pridelenými zákazníkmi v každom prípade samo osebe nepreukazuje, že určitý účastník nevykonal kartelové dohody. Vnútorné konflikty, rivalita a podvádzanie sú charakteristické pre všetky kartely, najmä ak ide o dlhodobé kartely… . Skutočnosť, že určitý podnik nerešpektoval niektoré z dohôd, teda neznamená, že neuplatnil žiadnu z kartelových dohôd a na trhu sa správal úplne konkurenčne“ (odôvodnenie 1018 napadnutého rozhodnutia) a

— „uplatňovanie kartelových dohôd bolo zabezpečené kontrolným systémom… a veľmi častými kartelovými stretnutiami konkurentov, počas ktorých dochádzalo k pravidelnej výmene dôverných informácií, čo umožnilo účastníkom porovnať svoje obraty a dohodnúť a/alebo upraviť kvóty, ceny a rozdelenie zákazníkov. Je preukázané, že… SLM… – tak ako všetci ostatní adresáti tohto rozhodnutia – sa pravidelne zúčastňoval[a] na stretnutiach, ktorých predmetom boli diskusie o cenách, kvótach a zákazníkoch, ako aj ich kontrola… . Okrem toho v prípade… spoločnosti SLM… sa odkazuje na kontrolu [jej] predaja, ktorú vykonával externý audítor…“ (odôvodnenie 1019 napadnutého rozhodnutia).

296 Komisia napokon zastáva názor, že „je jasné, že žiadny z účastníkov nepreukázal, že sa v skutočnosti vyhýbal uplatňovaniu dohôd predstavujúcich porušenie tým, že sa na trhu správal konkurenčným spôsobom, alebo že prinajmenšom jasne a výrazne porušil povinnosti, ktorých cieľom bolo vykonať kartel, do takej miery, že narušil jeho samotné fungovanie“, a že „z toho vyplýva, že na základe vyhýbania sa uplatňovaniu alebo výrazne obmedzenej úlohy nemožno konštatovať nijakú poľahčujúcu okolnosť“ (odôvodnenie 1022).

297 Treba však poukázať na to, že hoci zo spisu skutočne vyplýva, že SLM sa pravidelne zúčastňovala na kartelových stretnutiach a podliehala kontrolnému mechanizmu, nie je irelevantné určiť, či sa SLM po týchto stretnutiach aj napriek kontrolnému mechanizmu správala na trhu konkurenčným spôsobom, ako to tvrdí. Komisia teda neposkytla presvedčivé odôvodnenie svojho rozhodnutia zamietnuť argumentáciu spoločnosti SLM z dôvodu, že zo spisu vyplýva, že sa zúčastňovala na porušení.

298 Tvrdenie založené na „neoverení“ informácií poskytnutých spoločnosťou SLM tiež nemôže stačiť na úplné popretie ich hodnoty. Ak Komisia mala čo i len nepatrnú pochybnosť o pravosti alebo pravdivosti informácií, ktoré možno vyvodiť z faktúr predložených spoločnosťou SLM, alebo o údajnom zvýšení obratu, mohla si vyžiadať doplňujúce informácie od spoločnosti SLM alebo sama prešetriť tieto informácie.

299 Treba však konštatovať, že z obsahu uvedených faktúr a z pripomienok účastníkov konania prednesených v tejto súvislosti na pojednávaní vyplýva, že týchto faktúr nebolo veľa a že sa týkali len veľmi krátkeho obdobia, a to začiatku novembra 2001. Tieto dokumenty teda nemôžu náležite podporiť tvrdenie, že počas obdobia, v ktorom bola SLM účastníkom kartelových dohôd, sa táto spoločnosť v skutočnosti vyhýbala ich uplatňovaniu tým, že sa na trhu správala konkurenčným spôsobom. V prejednávanom prípade je teda Komisia oprávnená pripomenúť, že „príležitostné podvádzanie“ vo všeobecnosti ako také nepreukazuje, že určitý účastník nevykonal kartelové dohody.

300 SLM navyše tvrdí, že ostatní účastníci porušenia ju vnímali ako „outsidera“ z dôvodu jej agresívnych obchodných praktík a že z tohto dôvodu voči nej ostatní účastníci kartelu zaviedli odvetné opatrenia, bez toho, aby predložila akýkoľvek dôkaz. Také tvrdenia teda nemožno vziať do úvahy.

301 Tvrdenie založené na tom, že Komisia mala vzhľadom na dokumenty predložené počas správneho konania konštatovať, že účasť spoločnosti SLM na porušení bola významne znížená v zmysle bodu 29 usmernení z roku 2006, teda treba zamietnuť ako nedôvodné.

302 Z vyššie uvedeného vyplýva, že výhrady žalobkýň založené na jednotlivých tvrdeniach uvedených na preukázanie poľahčujúcich okolností v zmysle vymedzenom v bode 29 usmernení z roku 2006 treba zamietnuť.

b) O vyhláseniach urobených v rámci žiadosti o zhovievavosť

Pripomenutie napadnutého rozhodnutia

303 Komisia v napadnutom rozhodnutí uvádza nasledujúce skutočnosti:

„(1126)
SLM sa domáha zníženia pokuty za to, že vo svojej odpovedi na prvú žiadosť Komisie o informácie poskytla informácie, ktoré boli v jej neprospech, čo prekračuje rámec obyčajnej spolupráce. Navyše tvrdí, že nemohla poskytnúť viac informácií, lebo jednak v tom čase nebola schopná určiť, ktoré dôkazy už Komisia mala k dispozícii, a jednak jej úloha v rámci porušenia bola okrajová. Napokon uvádza, že Komisia použila jej vyhlásenia na potvrdenie svojich záverov.

(1127)
Komisia uvádza, že zníženie pokuty je v súlade s oznámením o zhovievavosti odôvodnené len vtedy, ak poskytnuté informácie majú významnú pridanú hodnotu. Skutočnosť, že informácie sú v neprospech podniku, ktorý ich poskytol, alebo skutočnosť, že Komisia poukáže na tieto informácie pri opise kartelu, teda nie sú rozhodujúce. Keď podnik požiada o zhovievavosť, navyše sa predpokladá, že poskytne Komisii všetky relevantné informácie, ktoré má k dispozícii, a pravdepodobnosť, že sa s ním bude zaobchádzať priaznivo, bude vyššia, ak bude konať rýchlo. Skutočnosť, že SLM nebola schopná poskytnúť viac informácií, lebo nevedela o dôkazoch, ktoré Komisia už mala k dispozícii, je teda irelevantná.

(1128)
Pokiaľ ide o významnú pridanú hodnotu príspevku spoločnosti SLM, táto spoločnosť požiadala o zníženie pokuty 30. októbra 2002, pričom odpovedala na žiadosť Komisie o informácie. SLM vo svojej odpovedi potvrdila svoju účasť na štyroch typoch stretnutí, teda na stretnutiach ESIS [Eurostress Information Service so sídlom v Düsseldorfe], na stretnutiach talianskych výrobcov na úrovni vedenia od roku 1999 do roku 2002, na stretnutiach európskych výrobcov na úrovni vedenia/obchodného oddelenia v roku 2001 a na stretnutiach talianskych výrobcov na úrovni predajcov od roku 1999 do roku 2002. Jej opis týchto stretnutí však už vyplýval zo skorších dôkazov a jej vyhlásenia boli nejednoznačné.

(1129)
Okrem toho, pokiaľ ide o rozšírenie klubu Európa, SLM uvádza, že v roku 2001 sa konali stretnutia európskych a talianskych výrobcov s cieľom dojednať zachovanie *status quo* talianskych vývozov na európskom trhu. SLM uviedla, že sa zúčastnila na troch z týchto stretnutí, a poskytla zápisnicu z dvoch stretnutí, vrátane stretnutia zo 4. septembra 2001 (v ktorej sa uvádza, že sa cieľom bol *status quo* talianskych vývozov a stabilizácia cien), ktoré je viackrát spomenuté v oznámení o výhradách. Viaceré skoršie dôkazy však preukazujú toto stretnutie, ako aj iné stretnutia s rovnakým cieľom. Informácie poskytnuté spoločnosťou SLM teda nemajú významnú pridanú hodnotu.“

Tvrdenia účastníkov konania

304 SLM tvrdí, že Komisia jej neprávom nepriznala zníženie pokuty na základe spolupráce poskytnutej počas správneho konania. SLM konkrétne tvrdí, že vzhľadom na svoju druhoradú úlohu v rámci porušenia v čase, keď sa rozhodla spolupracovať, nemohla vedieť, ktoré dôkazy už Komisia mala k dispozícii, aby mohla posúdiť, či poskytnuté odpovede majú pridanú hodnotu. Komisia by pritom bola oprávnená namietať, že skutočnosti a okolnosti uvedené podnikom nemajú pridanú hodnotu, ak by bolo možné preukázať, že tento podnik vedel o skutočnostiach alebo okolnostiach, ktoré sa dostali do spisu Komisie inými spôsobmi. Nebolo to tak vtedy, keď SLM oznámila Komisii, že existovali až štyri typy stretnutí výrobcov predpínacej ocele, a to stretnutia v rámci Eurostress Information Service (ESIS, stavovské združenie výrobcov predpínacej ocele v Európe), stretnutia európskych výrobcov, stretnutia iba talianskych výrobcov, stretnutia na úrovni manažérov a stretnutia na úrovni predajcov. SLM označila ich účastníkov a uviedla, kde sa konali, kto ich zvolal a čo tvorilo ich obsah (odôvodnenie 1128 napadnutého rozhodnutia). Tieto vyhlásenia boli použité v oznámení o výhradách na potvrdenie niektorých záverov (pozri body 191 a 242 oznámenia o výhradách), k čomu by nemohlo dôjsť, ak by tieto vyhlásenia nemali nijakú hodnotu.

305 Komisia tvrdí, že SLM si nezaslúžila zníženie pokuty, keďže neposkytla informácie s významnou pridanou hodnotou. Okrem toho zníženie pokuty uloženej spoločnosti SLM by bolo neprimerané vzhľadom na jej vypočítavé správanie a na nejednoznačnosť poskytnutých informácií.

Posúdenie Všeobecným súdom

306 V prejednávanom prípade treba poukázať na to, že Bundeskartellamt zaslal Komisii 9. januára 2002 dokumenty, v ktorých bola spomenutá existencia porušenia článku 101 ZFEÚ v súvislosti s predpínacou oceľou.

307 Okrem toho už 19. júla 2002, teda ešte pred uskutočnením kontrol, ktoré sa konali 19. a 20. septembra 2002, Komisia udelila podmienečné oslobodenie od pokuty spoločnosti DWK v reakcii na žiadosť v tomto zmysle z 18. júna 2002. Po týchto inšpekciách viaceré podniky podali žiadosti o priaznivé zaobchádzanie zo strany Komisie výmenou za ich spoluprácu s ňou, a to ITC už 21. septembra 2002, ale aj Redaelli 21. októbra 2002 a Nedri 23. októbra 2002.

308 V napadnutom rozhodnutí Komisia uviedla, že spoločnosti ITC bolo priznané zníženie pokuty o 50 % za to, že ako prvý podnik splnila požiadavky stanovené v bode 21 oznámenia o zhovievavosti z roku 2002. Komisia osobitne poukázala na to, že ITC poskytla dôležité údaje týkajúce sa klubu Italia a paneurópskych dohôd. Komisia tiež uviedla, že spoločnosti Nedri bolo priznané zníženie pokuty o 25 % za to, že ako druhý podnik splnila uvedené požiadavky. Ďalším podnikom – ArcelorMittal Wire France, ArcelorMittal, ArcelorMittal Fontaine, ArcelorMittal Verderio, ArcelorMittal España, Emesa/Galycas a WDI – bolo priznané zníženie pokuty o 20 % alebo 5 %. Žiadosti, ktoré podali Tycsa, Redaelli a SLM, boli zamietnuté.

309 Pokiaľ ide o spoločnosť SLM, súbežne s predložením odpovede na žiadosť o informácie odovzdanú pri inšpekcii podala 25. októbra 2002 žiadosť o uplatnenie oznámenia o zhovievavosti z roku 2002, ktorú Komisia zaregistrovala 30. októbra 2002. Vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách SLM následne poskytla Komisii ďalšie dôkazy.

310 Skutočnosti oznámené spoločnosťou SLM však mali pre Komisiu len relatívny význam, keďže Komisia mala v dôsledku inšpekcií alebo najmä vďaka spolupráci spoločnosti ITC k dispozícii viaceré dôkazy na preukázanie jednotlivých častí porušenia, o ktorých SLM poskytla informácie. Informácie o rozšírení klubu Európa od septembra 2000 do septembra 2002 tak pochádzajú prevažne od iných podnikov, než je SLM, alebo – ak je SLM citovaná – sú citované aj mnohé iné podniky, ktoré Komisii poskytli informácie skôr ako SLM (odôvodnenie 265 a nasl. napadnutého rozhodnutia).

311 Z vyššie uvedeného vyplýva, že výhrady spoločnosti SLM týkajúce sa potreby priznať jej zníženie pokuty na vynahradenie jej spolupráce pri preukazovaní porušenia treba zamietnuť.

5. *O zohľadnení osobitnej situácie spoločnosti SLM*

312 SLM a Ori Martin v rámci svojej argumentácie viackrát uviedli, že Komisia náležite nezohľadnila špecifickosť situácie spoločnosti SLM. Podľa žalobkýň bola účasť tohto podniku na karteli nielen oneskorená, ale aj obmedzená, čo mala Komisia vziať do úvahy v niektorom zo štádií stanovenia výšky pokuty. Komisia však nepristúpila k takej individualizácii sankcie, keďže vzorec použitý pri stanovení výšky pokuty bol rovnaký ako vzorec použitý pri sankcionovaní podnikov, ktoré sa – tak ako Redaelli – zúčastnili na všetkých aspektoch porušenia počas celej dĺžky trvania porušenia.

313 V prejednávanej veci musí Všeobecný súd preskúmať, či Komisia tým, že sankcionovala spoločnosť SLM pokutou vo výške 19,8 milióna eur pred uplatnením 10 % zákonnej hranice, vypočítanej okrem iného s prihliadnutím na celý predaj predpínacej ocele, ktorý SLM uskutočnila v EHP, na objektívnu závažnosť porušenia ako takého, na dĺžku trvania účasti spoločnosti SLM na klube Italia od stretnutia, na ktorom SLM nebola zastúpená, a bez toho, aby konštatovala akúkoľvek poľahčujúcu okolnosť (pozri bod 134 vyššie), primerane posúdila okolnosti prejednávaného prípadu.

314 Ako totiž vyplýva z judikatúry, v súlade so zásadou účinnej súdnej ochrany, ktorej súčasť tvoria zásady proporcionality a individualizácie trestov (pozri body 138 až 142 vyššie), sa pokuta musí stanoviť s ohľadom na skutočnosti týkajúce sa nielen porušenia ako takého, ale aj skutočnej účasti sankcionovaného podniku na tomto porušení. Komisia alebo prípadne Všeobecný súd tak musí dbať na individualizáciu trestu v závislosti od porušenia, pričom musí zohľadniť osobitnú situáciu spoločnosti SLM v rámci jediného porušenia, ktoré Komisia opísala v napadnutom rozhodnutí.

Podmienky účasti na klube Italia

315 Pokiaľ ide o účasť na klube Italia, vzhľadom na to, čo bolo uvedené vyššie v súvislosti so skutočnosťami, ktoré Komisia vzala do úvahy pri stanovení výšky pokuty, možno uviesť tri zistenia na posúdenie sankcie, ktorá sa má uložiť spoločnosti SLM.

316 Po prvé, ako tvrdí Komisia, dohody uzavreté v rámci klubu Italia majú geografický rozsah, ktorý presahuje Taliansko. Okrem svojho talianskeho aspektu tento klub tiež umožnil určitému počtu podnikov, konkrétne tvrdému jadru zloženému zo spoločností Redaelli, CB, ITC a Itas (prítomných v Taliansku), ako aj spoločnosti Tréfileurope (prítomnej v Taliansku a vo zvyšku Európy), ale tiež ďalším spoločnosti SLM, aby koordinovali snahy talianskych výrobcov pri vývoze a aby systematicky definovali spoločnú politiku v reakcii na pokusy výrobcov z iných európskych krajín (ako sú Tycsa, Nedri a DWK, ktoré sa občas zúčastňovali na klube Italia) obmedziť tieto snahy tým, že navrhli talianskym výrobcom kvótu pre vývoz do zvyšku Európy.

317 Treba však konštatovať, že počas celého obdobia, v ktorom sa SLM zúčastňovala len na tejto zložke porušenia (podľa Komisie od 10. februára 1997 do 10. septembra 2000), sa diskusie vedené v jej prítomnosti netýkali Rakúska, a ak sa týkali Nemecka a Francúzska, bolo to v čase, keď SLM nepredávala alebo ešte nepredávala predpínaciu oceľ v týchto štátoch. Tieto špecifiká sa musia zohľadniť pri posudzovaní výšky sankcie, ktorá sa má uložiť spoločnosti SLM.

318 Po druhé, čo sa týka dĺžky trvania účasti spoločnosti SLM na klube Italia, dátum začatia tejto účasti nemožno stanoviť na 10. februára 1997, ako sa domnieva Komisia, ale treba ho posunúť na 15. apríla 1997, aby bola dodržaná požadovaná miera dokazovania na preukázanie účasti na porušení. Treba to vziať do úvahy aj pri stanovení výšky pokuty.

319 Po tretie, pokiaľ ide o rozsah účasti spoločnosti SLM na klube Italia, treba poukázať na to, že v napadnutom rozhodnutí Komisia konštatovala, že SLM od 29. novembra 1999 vedela alebo musela vedieť, že svojou účasťou na klube Italia sa zúčastňovala na širšom systéme, ktorý zahŕňal rôzne úrovne a ktorého cieľom bolo stabilizovať trh s predpínacou oceľou na paneurópskej úrovni, a tak zabrániť poklesu cien (odôvodnenie 650 napadnutého rozhodnutia a bod 129 vyššie). SLM sa teda dozvedela o jedinom porušení, ktoré jej Komisia kladie za vinu, až neskôr ako iné podniky.

320 Túto špecifickú okolnosť uvedenú v napadnutom rozhodnutí treba tiež vziať do úvahy pri stanovení výšky pokuty, keďže táto okolnosť odlišuje situáciu spoločnosti SLM od situácie iných podnikov sankcionovaných v prejednávanej veci, ako napríklad spoločnosti Redaelli, ktoré sa podieľali na klube Italia od jeho založenia alebo ktoré vedeli o všetkých aspektoch jediného porušenia. Treba však poukázať na to, že situácia spoločnosti SLM sa tiež značne odlišuje situácie troch podnikov, v prípade ktorých Komisia vzala do úvahy, že sa oneskorene dozvedeli o paneurópskom rozmere porušenia. Socitrel, Proderac a Fapricela, ktoré vystupovali v rámci klubu España, sa konkrétne dozvedeli o celkovom pláne až v máji 2001 na rozdiel od spoločnosti SLM, ktorá sa o ňom dozvedela v novembri 1999. Treba tiež poznamenať, že SLM nielenže vedela o paneurópskom rozmere porušenia, ale následne sa na ňom aj v celom rozsahu zúčastňovala.

Podmienky účasti na klube Európa a na ostatných dohodách

321 Je nesporné, že SLM sa nepodieľala na južnej dohode, na klube España, na koordinácii v súvislosti s zákazníkom Addtek ani na klube Zürich, ktorý predchádzal klubu Európa.

322 Pokiaľ ide o klub Európa, treba pripomenúť, že účasť spoločnosti SLM na tomto aspekte jediného porušenia bola konštatovaná len v období od 11. septembra 2000 do 19. septembra 2002, čo zodpovedá obdobiu, keď SLM získala schválenia potrebné na uvádzanie predpínacej ocele na trh niektorých štátov, ktoré tvorili predmet klubu Európa, a keď sa s klubom Italia viedli diskusie o rozšírení kvóty, ktorú možno priznať talianskym vývozcom.

323 Z vyššie uvedeného vyplýva, že účasť spoločnosti SLM na porušení nebola jednotná, ale postupná. SLM sa najprv podieľala len na klube Italia, a to od apríla 1997 do konca novembra 1999, v decembri 1999 sa dozvedela o paneurópskom rozmere jediného porušenia a následne sa od septembra 2000 do septembra 2002 zúčastňovala na klube Európa.

324 Toto konštatovanie je skutočnosťou, ktorú Komisia mala zohľadniť pri posudzovaní sankcie, ktorá sa mala uložiť spoločnosti SLM.

325 Treba však tiež poukázať na to, že také konštatovanie neznamená, že účasť spoločnosti SLM na porušení bola taká obmedzená, ako to tvrdenia žalobkyne. Zo spisu totiž vyplýva, že od roku 2000 bola úloha spoločnosti SLM v rámci klubu Italia, najmä pokiaľ ide o diskusie vedené s klubom Európa s cieľom stanoviť vývoznú kvótu, porovnateľná s úlohou, ktorú zohrávali hlavní aktéri klubu Italia, konkrétne Redaelli, Itas, CB, ITC a Tréfileurope.

6. *Záver*

326 Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že sankcia uložená spoločnosti SLM a čiastočne aj spoločnosti Ori Martin je neprimeraná najmä v tom zmysle, že nie je dostatočne individualizovaná, lebo Komisia nevzala do úvahy určité špecifiká situácie tohto podniku, keď mu uložila pokutu, ktorej výška bola pred uplatnením 10 % zákonnej hranice 19,8 milióna eur.

327 Sankcia uložená Komisiou najmä nezohľadňuje skutočnosť, že účasť spoločnosti SLM na jedinom porušení bola oneskorená a postupná, pričom sa najprv obmedzovala v podstate na dohody uzavreté v rámci klubu Italia v súvislosti s talianskym trhom. V prejednávanom prípade bola Komisia pri

výpočte výšky pokuty povinná zohľadniť neexistenciu schválení, ktoré by spoločnosti SLM umožnili predávať svoje výrobky v určitých členských štátoch, pred určitým dátumom a neexistenciu skutočnosti, ktorá by umožnila konštatovať, že SLM sa mohla podieľať na karteli ešte predtým, ako sa zúčastnila na stretnutiach klubu Italia.

328 Článok 2 bod 16 napadnutého rozhodnutia teda treba zrušiť v rozsahu, v akom sa ním žalobkyniam ukladá neprimeraná sankcia.

329 Dôsledky, ktoré je potrebné vyvodiť z vyššie uvedeného, budú preskúmané nižšie v rámci neobmedzenej súdnej právomoci priznanej Všeobecnému súdu, ktorej uplatnenie si prejednávaná vec vyžaduje.

330 Za týchto okolností už nie je potrebné preskúmať tvrdenia účastníkov konania týkajúce sa výhrady založenej na porušení zásady rovnosti zaobchádzania alebo výhrad založených na porušení určitých ustanovení usmernení z roku 2006, ktoré v prejednávanej veci nie sú spôsobilé spochybniť alebo zmeniť výsledok vyššie uvedeného posúdenia.

D – *O neobvyklej dĺžke správneho konania*

1. *Tvrdenia účastníkov konania*

331 SLM tvrdí, že správne konanie bolo príliš dlhé. V prejednávanom prípade správne konanie trvalo viac ako osem rokov a od vykonania inšpekcií 19. septembra 2002 do zaslania oznámenia o výhradách 30. septembra 2008 uplynulo šesť rokov. Komisia pritom od roku 2002 vedela o veľmi veľkom počte skutočností, z ktorých neskôr vychádzala v napadnutom rozhodnutí, a mnoho podnikov s ňou rýchlo začalo spolupracovať. Podľa spoločnosti SLM sa konanie skončilo oneskorene preto, lebo vecou sa postupne zaoberali mnohí úradníci, a z tohto dôvodu navrhuje, aby Všeobecný súd uložil Komisii povinnosť predložiť mu zoznam s uvedením počtu úradníkov, ktorí sa zaoberali vecou od roku 2002 do roku 2010. Po viac ako desiatich rokoch je pre spoločnosť SLM ťažké vyjadriť sa k skutočnostiam, ktoré sa jej kladú za vinu, a to často nepriamo, na základe dokumentov, ktoré spísali rukou iné osoby. Komisia navyše až po šiestich rokoch rozhodla, či je opodstatnené vyhovieť jej žiadosti o zhovievavosť alebo zamietnuť túto žiadosť, ktorá bola podaná 30. októbra 2002 a zamietnutá 19. septembra 2008, čo narušilo právo spoločnosti SLM včas si pripraviť obhajobu, ktorá by zabezpečila najlepšiu ochranu jej záujmov. Vzhľadom na prieťahy v správnom konaní si SLM nemohla pripraviť primeranú obhajobu, pokiaľ ide o prvé roky účasti na karteli, ktorá sa jej kladie za vinu (1997 a 1998).

332 Komisia sa s touto argumentáciou nestotožňuje. Pokiaľ ide o návrh na nariadenie opatrenia týkajúceho sa dokazovania, poukazuje najmä na to, že vzhľadom na zložitosť konania je irelevantné, koľko úradníkov sa postupne zaoberalo vecou.

2. *Posúdenie Všeobecným súdom*

333 Na úvod treba poukázať na to, že SLM priznáva, že sa zúčastňovala na porušení od roku 1999. Túto skutočnosť treba vziať do úvahy pri posudzovaní účinkov prípadného porušenia zásady primeranej lehoty.

334 Dodržiavanie primeranej lehoty pri vedení správnych konaní v oblasti politiky hospodárskej súťaže je všeobecnou zásadou práva Únie, ktorej dodržiavanie súdy Únie zaručujú (pozri rozsudok z 19. decembra 2012, Heineken Nederland a Heineken/Komisia, C-452/11 P, EU:C:2012:829, bod 97 a citovanú judikatúru).

335 Zásada primeranej lehoty správneho konania bola potvrdená článkom 41 ods. 1 Charty základných práv, podľa ktorého „každý má právo, aby inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie vybavovali jeho záležitosti nestranne, spravodlivo a v primeranej lehote“ (rozsudok z 5. júna 2012, Imperial Chemical Industries/Komisia, T-214/06, Zb., EU:T:2012:275, bod 284).

336 Primeranosť dĺžky konania sa musí posúdiť v závislosti od okolností každej veci, najmä od jej kontextu, správania účastníkov konania počas konania, jej významu pre rôzne dotknuté podniky a jej zložitosti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. apríla 1999, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, T-305/94 až T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, Zb., EU:T:1999:80, bod 126), ako aj prípadne od informácií a odôvodnení, ktoré je Komisia schopná získať, pokiaľ ide o vyšetrovacie úkony vykonané počas správneho konania.

337 Súdny dvor rozhodol, že správne konanie môže viesť k preskúmaniu v rámci dvoch po sebe idúcich fáz, pričom každá z ich má vlastnú vnútornú logiku. Prvá fáza, ktorá trvá až do oznámenia o výhradách, začína plynúť odo dňa, keď Komisia na základe právomocí, ktoré jej zveril normotvorca Únie, prijala opatrenia zahrňujúce výhradu, že došlo k porušeniu, a musí Komisii umožniť zaujať postoj k ďalšiemu smerovaniu konania. Druhá fáza sama osebe trvá od oznámenia výhrad až po prijatie konečného rozhodnutia. Táto fáza má Komisii umožniť prijať konečné rozhodnutie o vytýkanom porušení (rozsudok z 21. septembra 2006, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia, C-105/04 P, Zb., EU:C:2006:592, bod 38).

338 Z judikatúry vyplýva, že porušenie zásady primeranej lehoty môže viesť k dvom druhom následkov.

339 Na jednej strane, ak malo porušenie primeranej lehoty vplyv na výsledok konania, môže také porušenie viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. septembra 2006, Technische Unie/Komisia, C-113/04 P, Zb., EU:C:2006:593, bod 48 a citovanú judikatúru).

340 Je potrebné spresniť, že pokiaľ ide o uplatnenie pravidiel hospodárskej súťaže, prekročenie primeranej lehoty môže predstavovať dôvod na zrušenie len v prípade rozhodnutí, ktorými sa konštatuje porušenie, pokiaľ bolo preukázané, že porušením tejto zásady došlo k zásahu do práva dotknutých podnikov na obhajobu. Okrem tohto osobitného prípadu nedodržanie povinnosti rozhodnúť v primeranej lehote nemá vplyv na platnosť správneho konania podľa nariadenia č. 1/2003 (pozri rozsudok zo 16. decembra 2003, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia, T-5/00 a T-6/00, Zb., EU:T:2003:342, bod 74 a citovanú judikatúru, v tejto súvislosti potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia, už citovaným v bode 337 vyššie, EU:C:2006:592, body 42 a 43).

341 Keďže však rešpektovanie práva na obhajobu, teda zásady, ktorej základná povaha bola opätovne zdôrazňovaná v judikatúre Súdneho dvora (rozsudok z 9. novembra 1983, Nederlandsche Banden Industrie Michelin/Komisia, 322/81, Zb., EU:C:1983:313, bod 7), má zásadný význam v takých konaniach, akým je konanie v tejto veci, je potrebné zabrániť tomu, aby mohlo dôjsť k nenapraviteľnému poškodeniu tohto práva z dôvodu neprimeranej dĺžky fázy vyšetrovania a aby táto dĺžka trvania mohla brániť zabezpečeniu dôkazov smerujúcich k vyvráteniu existencie takých správaní, pre ktoré by voči dotknutým podnikom mohla byť vyvodzovaná zodpovednosť. Z tohto dôvodu sa preskúmanie prípadných prekážok výkonu práva na obhajobu nesmie obmedzovať na samotnú fázu, v ktorej dochádza k plnému uplatneniu tohto práva, teda na druhú fázu správneho konania. Posúdenie zdroja prípadného oslabenia účinnosti práva na obhajobu sa musí vzťahovať na celé konanie, opierajúc sa o celkovú dĺžku tohto konania (rozsudok Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia, už citovaný v bode 337 vyššie, EU:C:2006:592, bod 50).

342 Na druhej strane, ak porušenie primeranej lehoty nemá vplyv na výsledok konania, potom také porušenie môže viesť Všeobecný súd v rámci jeho výkonu neobmedzenej právomoci k tomu, aby primeraným spôsobom napravil porušenie vyplývajúce z prekročenia primeranej lehoty správneho

konania tým, že prípadne zníži sumu uloženej pokuty (pozri v tomto zmysle rozsudky Technische Unie/Komisia, už citovaný v bode 339 vyššie, EU:C:2006:593, body 202 až 204, a rozsudok zo 16. júna 2011, Heineken Nederland a Heineken/Komisia, T-240/07, Zb., EU:T:2011:284, body 429 a 434, potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom Heineken Nederland a Heineken/Komisia, už citovaným v bode 334 vyššie, EU:C:2012:829, bod 100).

343 Z vyššie uvedeného vyplýva, že dlhotrvajúce správne konanie môže predstavovať porušenie zásady primeranej lehoty len vtedy, ak sa dĺžka tohto konania považuje za neprimeranú.

344 V prejednávanej veci sa správne konanie skladalo zo štyroch po sebe idúcich fáz, pričom prvá z nich predchádzala oznámeniu o výhradách a tri ďalšie nasledovali po tomto oznámení.

345 Prvá fáza sa začala 9. januára 2002, keď Bundeskartellamt predložil dokumenty uvedené v bode 23 vyššie, a skončila sa 30. septembra 2008 prijatím oznámenia o výhradách.

346 Tým sa začala druhá fáza (pozri body 33 až 39 vyššie), ktorá sa skončila prijatím pôvodného rozhodnutia z 30. júna 2010.

347 Po podaní prvej série žalôb (pripomenutých v bode 10 vyššie) Komisia prijala 30. septembra 2010 prvé rozhodnutie o zmene (pozri bod 4 vyššie), aby opravila rôzne pochybenia, ktoré zistila v pôvodnom rozhodnutí, čím sa skončila tretia fáza správneho konania.

348 Napokon 4. apríla 2011 bola skončená štvrtá fáza správneho konania tým, že Komisia prijala druhé rozhodnutie o zmene, ktorým Komisia súhlasila so znížením sumy pokuty uloženej na jednej strane spoločnostiam ArcelorMittal, ArcelorMittal Verderio, ArcelorMittal Fontaine a ArcelorMittal Wire France a na druhej strane spoločnostiam SLM a Ori Martin (pozri bod 6 vyššie).

349 Na úvod treba uviesť, že tento žalobný dôvod sa týka len prvých dvoch fáz správneho konania.

350 Dňa 17. decembra 2013 v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania stanovených v článku 64 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 Všeobecný súd adresoval Komisii písomnú otázku, aby získal podrobný opis vynaloženej starostlivosti v nadväznosti na inšpekcie, ktoré sa uskutočnili 19. a 20. septembra 2002, a to až do prijatia pôvodného rozhodnutia.

351 Komisia vyhovela tejto žiadosti podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 28. februára 2014.

352 Kópia odpovede Komisie bola zaslaná žalobkyniam prostredníctvom kancelárie Všeobecného súdu.

353 Komisia vo svojej odpovedi podrobne a presvedčujúco opisuje úlohy, ktoré splnila počas celého správneho konania, a dôvody, pre ktoré konanie trvalo od roku 2002 do roku 2010.

354 Dĺžku trvania správneho konania v prejednávanom prípade vysvetľujú viaceré skutočnosti.

355 V tejto súvislosti treba zohľadniť dĺžku trvania kartelu (viac ako 18 rokov), jeho osobitne široký geografický rozmer (kartel sa týkal väčšiny členských štátov), organizáciu kartelu na geografickej a časovej úrovni (jednotlivé kluby), počet stretnutí, ktoré sa uskutočnili v rámci rôznych klubov (viac ako 500), počet dotknutých podnikov (17), počet žiadostí o zhovievavosť a osobitne významný objem dokumentov poskytnutých v tomto rámci alebo získaných počas inšpekcií a vyhotovených v rôznych jazykoch, ktoré Komisia musela preskúmať, rôzne žiadosti o poskytnutie dodatočných informácií, ktoré Komisia musela zaslať rôznym dotknutým spoločnostiam postupne podľa toho, ako sa vyvíjalo jej porozumenie kartelu, počet adresátov oznámenia o výhradách (viac ako 40), počet jazykov konania (8), ako aj rôzne žiadosti týkajúce sa platobnej schopnosti (14).

356 Treba navyše tiež poukázať na to, že SLM nepreukázala, akým spôsobom bolo v dôsledku dĺžky konania porušené jej právo na obhajobu. Údaje poskytnuté v tejto súvislosti sú irelevantné. Ak SLM tvrdí, že si nemohla pripraviť primeranú obhajobu, pokiaľ ide o prvé roky účasti na karteli, ktorá sa jej kladie za vinu (1997 a 1998), môže za to sama, lebo od jesene 2002 bola informovaná o vyšetrovaní, ktoré Komisia viedla v súvislosti s kartelom, z účasti na ktorom bola obvinená. V tom istom zmysle, pokiaľ ide o okolnosť týkajúcu sa oneskorenosti odpovede na žiadosť spoločnosti SLM o zhovievavosť, vzhľadom na čas, po akom Komisia odpovedala na túto žiadosť, mala SLM prijať príslušné opatrenia a pripraviť si obhajobu čo najskôr po začatí vyšetrovania na jeseň roku 2002. Čo sa týka tvrdenia, že je ťažké vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré sa kladú za vinu spoločnosti SLM, z dôvodu uplynutia času, ide o okolnosť, ktorá mala túto spoločnosť – v rozpore s tým, čo tvrdí – viesť k tomu, aby konala urýchlene, a nie aby čakala, kým dôkazy a osoby nebudú k dispozícii.

357 Na základe informácií poskytnutých Komisiou, ktoré svedčia o osobitnej zložitosti veci, teda treba konštatovať, že napriek dlhému trvaniu konania jeho dĺžku nemožno považovať za neprimeranú. V dôsledku toho Komisia neporušila primeranú lehotu, a preto treba zamietnuť tento žalobný dôvod.

E – *O pripísaní zodpovednosti za porušenie materskej spoločnosti*

358 Ori Martin tvrdí, že Komisia jej nesprávne pripísala solidárnu zodpovednosť za časť porušenia, ktorá podľa toho, čo sa uvádza v odôvodneniach 862 až 875 napadnutého rozhodnutia, vyplýva z domnienky rozhodujúceho vplyvu založenej na vlastníctve takmer celého základného imania spoločnosti SLM od 1. januára 1999 do 19. septembra 2002 (pozri bod 132 vyššie).

1. *Tvrdenia účastníkov konania*

359 V prvom rade Ori Martin tvrdí, že Komisia tým, že konštatovala, že skutočnosti uvedené na vyvrátenie domnienky skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu boli irelevantné, zmenila vyvrátiteľnú domnienku na nevyvrátiteľnú. To je v rozpore s článkom 101 ZFEÚ, so zásadou osobnej zodpovednosti, so zásadou individualizácie trestov, ako aj so zásadou obmedzenej zodpovednosti, ktorou sa riadi právo obchodných spoločností. Na vyvrátenie takej domnienky by sa nemal vyžadovať dôkaz o tom, že materská spoločnosť nemohla uplatňovať rozhodujúci vplyv na svoju dcérsku spoločnosť, ale len dôkaz o neuplatňovaní tohto vplyvu.

360 V prejednávanom prípade skutočnosť, že Ori Martin mala záujem a úlohu vo vzťahu spoločnosti SLM ako akcionár, pokiaľ ide o ochranu svojho finančného podielu (odôvodnenie 874 napadnutého rozhodnutia), nestačí na to, aby jej bolo pripísané protiprávne konanie spoločnosti SLM. Taký záujem je len normálnym dôsledkom vlastníctva časti základného imania spoločnosti, pričom navyše nevyhnutne nejde o celé základné imanie a dokonca ani o jeho väčšinu. Porušenie v zásade nemožno pripísať osobe, ktorá ho nespáchala, alebo toto porušenie jej v každom prípade nemožno pripísať bez toho, aby to výslovne a vopred stanovil právny predpis. Komisia by mala preukázať, že Ori Martin chcela svojím vlastným správaním prispieť k spoločným cieľom, ktoré sledovali všetci účastníci, a že vedela o konkrétnom konaní, ktoré plánovali alebo uplatnili iné podniky s cieľom dosiahnuť tie isté ciele, alebo že mohla primerane predpokladať toto konanie a bola ochotná prevziať riziko, ktoré z neho vyplývalo.

361 V druhom rade Ori Martin tvrdí, že skutočnosti uvedené na vyvrátenie domnienky sú v prejednávanom prípade relevantné. Ori Martin vždy konala ako holdingová spoločnosť a jej podiel v spoločnosti SLM je len finančný. Ori Martin nikdy priamo nevykonávala činnosti v odvetví predpínacej ocele. Nemá teda nič spoločné s protiprávnym konaním spoločnosti SLM. Ori Martin nevedela ani nemohla vedieť o protisúťažnom konaní spoločnosti SLM. Ori Martin konkrétne nikdy nezasahovala do strategických a investičných rozhodnutí spoločnosti SLM. Ori Martin nemá prevádzkovú štruktúru ani zamestnancov. Traja členovia jej správnej rady vôbec nepoznajú oceliarske odvetvie. Nezasahovanie spoločnosti Ori Martin do činnosti spoločnosti SLM preukazujú zápisnice zo zasadnutí správnej rady

a z valného zhromaždenia akcionárov. SLM sa len príležitostne obrátila na skupinu Ori Martin v súvislosti s nákupom valcovaného drôtu (2 % nákupu počas obdobia od roku 1995 do roku 2001). Ori Martin navyše poukazuje na neexistenciu „toku informácií“ medzi ňou a spoločnosťou SLM. Okrem toho fyzická osoba, ktorá sa zúčastňovala na karteli v mene spoločnosti SLM, konala z vlastného podnetu a úplne nezávisle. Nikdy nevykonávala čo i len nepatrnú úlohu v rámci spoločnosti Ori Martin.

362 V treťom rade Ori Martin tvrdí, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nevysvetlila dôvody, pre ktoré skutočnosť, že SLM nemala povinnosť podávať správy spoločnosti Ori Martin, nepredstavovala skutočnosť spôsobilú preukázať nezávislosť jej správania. Vzhľadom na skutočnosti uvedené počas správneho konania mala Komisia dospieť k záveru, že správanie spoločnosti SLM nebolo možné pripísať spoločnosti Ori Martin, keďže akýkoľvek vplyv tejto spoločnosti na jej dcérsku spoločnosť je vylúčený. V prejednávanom prípade tieto dôkazy boli posúdené alebo zamietnuté bez komplexného posúdenia, či dokonca zamietnuté z takých všeobecných dôvodov, že ich zamietnutie je nepochopiteľné.

363 Komisia sa s touto argumentáciou nestotožňuje. Žiadna skutočnosť uvedená spoločnosťou Ori Martin neumožňuje vyvrátiť domnienku uplatňovania rozhodujúceho vplyvu. Pokiaľ ide o profil členov správnej rady spoločnosti Ori Martin a obsah zápisníc zo zasadnutí správnej rady a z valných zhromaždení spoločnosti Ori Martin, Komisia tvrdí, že vzhľadom na to, že tieto skutočnosti neboli uvedené v odpovedi na oznámenie o výhradách, ale len v žalobe, Ori Martin sa na ne nemôže odvolávať s cieľom spochybniť posúdenie uvedené v napadnutom rozhodnutí.

2. *Posúdenie Všeobecným súdom*

364 Zo spisu vyplýva, že Ori Martin vlastnila od 1. januára 1999 do 31. októbra 2001 100 % základného imania svojej dcérskej spoločnosti SLM. Zo spisu tiež vyplýva, že Ori Martin od 1. novembra 2001 do 19. septembra 2002 priamo vlastnila 98 % základného imania tej istej dcérskej spoločnosti a prostredníctvom spoločnosti Ori Martin Lux SA nepriamo vlastnila 2 % základného imania tejto dcérskej spoločnosti (odôvodnenie 867 napadnutého rozhodnutia).

365 Okrem toho z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia konštatovala, že Ori Martin uplatňovala od 1. januára 1999 do 19. septembra 2002 rozhodujúci vplyv na spoločnosť SLM, na základe toho, že Ori Martin vlastnila počas tohto obdobia celé alebo takmer celé základné imanie spoločnosti SLM (odôvodnenie 868 napadnutého rozhodnutia).

366 Hoci vzťah medzi materskou spoločnosťou Ori Martin a jej dcérskou spoločnosťou SLM v prejednávanej veci nie je sporný, pre dôsledok, ktorý z tohto vzťahu vyvodzuje Komisia, to neplatí. Ori Martin sa totiž domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa jej týmto rozhodnutím pripisuje zodpovednosť za protiprávne konanie spoločnosti SLM počas uvedeného obdobia. Toto pripísanie zodpovednosti je nesprávne z nasledujúcich dôvodov.

367 Ori Martin vo všeobecnej rovine tvrdí, že Komisia skreslila povahu a pôsobnosť domnienky skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu stanovenej v judikatúre tým, že konštatovala, že existencia takmer výlučného vlastníckeho vzťahu medzi materskou spoločnosťou a dcérskou spoločnosťou znamená, že nie je potrebné preukázať skutočné uplatňovanie takého vplyvu. Komisia nemôže pripísať správanie dcérskej spoločnosti jej materskej spoločnosti len na základe toho, že materská spoločnosť je akcionárom dcérskej spoločnosti. Musí preukázať, že Ori Martin bola takým či onakým spôsobom tiež zodpovedná, keďže chcela svojím vlastným správaním prispieť k porušeniu alebo o ňom musela vedieť.

368 V tejto súvislosti Ori Martin namieta jednak porušenie článku 101 ZFEÚ, zásady osobnej zodpovednosti a zásady individualizácie trestov, podľa ktorých skutok nemožno pripísať osobe, ktorá ho nespáchala, a jednak porušenie zásad právnej subjektivity a obmedzenej zodpovednosti uznaných

v práve obchodných spoločností v rámci Únie, ktorých cieľom je obmedziť zodpovednosť na spoločnosť, ktorá sa dopustila skutkov zakladajúcich túto zodpovednosť, aby sa zodpovednosť nevzťahovala na skupinu, ktorej je táto spoločnosť súčasťou.

369 V praktickej rovine Ori Martin tvrdí, že Komisia nesprávne posúdila jednotlivé dôkazy uplatnené počas správneho konania, ktoré by v prípade, ak by boli správne posúdené, preukázali, že Ori Martin nemohla uplatňovať rozhodujúci vplyv na správanie spoločnosti SLM. Preukázanie tejto skutočnosti navyše podporujú doplňujúce tvrdenia uvedené v tejto súvislosti v konaní na Všeobecnom súde.

370 V tejto súvislosti Ori Martin namieta nesprávne posúdenie skutkových okolností prejednávaného prípadu zo strany Komisie, ako aj porušenie povinnosti odôvodnenia, zásady rovnosti zaobchádzania a zásady riadnej správy vecí verejných.

a) O domnienke skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu

371 Tvrdenie spoločnosti Ori Martin, že na preukázanie existencie podniku v zmysle práva Únie by Komisia musela preukázať, že materská spoločnosť skutočne uplatňovala rozhodujúci vplyv, ktorý Ori Martin mohla mať vďaka svojmu veľkému podielu na základnom imaní dcérskej spoločnosti, a že na vyvrátenie takej domnienky by stačilo, aby Ori Martin preukázala, že tento vplyv nebol uplatnený, bez toho, aby musela preukázať, že nemohla uplatňovať taký vplyv (pozri bod 359 vyššie), odporuje povahe a pôsobnosti domnienky stanovenej judikatúrou v takom prípade.

372 Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že pojem podnik označuje každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť, bez ohľadu na jeho právne postavenie a spôsob financovania. V tejto súvislosti Súdny dvor jednak spresnil, že pod pojmom podnik v tomto kontexte treba rozumieť hospodársku jednotku, aj keď je táto hospodárska jednotka z právneho hľadiska zložená z viacerých fyzických alebo právnických osôb, a jednak uviedol, že ak takýto hospodársky subjekt porušuje pravidlá hospodárskej súťaže, podľa zásady osobnej zodpovednosti za toto porušovanie zodpovedá (pozri rozsudky z 10. septembra 2009, Akzo Nobel a i./Komisia, C-97/08 P, Zb., EU:C:2009:536, body 54 až 56 a citovanú judikatúru; z 29. septembra 2011, Elf Aquitaine/Komisia, C-521/09 P, Zb., EU:C:2011:620, bod 53 a citovanú judikatúru, a z 11. júla 2013, Komisia/Stichting Administratiekantoor Portielje, C-440/11 P, Zb., EU:C:2013:514, body 36 a 37 a citovanú judikatúru).

373 Pokiaľ ide o otázku, za akých okolností právnická osoba, ktorá nie je porušiteľom, môže byť sankcionovaná, z ustálenej judikatúry tiež vyplýva, že správanie dcérskej spoločnosti možno pripísať materskej spoločnosti predovšetkým vtedy, keď táto dcérska spoločnosť napriek tomu, že má vlastnú právnu subjektivitu, neurčuje svoje správanie na trhu nezávisle, ale v podstate uplatňuje pokyny, ktoré jej dáva materská spoločnosť, a to najmä vzhľadom na hospodárske, organizačné a právne väzby medzi týmito dvoma právnymi subjektmi (rozsudky Akzo Nobel a i./Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2009:536, bod 58; Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2011:620, bod 54, a Komisia/Stichting Administratiekantoor Portielje a Gosselin Group, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2013:514, bod 38).

374 V takej situácii sú materská spoločnosť a jej dcérska spoločnosť súčasťou tej istej hospodárskej jednotky a v zmysle článku 101 ZFEÚ tvoria jeden podnik, čo Komisii umožňuje adresovať rozhodnutie, ktorým sa ukladajú pokuty, materskej spoločnosti bez toho, aby bolo potrebné preukázať jej osobnú účasť na porušení (rozsudky Akzo Nobel a i./Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2009:536, bod 59; Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2011:620, bod 55, a Komisia/Stichting Administratiekantoor Portielje a Gosselin Group, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2013:514, bod 39).

375 V tejto súvislosti Súdny dvor spresnil, že v osobitnom prípade, keď materská spoločnosť vlastní celé alebo takmer celé základné imanie svojej dcérskej spoločnosti, ktorá sa dopustila porušenia pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže, existuje vyvrátiteľná domnienka, podľa ktorej táto materská spoločnosť skutočne uplatňuje rozhodujúci vplyv na svoju dcérsku spoločnosť (ďalej len „domnienka skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu“) (rozsudky Akzo Nobel a i./Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2009:536, bod 60; Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2011:620, bod 56, a Komisia/Stichting Administratiekantoor Portielje a Gosselin Group, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2013:514, bod 40).

376 Na domnienku, že materská spoločnosť uplatňuje rozhodujúci vplyv na obchodnú politiku dcérskej spoločnosti, za týchto podmienok postačuje, ak Komisia preukáže, že materská spoločnosť vlastní celé alebo takmer celé základné imanie dcérskej spoločnosti. V dôsledku toho môže Komisia voči materskej spoločnosti vyvodiť solidárnu zodpovednosť za zaplatenie pokuty, ktorá bola uložená dcérskej spoločnosti, ibaže by táto materská spoločnosť, ktorej prináleží vyvrátiť túto domnienku, predložila dostatočné dôkazy, ktoré preukazujú, že jej dcérska spoločnosť sa na trhu správa nezávisle (rozsudky Akzo Nobel a i./Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2009:536, bod 61; Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2011:620, bod 57, a Komisia/Stichting Administratiekantoor Portielje a Gosselin Group, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2013:514, bod 41).

377 Cieľom domnienky skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu je najmä zachovávať rovnováhu medzi dôležitosťou jednak cieľa spočívajúceho v potláčaní správania porušujúceho pravidlá hospodárskej súťaže, konkrétne článok 101 ZFEÚ, a zabrániť jeho opakovaniu, a jednak požiadaviek niektorých všeobecných zásad práva Únie, ako sú najmä zásady prezumpcie neviny, individualizácie trestov a právnej istoty, ako aj právo na obhajobu vrátane zásady rovnosti zbraní. Najmä z tohto dôvodu je uvedená domnienka vyvrátiteľná (rozsudok Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2011:620, bod 59).

378 Navyše je potrebné pripomenúť, že táto domnienka spočíva na konštatovaní, podľa ktorého okrem výnimočných okolností spoločnosť, ktorá vlastní celé základné imanie dcérskej spoločnosti, môže len vzhľadom na tento podiel na základnom imaní uplatňovať rozhodujúci vplyv na správanie tejto dcérskej spoločnosti, a okrem toho neexistenciu skutočného uplatňovania tohto vplyvu možno za bežných okolností najúčinnejšie zisťovať v prípade subjektov, voči ktorým bola táto domnienka uplatnená (rozsudok Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2011:620, bod 60).

379 Za týchto podmienok, ak by dotknutej strane stačilo na vyvrátenie uvedenej domnienky uviesť len nepodložené tvrdenia, táto domnienka by do veľkej miery stratila význam (rozsudok Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2011:620, bod 61).

380 Z judikatúry tiež vyplýva, že domnienka, aj keď je ťažké ju vyvrátiť, spadá do rozumných medzí, pokiaľ je primeraná legitímne sledovanému cieľu, možno predložiť dôkazy preukazujúce opak a je zabezpečené právo na obhajobu (pozri rozsudok Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2011:620, bod 62 a citovanú judikatúru).

381 Z judikatúry takisto vyplýva, že na zistenie, či dcérska spoločnosť určuje svoje správanie na trhu nezávisle, treba vziať do úvahy všetky relevantné okolnosti súvisiace s hospodárskymi, organizačnými a právnymi väzbami, ktoré spájajú dcérsku spoločnosť s materskou spoločnosťou a ktoré sa môžu v závislosti od jednotlivých prípadov meniť, a preto nemôžu byť predmetom taxatívneho vymedzenia (rozsudky Akzo Nobel a i./Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2009:536, bod 74; Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2011:620, bod 58, a Komisia/Stichting Administratiekantoor Portielje a Gosselin Group, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2013:514, bod 60).

382 Ako bolo uvedené vyššie, v osobitnom prípade, keď – tak ako v prejednávanej veci – materská spoločnosť vlastní celé alebo takmer celé základné imanie svojej dcérskej spoločnosti, v prípade ktorej sa konštatuje, že sa dopustila porušenia pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže, teda existuje vyvrátiteľná domnienka, podľa ktorej táto materská spoločnosť skutočne uplatňuje rozhodujúci vplyv na svoju dcérsku spoločnosť.

383 Preto v rozpore s tým, čo tvrdí Ori Martin (pozri bod 360 vyššie), v prípade, že materská spoločnosť a jej dcérska spoločnosť tvoria jeden podnik v zmysle článku 101 ZFEÚ, nie je podnecovanie dcérskej spoločnosti materskou spoločnosťou, aby sa dopustila porušenia, a ešte menej účasť materskej spoločnosti na tomto porušení nevyhnutne tým aspektom, ktorý oprávňuje Komisiu, aby materskej spoločnosti zaslala rozhodnutie, ktorým jej ukladá pokuty, ale tým aspektom je to, že dotknuté spoločnosti tvoria jeden podnik v zmysle článku 101 ZFEÚ (rozsudok Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2011:620, bod 88, pozri tiež bod 374 vyššie).

384 Okrem toho Komisia nie je na účely použitia domnienky skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu na určitý prípad povinná predložiť dodatočné dôkazy k dôkazom preukazujúcim uplatniteľnosť a použitie tejto domnienky (pozri rozsudok Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný v bode 372 vyššie, EU:C:2011:620, bod 80 a citovanú judikatúru).

385 Vzhľadom na citovanú judikatúru treba konštatovať, že Komisia oprávnene použila domnienku skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu vzhľadom na to, že Ori Martin vlastnila od 1. januára 1999 do 19. septembra 2002 celé alebo takmer celé základné imanie spoločnosti SLM, bez toho, aby bolo potrebné uviesť v tejto súvislosti ďalšie skutočnosti.

386 Okrem toho treba pripomenúť, že uvedená domnienka vzhľadom na jej vyvrátiteľnú povahu nevedie k automatickému pripísaniu zodpovednosti materskej spoločnosti, ktorá vlastní celé základné imanie svojej dcérskej spoločnosti, pretože by to bolo v rozpore so zásadou osobnej zodpovednosti, na ktorej je založené právo Únie v oblasti hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. januára 2011, General Química a i./Komisia, C-90/09 P, Zb., EU:C:2011:21, body 51 a 52).

387 Ori Martin navyše tiež nemôže tvrdiť, že v prejednávanom prípade došlo k porušeniu zásady individualizácie trestov. Podľa tejto zásady, ktorá sa uplatňuje v každom správnom konaní, ktoré môže viesť k uloženiu sankcií podľa pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže, podnik možno sankcionovať len za skutky, ktoré sa mu individuálne vytýkajú. Táto zásada sa však musí zosúladiť s pojmom podnik. Ako totiž bolo uvedené v bode 383 vyššie, skutočnosťou, ktorá oprávňuje Komisiu na to, aby rozhodnutie ukladajúce pokuty adresovala materskej spoločnosti, nie je ani podnecovanie dcérskej spoločnosti materskou spoločnosťou, aby sa dopustila porušenia, a už vôbec nie účasť materskej spoločnosti na tomto porušení, ale to, že tvoria jediný podnik v zmysle článku 101 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. júla 2011, General Technic-Otis a i./Komisia, T-141/07, T-142/07, T-145/07 a T-146/07, Zb., EU:T:2011:363, bod 70 a nasl., potvrdený v odvolacom konaní).

388 Tiež je potrebné zamietnuť argumentáciu spoločnosti Ori Martin, podľa ktorej Komisia tým, že konštatovala jej solidárnu zodpovednosť, porušila zásadu obmedzenej zodpovednosti vyplývajúcej z práva obchodných spoločností v rámci Únie. Cieľom obmedzenej zodpovednosti spoločností je totiž v podstate stanoviť hornú hranicu ich finančnej zodpovednosti, a nie zabrániť tomu, aby podnik, ktorý sa dopustil porušenia práva hospodárskej súťaže, bol sankcionovaný prostredníctvom právnych subjektov, z ktorých sa skladá, a konkrétnejšie prostredníctvom spoločnosti, ktorá sa dopustila porušenia, a jej materskej spoločnosti, najmä ak materská spoločnosť vlastní takmer celé základné imanie svojej dcérskej spoločnosti a nie je schopná vyvrátiť domnienku skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu na dcérsku spoločnosť.

389 Výhrady, ktoré Ori Martin uviedla v tejto súvislosti, teda treba zamietnuť.

390 V prejednávanom prípade teda Ori Martin vzhľadom na to, že vlastnila celé alebo takmer celé základné imanie spoločnosti SLM, musí na vyvrátenie domnienky skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu predložiť dostatočné dôkazy spôsobilé preukázať, že jej dcérska spoločnosť sa správala na trhu nezávisle. Je teda potrebné preskúmať, či sú skutočnosti uvedené spoločnosťou Ori Martin na preukázanie uvedenej okolnosti spôsobilé vyvrátiť túto domnienku.

b) O dôkazoch uvedených s cieľom vyvrátiť domnienku

391 Z práva na účinnú súdnu ochranu, ktoré je zakotvené najmä v Charte základných práv, ktorá má podľa článku 6 ods. 1 prvého pododseku ZFEÚ rovnakú právnu silu ako Zmluvy, vyplýva, že Všeobecný súd musí dbať na to, aby boli jednotlivé skutočnosti uvedené osobou, ktorej bola uložená sankcia, s cieľom vyvrátiť domnienku skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu náležite preskúmané.

392 V tejto súvislosti treba v reakcii na argumentáciu Komisie, ktorá uvádza, že vzhľadom na to, že údaje o profile členov správnej rady spoločnosti Ori Martin a o obsahu zápisníc zo zasadnutí jej správnej rady a z jej valných zhromaždení neboli spomenuté v odpovedi na oznámenie o výhradách, ale len v žalobe, Ori Martin sa na ne nemôže odvolávať s cieľom spochybniť pripísanie zodpovednosti za porušenie vykonané v napadnutom rozhodnutí (pozri bod 363 vyššie), pripomenúť, že žiadne ustanovenie práva Únie neukladá príjemcovi oznámenia o výhradách povinnosť namietať proti jednotlivým skutkovým a právnym zisteniam uvedeným v tomto oznámení počas správneho konania, pretože v opačnom prípade to už neskôr v súdnom konaní nebude možné (rozsudok z 1. júla 2010, Knauf Gips/Komisia, C-407/08 P, Zb., EU:C:2010:389, bod 89).

393 Skutočnosť, že podnik počas správneho konania pred Komisiou výslovne alebo implicitne uzná určité skutkové alebo právne okolnosti, totiž môže predstavovať dodatočný dôkaz pri posúdení dôvodnosti žaloby, ale nemôže obmedziť samotné uplatnenie práva na podanie žaloby na Všeobecný súd, ktoré patrí fyzickej alebo právnickej osobe podľa článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ (rozsudok Knauf Gips/Komisia, už citovaný v bode 392 vyššie, EU:C:2010:389, bod 90).

394 Jednotlivé skutočnosti uvedené spoločnosťou Ori Martin s cieľom vyvrátiť domnienku skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu treba preskúmať v tomto kontexte.

395 V prvom rade Ori Martin tvrdí, že vždy konala ako holdingová spoločnosť a že jej účasť v spoločnosti SLM mala len finančnú povahu. To však nestačí na vyvrátenie domnienky založenej na vlastníctve celého alebo takmer celého základného imania spoločnosti SLM.

396 V kontexte skupiny spoločností je totiž poslaním holdingovej spoločnosti, ktorá koordinuje najmä finančné investície v rámci skupiny, preskupovať majetkové účasti v rôznych spoločnostiach a jej úlohou je zabezpečiť ich jednotné riadenie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. októbra 2008, Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik/Komisia, T-69/04, Zb., EU:T:2008:415, bod 63; z 13. júla 2011, Shell Petroleum a i./Komisia, T-38/07, Zb., EU:T:2011:355, bod 70, a z 29. júna 2012, E.ON Ruhrgas a E.ON/Komisia, T-360/09, Zb., EU:T:2012:332, bod 283).

397 V prejednávanom prípade v prvom rade z výpisu z luxemburského obchodného registra a zo zmluvy o založení spoločnosti, ktoré Ori Martin predložila na podporu svojich tvrdení, vyplýva, že táto spoločnosť je akciovou spoločnosťou podľa luxemburského práva, ktorá bola založená 4. decembra 1998 a ktorej základné imanie je 44 miliónov eur, čo je vysoká suma (minimálna výška základného imania akciovej spoločnosti v Luxembursku je 31 000 eur). Toto základné imanie zodpovedá hodnote priradenej nepeňažným vkladom troch akcionárov poskytnutým pri založení spoločnosti, a to cenným papierom, ktoré predstavujú 90 % základného imania spoločnosti Ori Martin SpA a 100 % základného imania spoločnosti Finoger SpA (tieto dve spoločnosti vlastnia spoločnosť SLM).

398 Aj za predpokladu, že Ori Martin nemá organizačnú štruktúru ani zamestnancov, ako tvrdí – ale mala pobočku v Lugane (Švajčiarsko) (pozri s. 674 prílohy 6) –, teda faktom zostáva, že nejde o fiktívnu, prázdnu spoločnosť, ale o spoločnosť, ktorá má zohrávať konkrétnu úlohu v rámci skupiny spoločností Ori Martin ako spoločnosť, ktorá zoskupuje finančné podiely, podľa luxemburského práva.

399 V článku 2 zmluvy o založení spoločnosti Ori Martin je navyše predmet činnosti tejto spoločnosti vymedzený takto: „predmetom činnosti spoločnosti je upisovanie akcií, odkupovanie podielov, financovanie a finančná účasť v akejkoľvek forme v akejkoľvek luxemburskej alebo zahraničnej spoločnosti, podielovej spoločnosti, konzorciu alebo zoskupení podnikov, ako aj správa finančných prostriedkov poskytnutých tejto spoločnosti, kontrola, správa a zhodnocovanie jej podielov“.

400 Ori Martin uviedla toto ustanovenie zakladateľskej zmluvy vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách a vo svojej žalobe na podporu tvrdenia, že je len „spoločnosťou, ktorej predmetom činnosti je len správa finančných podielov“. Treba však konštatovať, že predmet činnosti tejto spoločnosti zahŕňa tak odkupovanie podielov, ako aj správu finančných prostriedkov poskytnutých tejto spoločnosti, ale jeho súčasťou je tiež „kontrola, správa a zhodnocovanie jej podielov“. Z tohto ustanovenia vyplýva, že podiel spoločnosti Ori Martin v určitej spoločnosti teda nie je podielom tichého spoločníka, o ktorý sa akcionár nezaujíma. Naopak Ori Martin je podľa zakladateľskej zmluvy povinná zabezpečiť kontrolu, správu a zhodnocovanie svojich podielov, čo si vyžaduje aktívny, a nie pasívny postoj, pokiaľ ide o dohľad nad týmito podielmi.

401 Ori Martin navyše tvrdí, že z profilu troch členov jej správnej rady vyplýva, že boli vymenovaní jedine na účely finančnej správy spoločnosti, bez toho, aby mali možnosť zasahovať do riadenia dcérskych spoločností. Títo členovia správnej rady tiež nepoznajú oceliarske odvetvie, čo by im umožnilo účinne zasahovať v tejto oblasti. Potvrdzuje to znenie zápisníc zo zasadnutí správnej rady spoločnosti, ako aj zápisníc z valných zhromaždení akcionárov.

402 Z uznesení ustanovujúceho valného zhromaždenia spoločnosti Ori Martin (s. 608 prílohy 4 k žalobe) však vyplýva, že sa rozhodlo, že správnu radu tvoria traja členovia, ktorými pôvodne boli „pán [A], správca spoločností, s bydliskom [v] Taliansku; pán [E], držiteľ licenciátu v odbore obchodných a finančných vied, s bydliskom [v Luxembursku], a pani [L], súkromná zamestnankyňa, s bydliskom [v Luxembursku]“. Pán [E.] bol 21. decembra 1998 vymenovaný za predsedu správnej rady.

403 Podľa výpisu z luxemburského registra obchodu a obchodných spoločností (príloha 1 žaloby) boli týmito členmi správnej rady 3. augusta 2010 pán [N.], s bydliskom v Luxembursku, pán [W.], s bydliskom v Luxembursku, a pán [A.], ktorý bol tiež predsedom správnej rady, s bydliskom v Taliansku.

404 Pán [A.] je teda označený v zakladateľskej zmluve ako správca spoločností, na základe čoho sa možno domnievať, že má schopnosti potrebné na správu spoločnosti, a to najmä vzhľadom na predmet činnosti spoločnosti.

405 Zo znenia zápisníc zo zasadnutí správnej rady spoločnosti Ori Martin tiež vyplýva, že správna rada mnohokrát poverila pána [A.], aby zastupoval spoločnosť, alebo potvrdila rozhodnutia prijaté týmto členom správnej rady. Napríklad zo zápisnice zo zasadnutia správnej rady z 15. septembra 1999 vyplýva, že správna rada splnomocnila pána [A.], aby „zastupoval spoločnosť pri podpisovaní zápisníc zo všetkých valných zhromaždení dcérskych spoločností konaných v roku 1999“ (strana 661 prílohy 6 k žalobe). Zo zápisnice zo zasadnutia správnej rady z 3. mája 2000 rovnako vyplýva, že správna rada splnomocnila pána [A.], aby „zastupoval spoločnosť na riadnych a mimoriadnych valných zhromaždeniach nasledujúcich spoločností:… SLM…“ (strana 670 prílohy 6 k žalobe).

406 Okrem toho na základe znenia zápisníc týkajúcich sa valných zhromaždení akcionárov spoločnosti Ori Martin možno konštatovať, že v správe správnej rady o riadení spoločnosti určenej valnému zhromaždeniu akcionárov konanému 6. júna 2002, v rubrike „dôležité udalosti, ku ktorým došlo počas účtovného obdobia“, sa uvádza, že „spoločnosť reorganizovala svoje dcérske spoločnosti podľa ťažiska činnosti“ (strana 692 prílohy 6 k žalobe).

407 Na základe týchto dôkazov sa možno domnievať, že aspoň pán [A.], ktorý prijímal dôležité rozhodnutia týkajúce sa činností spoločnosti Ori Martin, bol viackrát poverený dohľadom nad činnosťami jednotlivých dcérskych spoločností tejto spoločnosti. Tiež je preukázané, že Ori Martin zasahovala v rámci skupiny s cieľom reorganizovať ju, čo si nevyhnutne vyžaduje vedomosti o jej činnostiach, a to v rozpore s tým, čo tvrdí uvedená spoločnosť.

408 V druhom rade Ori Martin poukazuje na to, že medzi ňou a spoločnosťou SLM neexistoval „tok informácií“, a na skutočnosť, že nevedela ani nemohla vedieť o protiprávnom konaní spoločnosti SLM.

409 Pokiaľ ide o túto poslednú uvedenú otázku, už bolo uvedené, že taká skutočnosť nie je podmienkou pripísania porušenia materskej spoločnosti. Čo sa týka tvrdenia o neexistencii „toku informácií“, toto tvrdenie, ktoré už bolo uvedené v odpovedi na oznámenie o výhradách, nie je podrobné. Také tvrdenie je však irelevantné, keďže z vyššie uvedeného vyplýva, že pán [A.] mohol ovládať spoločnosť SLM vzhľadom na svoje schopnosti, vzhľadom na svoje postavenie člena správnej rady podľa zakladateľskej zmluvy a vzhľadom na to, že zo spisu vyplýva, že jeho rozhodnutia potvrdila správna rada.

410 V treťom rade predpokladom pripísania porušenia článku 101 ZFEÚ určitému podniku nie je konanie ani vedomosť spoločníkov alebo hlavných riadiacich pracovníkov dotknutého podniku o tomto porušení, ale konanie osoby, ktorá je oprávnená konať v mene podniku (rozsudky zo 7. júna 1983, Musique Diffusion française a i./Komisia, 100/80 až 103/80, Zb., EU:C:1983:158, bod 97, a z 20. marca 2002, Brugg Rohrsysteme/Komisia, T-15/99, Zb., EU:T:2002:71, bod 58).

411 Ori Martin pritom nepopiera, že zástupcovia spoločnosti SLM v rámci kartelu boli riadne splnomocnení spoločnosťou SLM, aby zaväzovali podnik. Skutočnosť, že títo zástupcovia nevykonávali nijakú úlohu v rámci materskej spoločnosti, je irelevantná, keďže boli splnomocnení zaväzovať dcérsku spoločnosť, ktorá sa zúčastnila na porušení. Tvrdenia, podľa ktorých tieto osoby konali nezávisle, sú nielenže nepodložené, ale v dôsledku toho ani nie sú spôsobilé zbaviť spoločnosť SLM, a teda ani spoločnosť Ori Martin ich zodpovednosti.

412 Žiaden z dôkazov uvedených spoločnosťou Ori Martin, posudzovaných jednotlivo alebo ako celok, teda nemôže vyvrátiť domnienku, že Ori Martin skutočne uplatňovala rozhodujúci vplyv na spoločnosť SLM.

413 Pokiaľ ide o výhradu založenú na nedostatku odôvodnenia, treba pripomenúť, že povinnosť odôvodnenia je otázkou, ktorá sa odlišuje od otázky dôvodnosti odôvodnenia.

414 Podľa ustálenej judikatúry musí byť odôvodnenie požadované článkom 296 ZFEÚ prispôsobené charakteru dotknutého aktu a musia z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvahy inštitúcie, ktorá prijala akt, aby mali dotknuté osoby možnosť poznať dôvody prijatého opatrenia a príslušný súdny orgán mohol vykonať jeho preskúmanie. Požiadavka odôvodnenia musí byť posúdená podľa okolností konkrétneho prípadu. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie špecifikovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 296 ZFEÚ, sa musí posudzovať nielen vzhľadom na jeho znenie, ale aj vzhľadom na jeho kontext, ako aj všetky právne predpisy, ktoré upravujú dotknutú oblasť. Komisia najmä nie je povinná zaujať stanovisko ku všetkým tvrdeniam, ktorých sa pred ňou dovolávali dotknuté osoby, ale stačí, ak uvedie skutočnosti a právne

úvahy, ktoré majú v štruktúre rozhodnutia zásadný význam (pozri rozsudok zo 4. marca 2009, Associazione italiana del risparmio gestito a Fineco Asset Management/Komisia, T-445/05, Zb., EU:T:2009:50, body 66 a 67 a citovanú judikatúru).

415 Z odôvodnení 862 až 875 napadnutého rozhodnutia pritom z právneho hľadiska dostatočne vyplýva, že Komisia uviedla dôvody, pre ktoré sa domnievala, že tvrdenia uvedené spoločnosťou Ori Martin nemohli vyvrátiť domnienku skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu. Napadnuté rozhodnutie je v tejto súvislosti dostatočne odôvodnené, a preto treba výhradu založenú na nedostatku odôvodnenia zamietnuť.

416 Okrem toho, pokiaľ žalobný dôvod založený na porušení zásady riadnej správy vecí verejných tvorí výhradu odlišnú od výhrady týkajúcej sa porušenia povinnosti odôvodnenia, ani tento žalobný dôvod nemôže obstáť.

417 Treba totiž pripomenúť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že medzi záruky poskytované právnym poriadkom Únie v správnych konaniach patrí najmä zásada riadnej správy vecí verejných, ku ktorej sa viaže povinnosť príslušnej inštitúcie starostlivo a nestranne preskúmať všetky relevantné skutočnosti dotknutého prípadu (rozsudky z 21. novembra 1991, Technische Universität München, C-269/90, Zb., EU:C:1991:438, bod 14, a z 29. marca 2012, Komisia/Estónsko, C-505/09 P, Zb., EU:C:2012:179, bod 95).

418 Treba konštatovať, že z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia starostlivo a nestranne preskúmala tvrdenia, ktoré Ori Martin uviedla v správnom konaní s cieľom vyvrátiť domnienku skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu, a že skutočnosť, že Komisia zamietla tieto tvrdenia, nemožno považovať za porušenie zásady riadnej správy vecí verejných.

419 Komisii tiež nemožno vytýkať, že sa – tak jednotlivo, ako aj celkovo – nevyjadrila k dôkazom, ktoré jej neboli predložené počas správneho konania.

420 V reakcii na výhradu založenú na porušení zásady rovnosti zaobchádzania treba poukázať na to, že Ori Martin v tejto súvislosti tvrdí, že Komisia v prípade iných spoločností, ktoré sa zúčastnili na karteli, vzala do úvahy „existenciu hierarchických väzieb“ a „povinnosť dcérskej spoločnosti podávať správy materskej spoločnosti“, k čomu v jej prípade nedošlo. Hoci však Ori Martin vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách (bod 62 prílohy 5 k žalobe) spomenula neexistenciu „informačných povinností“ spoločnosti SLM voči nej, zohľadnenie tohto tvrdenia – aj za predpokladu, že by bolo preukázané – nemôže spochybniť vyššie uvedené úvahy, z ktorých vyplýva záver, že Ori Martin uplatňovala rozhodujúci vplyv na svoju dcérsku spoločnosť, a to najmä s cieľom spravovať, kontrolovať a zhodnocovať svoj podiel, ako to vyplýva z predmetu činnosti tejto spoločnosti a z činností členov jej správnej rady.

421 Jednotlivé výhrady uvedené v súvislosti s vyvrátením domnienky skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu teda treba zamietnuť.

422 Žalobný dôvod týkajúci sa pripísania zodpovednosti za porušenie, ktorého sa dopustila SLM, spoločnosti Ori Martin sa v dôsledku toho musí v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodný.

423 Komisia jednak oprávnene konštatovala solidárnu zodpovednosť spoločností Ori Martin a SLM od 1. januára 1999 do 19. septembra 2002 na základe domnienky skutočného uplatňovania rozhodujúceho vplyvu v dôsledku toho, že Ori Martin vlastnila takmer celé základné imanie spoločnosti SLM, a jednak sa oprávnene domnievala, že spoločnosti Ori Martin sa nepodarilo vyvrátiť túto domnienku.

424 Z preskúmania jednotlivých dôkazov predložených v konaní na Všeobecnom súde v tejto súvislosti vyplýva, že skutočne možno konštatovať, že Ori Martin uplatňovala rozhodujúci vplyv na svoju dcérsku spoločnosť, a to najmä s cieľom spravovať, kontrolovať a zhodnocovať svoj podiel, ako to vyplýva z predmetu činnosti tejto spoločnosti a z činností členov jej správnej rady.

F – *O žiadosti spoločnosti SLM o vyplatenie úrokov z časti už zaplatenej pokuty, ktorá bola zaplatená navyše*

425 SLM v replike uviedla svoje pripomienky k druhému rozhodnutiu o zmene a navrhla, aby Všeobecný súd uložil Komisii povinnosť nahradiť jej splatné úroky z už zaplatenej sumy, ktorú jej Komisia vrátila po zmenách vykonaných druhým rozhodnutím o zmene.

426 Komisia v duplike odmietla tento návrh z dôvodu, že je neprimeraný, že zníženie pokuty vykonané v druhom rozhodnutí o zmene s cieľom zabezpečiť, aby pokuta nebola v prejednávanom prípade neprimeraná vo vzťahu k veľkosti a objemu predaja sankcionovaného podniku, spadá do výkonu diskrečnej právomoci Komisie a že vyplatenie úrokov by znamenalo ďalšie zníženie pokuty, čo by predstavovalo dvojaké zvýhodnenie adresátov druhého rozhodnutia o zmene.

427 Ako bolo uvedené na pojednávaní, žiadne z tvrdení Komisie nemôže preukázať, že SLM sa bezdôvodne obohatila.

428 V prejednávanom prípade však treba konštatovať, že druhé rozhodnutie o zmene, ktorým bola znížená pokuta uložená spoločnosti SLM, neupravuje otázku vrátenia preplatku s úrokom, ak o to požiada dotknutá osoba.

429 Z tohto konania navyše nevyplýva, že SLM predložila žiadosť v tomto zmysle Komisii ani že Komisia zaujala stanovisko k takej žiadosti v akte, ktorý môže nepriaznivo zasiahnuť do právneho postavenia spoločnosti SLM a ktorý možno z tohto dôvodu napadnúť na Všeobecnom súde.

430 Preto vzhľadom na to, že Komisia nezaujala stanovisko k takej žiadosti spoločnosti SLM o vyplatenie úrokov z časti pokuty zaplatenej spoločnosťou SLM, ktorá bola zaplatená navyše, v dôsledku pôvodného rozhodnutia predtým, ako jej bola táto časť vrátená na základe druhého rozhodnutia o zmene, Všeobecný súd nemá právomoc rozhodnúť o návrhu na uloženie povinnosti plniť, ktorý SLM v tejto súvislosti uplatnila vo svojich pripomienkach k druhému rozhodnutiu o zmene, keďže taká právomoc nevyplýva ani z článku 263 ZFEÚ ani z článku 261 ZFEÚ v spojení s článkom 31 nariadenia č. 1/2003.

431 Z vyššie uvedeného vyplýva, že v prejednávanom prípade sa žiadosť spoločnosti SLM o vyplatenie úrokov z časti už zaplatenej pokuty, ktorá bola zaplatená navyše, musí zamietnuť.

G – *O návrhu týkajúcom sa sankcie uloženej za účasť na porušení, o výkone neobmedzenej súdnej právomoci Všeobecným súdom a o stanovení výšky pokuty*

432 Neobmedzená súdna právomoc, ktorú v súlade s článkom 261 ZFEÚ priznáva Všeobecnému súdu článok 31 nariadenia č. 1/2003, ho oprávňuje, aby okrem samotného preskúmania zákonnosti sankcie, ktoré umožňuje len zamietnutie žaloby o neplatnosť alebo zrušenie napadnutého aktu, nahradil posúdenie Komisie svojím vlastným posúdením a v dôsledku toho zmenil napadnutý akt, a to aj bez toho, aby ho zrušil, s prihliadnutím na všetky skutkové okolnosti, najmä s cieľom zmeniť výšku uloženej pokuty, pokiaľ mu je otázka jej výšky predložená na posúdenie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. februára 2007, Groupe Danone/Komisia, C-3/06 P, Zb., EU:C:2007:88, body 61 a 62, a z 3. septembra 2009, Prym a Prym Consumer/Komisia, C-534/07 P, Zb., EU:C:2009:505, bod 86 a citovanú judikatúru).

433 Žalobkyne vo svojich žalobných návrhoch najmä navrhujú, aby Všeobecný súd zrušil napadnuté rozhodnutie, opäť stanovil výšku pokuty uloženej spoločnosti SLM spoločne a nerozdielne so spoločnosťou Ori Martin a zrušil alebo znížil pokutu uloženú spoločne a nerozdielne spoločnosti Ori Martin.

434 Už z vyššie uvedeného vyplýva, že je namieste zrušiť článok 1 bod 16 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa v ňom konštatuje, že SLM sa zúčastnila na súbore dohôd a zosúladených postupov v odvetví predpínacej ocele na vnútornom trhu a v rámci EHP od 10. februára 1997 do 14. apríla 1997. Tiež je opodstatnené, aby Všeobecný súd zrušil článok 2 bod 16 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa ním žalobkyniam ukladá neprimeraná pokuta na sankcionovanie účasti spoločnosti SLM na jedinom porušení od 15. apríla 1997 do 19. septembra 2002, keďže táto pokuta je vymedzená s ohľadom na účasť spoločnosti SLM na porušení uvedenom v článku 1 napadnutého rozhodnutia.

435 Všeobecnému súdu tiež prináleží stanoviť výšku pokuty, ktorú treba uložiť spoločnosti SLM a sčasti spoločne a nerozdielne spoločnosti Ori Martin, vzhľadom na účasť spoločnosti SLM na jedinom porušení.

436 V tejto súvislosti treba uviesť, že stanovenie pokuty Všeobecným súdom nie je zo svojej podstaty presným aritmetickým výpočtom. Navyše Všeobecný súd, ktorý rozhoduje v rámci svojej neobmedzenej právomoci, nie je viazaný výpočtami Komisie, ani jej usmerneniami, ale svoje posúdenie musí vykonať s prihliadnutím na všetky skutkové okolnosti prípadu (pozri rozsudok z 5. októbra 2011, Romana Tabacchi/Komisia, T-11/06, Zb., EU:T:2011:560, bod 266 a citovanú judikatúru).

437 V prejednávanej veci na účely stanovenia výšky pokuty určenej na sankcionovanie účasti spoločnosti SLM na jedinom porušení z článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 vyplýva, že sa zohľadní závažnosť a doba trvania porušovania, a zo zásady individualizácie trestov vyplýva, že sankcia musí zohľadňovať situáciu každého porušiteľa vo vzťahu k porušeniu. To musí platiť osobitne v prípade takého komplexného a dlhotrvajúceho porušenia, aké vymedzila Komisia v napadnutom rozhodnutí, ktoré sa vyznačuje rôznorodosťou účastníkov.

438 V prejednávanom prípade Všeobecný súd považuje za vhodné zohľadniť nasledujúce okolnosti.

439 Na jednej strane z dôkazov v spise dostatočným spôsobom vyplýva, že SLM sa zúčastnila na viacerých stretnutiach klubu Italia, ktoré sa týkali pridelenia kvót a určenia cien na talianskom trhu. Takéto dohody patria už na základe svojej povahy k najzávažnejším obmedzeniam hospodárskej súťaže.

440 Účasť spoločnosti SLM na klube Italia je zásadnou skutočnosťou na posúdenie sankcie a táto skutočnosť je sama osebe významná vzhľadom na protisúťažný cieľ diskusií vedených v rámci tohto klubu, či už ide – v prípade spoločnosti SLM – o diskusie týkajúce sa vnútorných aspektov tejto dohody, alebo následne o diskusie týkajúce sa jej vonkajších aspektov.

441 Všeobecný súd sa v tejto súvislosti domnieva, že na účely stanovenia výšky pokuty nie je opodstatnené vziať do úvahy hodnotu predaja uskutočneného v štátoch, ktorých sa netýkal kartel, na ktorom sa SLM skutočne a konkrétne zúčastňovala od 15. apríla 1997 do 10. septembra 2000.

442 Vzhľadom na to, že informácie, ktoré možno získať z rukou písaných poznámok spoločnosti ITC týkajúcich sa stretnutia z 10. februára 1997 na pripísanie porušenia spoločnosti SLM, nie sú potvrdené inými dôkazmi, rovnako nie je opodstatnené stanoviť tento dátum ako začiatok účasti spoločnosti SLM na klube Italia. Taká účasť však z právneho hľadiska dostatočne vyplýva z dostupných dôkazov, pokiaľ ide o stretnutie z 15. apríla 1997, a tiež je preukázaná bez prerušenia až do 19. septembra 2002.

443 Na druhej strane sa možno oprávnene domnievať, že od 29. novembra 1999 SLM vedela alebo musela vedieť, že svojou účasťou na klube Italia sa zúčastňovala na širšom systéme, ktorý zahŕňal rôzne úrovne a ktorého cieľom bolo stabilizovať trh s predpínacou oceľou na paneurópskej úrovni, a tak zabrániť poklesu cien (odôvodnenie 650 napadnutého rozhodnutia a bod 129 vyššie).

444 Tiež sa možno oprávnene domnievať, že SLM sa zúčastňovala na klube Európa v období od 11. septembra 2000 do 19. septembra 2002, čo zodpovedá obdobiu, keď SLM získala potrebné povolenia na uvádzanie predpínacej ocele na trh v niektorých zo štátov, ktorých sa týkal klub Európa, a keď došlo k diskusiám s klubom Italia o objeme kvóty, ktorú možno priznať talianskym vývozcom.

445 SLM sa teda dozvedela o jedinom porušení, ktoré jej Komisia kladie za vinu, a zúčastnila na inom aspekte tohto porušenia, než je klub Italia, až neskôr ako iné podniky. Skutočnosť, že SLM sa o tomto porušení dozvedela pomerne neskoro, však z dôvodov uvedených v bode 320 vyššie nemôže podstatným spôsobom ovplyvniť stanovenie výšky pokuty.

446 Zároveň treba poukázať na to, že Komisia nepreukázala, že SLM sa zúčastnila na južnej dohode, na klube España alebo na koordinácii v súvislosti so zákazníkom Addtek, ktoré sú podstatnými aspektmi jediného porušenia.

447 Vzhľadom na tieto okolnosti sa Všeobecný súd domnieva, že pokuta vo výške 19 miliónov eur umožňuje účinne postihnúť protiprávne správanie spoločnosti SLM, pretože nie je zanedbateľná a má dostatočný odstrašujúci účinok. Akákoľvek vyššia suma pokuty, ako je táto, by bola neprimeraná so zreteľom na porušenie vytýkané žalobkyniam posudzované vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré charakterizujú účasť spoločnosti SLM na jedinom porušení.

448 Uvedená pokuta zohľadňuje skutočnosť, že – pokiaľ ide o časť porušenia – SLM sa nepodieľala na vonkajších aspektoch klubu Italia, pričom za dátum začatia účasti sa považuje 15. apríl 1997. Všeobecný súd sa domnieva, že tým dostatočne zohľadnil postupnú účasť spoločnosti SLM na karteli, pričom treba presniť, že SLM sa od začiatku podieľala na nezanedbateľnom aspekte jediného porušenia a že neskôr sa v celom rozsahu zúčastňovala na karteli podobným spôsobom ako hlavní aktéri klubu Italia.

449 Z vyššie uvedených dôvodov treba v reakcii na argumentáciu, ktorú Ori Martin uviedla v tejto súvislosti, konštatovať, že Ori Martin je spoločne a nerozdielne zodpovedná za zaplatenie časti tejto pokuty. Vzhľadom na dĺžku obdobia, na ktoré sa vzťahuje domnienka, že Ori Martin mohla uplatňovať rozhodujúci vplyv na spoločnosť SLM, treba konštatovať, že Ori Martin je spoločne a nerozdielne zodpovedná za zaplatenie pokuty do výšky 13,3 milióna eur, pokiaľ ide o obdobie od 1. januára 1999 do 19. septembra 2002.

450 Táto pokuta odráža skutočnosť, že – ako Komisia konštatuje v napadnutom rozhodnutí – spoločnosť Ori Martin nemožno považovať za zodpovednú za celú pokutu uloženú spoločnosti SLM.

451 Okrem toho vzhľadom na zákonnú hranicu vo výške 10 % celkového obratu stanovenú článkom 23 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1/2003 konečná suma pokuty uloženej jednotlivo spoločnosti SLM nemôže presiahnuť 1,956 milióna eur.

452 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné znížiť pokutu uloženú spoločnosti SLM z 19,8 milióna eur na 19 miliónov eur (obdobie od 15. apríla 1997 do 19. septembra 2002) a určiť, že Ori Martin je spoločne a nerozdielne zodpovedná za zaplatenie tejto pokuty do výšky 13,3 milióna eur (obdobie od 1. januára 1999 do 19. septembra 2002). Okrem toho, vzhľadom na zákonnú hranicu vo výške 10 % celkového obratu stanovenú článkom 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 konečná suma pokuty uloženej jednotlivo spoločnosti SLM sa stanovuje na 1,956 milióna eur (obdobie od 15. apríla 1997 do 31. decembra 1998).

453 Okrem toho nie je opodstatnené, aby Všeobecný súd vyhovel žiadostiam o nariadenie opatrení týkajúcich sa dokazovania, ktoré navrhla SLM (svedecké výpovede zástupcov spoločností Redaelli a ITC, zoznam úradníkov poverených vecou), keďže tieto opatrenia nie sú potrebné na vyriešenie sporu.

454 Keďže Všeobecný súd zmenil napadnutý akt vzhľadom na všetky skutkové okolnosti, pričom v rámci neobmedzenej právomoci rozhodol o výške pokuty, ktorá mu bola predložená na posúdenie, už navyše nie je potrebné rozhodnúť o žalobnom dôvode, ktorý SLM uplatnila po prijatí druhého rozhodnutia o zmene a v rámci ktorého tvrdila, že rozdelenie pokuty, ku ktorému došlo v pôvodnom rozhodnutí, bolo nesprávne vzhľadom na metodiku, ktorú Komisia uviedla v usmerneniach z roku 2006.

455 V zostávajúcej časti sa žaloby zamietajú.

O trovách

456 Podľa článku 134 ods. 3 rokovacieho poriadku, ak účastníci konania mali úspech len v časti predmetu konania, každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy konania. Ak sa to však zdá oprávnené vzhľadom na okolnosti prípadu, Všeobecný súd môže rozhodnúť, že účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť časť trov konania druhého účastníka.

457 Za okolností prejednávanej veci vzhľadom na zníženie pokuty, ktorú Komisia uložila žalobkyniam, a na skutočnosť, že v pôvodnom návrhu spoločnosti SLM bol uvedený žalobný dôvod týkajúci sa porušenia 10 % zákonnej hranice, ktorý táto spoločnosť vzala po prijatí druhého rozhodnutia o zmene späť, je namieste rozhodnúť, že Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť dve tretiny trov konania spoločnosti SLM a jednu tretinu trov konania spoločnosti Ori Martin, ktoré v dôsledku toho znášajú zvyšok svojich vlastných trov konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Veci T-389/10 a T-419/10 sa spájajú na spoločné konanie na účely vyhlásenia rozsudku.**

2. **Článok 1 bod 16 rozhodnutia Komisie K(2010) 4387 v konečnom znení z 30. júna 2010 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/38.344 – Predpínacia oceľ), zmeneného a doplneného rozhodnutím Komisie K(2010) 6676 v konečnom znení z 30. septembra 2010 a rozhodnutím Komisie K(2011) 2269 v konečnom znení zo 4. apríla 2011, sa zrušuje v rozsahu, v akom sa v ňom konštatuje, že Siderurgica Latina Martin SpA (SLM) sa zúčastnila na súbore dohôd a zosúladených postupov v odvetví predpínacej ocele na vnútornom trhu a v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) od 10. februára 1997 do 14. apríla 1997.**

3. **Článok 2 bod 16 rozhodnutia K(2010) 4387 v konečnom znení, zmeneného a doplneného rozhodnutím K(2010) 6676 v konečnom znení a rozhodnutím K(2011) 2269 v konečnom znení, sa zrušuje.**

4. **Pokuta uložená spoločnosti SLM sa znižuje z 19,8 milióna eur na 19 milióna eur, z ktorých sa 13,3 milióna eur ukladá v rámci spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti spoločnosti Ori Martin SA; vzhľadom na zákonnú hranicu vo výške 10 % celkového obratu stanovenú článkom 23 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1/2003 sa konečná suma pokuty uloženej na základe individuálnej zodpovednosti spoločnosti SLM stanovuje na 1,956 milióna eur.**

5. V zostávajúcej časti sa žaloby zamietajú.

6. Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť dve tretiny trov konania spoločnosti SLM a jednu tretinu trov konania spoločnosti Ori Martin.

7. SLM znáša jednu tretinu svojich vlastných trov konania.

8. Ori Martin znáša dve tretiny svojich vlastných trov konania.

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 15. júla 2015.

Podpisy